

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
(Β' ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ)
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΕΤΟΣ: 2016-2017

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
του/της [ΚΑΡΔΑΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ]
Α.Μ.: 7340010816009

Επιβλέποντες: Δημότριος Τσικρικάς
Ονοματεπώνυμα επιβλεπόντων

Αθήνα, 2018

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	2
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
Η ΘΕΣΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ	7
1.1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις	8
1.1.1. Υπερνομοθετική βάση	8
1.1.2. Αντικείμενο της δίκης της ανακοπής	10
1.1.3. Η ανακοπή εκτελέσεως ως αποκλειστικό μέσο ακυρώσεως των ελλατωματικών πράξεων εκτελέσεως	12
1.2. Έννοια, φύση και λειτουργία της ανακοπής του άρθρ. 933 ΚπολΔ	14
1.3. Ανυπόστατες και άκυρες πράξεις εκτέλεσης	17
1.4. Λόγοι ανακοπής	22
1.4.1. Λόγοι που αφορούν στην εγκυρότητα του τίτλου	23
1.4.2. Λόγοι που αφορούν στη διαδικασία εκτέλεσης	24
1.4.3. Λόγοι που αφορούν στη απαίτηση	24
1.4.4. Η άσκηση της ανακοπής	31
1.4.5. Αντικειμενική σώρευση λόγων ανακοπής	33
1.4.6. Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής	34
1.4.7. Η αρχή της συγκέντρωσης των λόγων ανακοπής	35
1.5. Προθεσμία ανακοπής	38
1.5.2 Τα στάδια προσβολής των πράξεων εκτέλεσης	42
1.6. Νομιμοποίηση	49
1.6.1. Ενεργητική Νομιμοποίηση	49
1.6.2. Παθητική Νομιμοποίηση	50
1.7. Έννομο Συμφέρον	51
1.8. Δικαιοδοσία	53
1.9. Αρμοδιότητα	55
1.9.1. Καθ' ύλην αρμοδιότητα	55
1.9.2. Κατά τόπον αρμοδιότητα	56

1.10 Διαδικασία	57
-----------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

2.1. Έννοια και διακρίσεις	60
2.2. Νομική φύση της αναστολής	63
2.3. Νέες ρυθμίσεις του Ν. 4335/2015	64
2.4. Παραδεκτό και βάσιμο της αναστολής	67
2.5. Συνέπειες της αναστολής	69

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΑΣΚΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΑΝΑΚΟΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΠολΔ

3.1 Ανακοπή του άρθρου 954 παρ. 4 ΚπολΔ	70
3.2. Αναστολή του άρθρου 1000 ΚπολΔ	73

ΕΠΙΛΟΓΟΣ	75
----------	----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	77
--------------	----

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

αδημ αδημοσίευτη
Α.Ε. ανώνυμη εταιρία
ΑΕΔ Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο
ΑιτΕ Αιτιολογική Έκθεση
ΑΚ Αστικός Κώδικας
ΑΠ Άρειος Πάγος
άρθρ. άρθρο
αριθ. αριθμός
Αρμ Αρμενόπουλος
ΑρχΝ Αρχείο Νομολογίας
ΑχΝομ Αχαϊκή Νομολογία
β.δ. βασιλικό διάταγμα
βλ. βλέπε
Γνμδ Γνωμοδότηση
Δ Δίκη
ΔΕΕ Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εταιριών
ΔΕΕ Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
εδ. εδάφιο
ΕΔΔΑ Ευρωπαϊκών Δικαστήριο Διακαιωμάτων του Ανθρώπου
ΕΕ Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΔ Ένωση Ελλήνων Δικονομολόγων
ΕΕμπΔ Επιθεώρηση Εμπορικού Δικαίου
ΕΕΝ Εφημερίς Ελλήνων Νομικών
ΕΕργΔ Επιθεώρησης Εργατικού Δικαίου
ΕισΝΑΚ Εισαγωγικός Νόμος Αστικού Κώδικα
ΕισΝΚΠολΔ Εισαγωγικός Νόμος Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας
ΕλλΔνη Ελληνική Δικαιοσύνη
επ. επόμενος (-επόμενα)
ΕπισκΕΔ Επισκόπηση Εμπορικού Δικαίου
Επιστ.Επ.Αρμ. Επιστημονική Επιτηρίδα Αρμενόπουλου
ΕπολΔ Επιθεώρηση Πολιτικής Δικονομίας

ΕρμΑΚ Ερμηνεία Αστικού Κώδικα
ΕΣΔΑ Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
ΕφΑΔ Εφαρμογές Αστικού Δικαίου
ΙΔΜΕ Ινστιτούτο Δικονομικών Μελετών
Καν. Κανονισμός
ΚανΒρΙ Κανονισμός Σύμβασης Βρυξελλών Ι (44/2001)
ΚανΒρΙα Κανονισμός Σύμβασης Βρυξελλών Ια (1215/2012)
ΚΕΔΕ Κώδιξ περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων (ν.δ. 356/1974)
ΚΙΝΔ Κώδικας Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου
ΚΠολΔ Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας
ΜονΠρ Μονομελές Πρωτοδικείο
Ν (ή ν) Νόμος
ΝΔ (ή ν.δ.) Νομοθετικό Διάταγμα
ΝοΒ Νομικό Βήμα
ΝΠΔΔ Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΝΣΚ Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
ΟΕ Ομόρρυθμη Εταιρία
ΟΛΑΠ Ολομέλεια Αρείου Πάγου
ο.π. όπου παραπάνω
ΠειρΝ Πειραϊκή Νομολογία
ΠΝΠ Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου
ΠολΔ Πολιτική Δικονομία
ΠολΠρ Πολυμελές Πρωτοδικείο
ΠρΑνΕπ Πρακτικά Αναθεωρητικής Επιτροπής του ΚΠολΔ
Πρβλ. Παράβαλε
Σ Σύνταγμα
ΣΒρ Σύμβαση Βρυξελλών
ΣτΕ Συμβούλιο της Επικρατείας
ΧρΙΔ Χρονικά Ιδιωτικού Δικαίου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η απονομή δικαιοσύνης δεν εξαντλείται στην διαγνωστική διαδικασία με την έκδοση τελεσίδικης δικαστικής αποφάσεως αλλά ολοκληρώνεται με την συμμόρφωση των μερών και την ικανοποίηση των αξιώσεων που έχουν οριστικά διαγνωσθεί. Σε περίπτωση που η συμμόρφωση με τη διαγνωσθείσα αξίωση δεν γίνεται εκούσια, επιτυγχάνεται με την κρατική επιβολή, σύμφωνα με το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης¹. Ο θεσμός της αναγκαστικής εκτέλεσης είναι αναγκαίο στοιχείο ζωτικής σημασίας για την απονομή δικαιοσύνης, διότι μέσω αυτού επιτυγχάνεται η αποκατάσταση της διαταραχθείσας έννομης τάξης. Η κρατική επιβολή πραγματώνεται πλέον όχι από τα δικαστήρια αλλά από τα όργανα της αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως ο δικαστικός επιμελητής και ο συμβολαιογράφος. Ασφαλώς, η ικανοποίηση των αξιώσεων του δανειστή, ως σκοπός του δικαίου αναγκαστικής εκτέλεσης, δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιείται κατά τρόπο αυθαίρετο, αλλά θεσμοθετημένα με σεβασμό στα εν γένει έννομα συμφέροντα του οφειλέτη. Άμυνα του καθού η

¹ Αναγκαστική εκτέλεση είναι η ικανοποίηση αξιώσεων με την κρατική επιβολή. Βλ. Γέσιου-Φαλτσή Π., Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτέλεσεως I, Γενικό Μέρος, 2^η εκδ. 2017,σελ.3

εκτέλεση οφειλέτη αποτελεί προβολή αντιρρήσεων σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων ή την τήρηση της νόμιμης διαδικασίας, οι οποίες κρίνονται αποκλειστικά από το δικαστήριο. Κατά τον τρόπο αυτό εξασφαλίζονται οι εγγυήσεις προστασίας των έννομων δικαιωμάτων του οφειλέτη, ο οποίος δεν θα πρέπει μετά την έκδοση δικαστικής απόφασης να μετατρέπεται σε έρμαιο των αυθαιρεσιών του επισπεύδοντος δανειστή. Οι αντιρρήσεις του καθού οφειλέτη κατά των παράνομων ή καταχρηστικών ενεργειών του επισπεύδοντος δανειστή και των οργάνων αυτού προβάλλονται με το ένδικο βοήθημα της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ.

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης αποτελεί η ολοκληρωμένη παρουσίαση του νομοθετικού πλαισίου της άμυνας του καθού η εκτέλεση οφειλέτη στην εθνική έννομη τάξη.

Στο πρώτο κεφάλαιο επιχειρείται η συνολική παρουσίαση της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ, όπως αυτή διαμορφώθηκε μετά τις τροποποιήσεις του Ν. 4335/2015. Ειδικότερα αναλύονται η φύση και λειτουργία της ανακοπής όπως και οι παραδεκτά προβαλλόμενοι λόγοι. Επίσης εξετάζονται διαδικαστικά θέματα όπως η δικαιοδοσία και η αρμοδιότητα του δικαστηρίου, που θα επιληφθεί της διαφοράς, και η διαδικασία που θα ακολουθήσει.

Στο δεύτερο κεφάλαιο εξετάζεται η δυνατότητα αναστολής της αναγκαστικής εκτέλεσης στο πλαίσιο κατάργησης του άρθρου 938 ΚΠολΔ και των νέων ρυθμίσεων που επέφερε ο Ν. 4335/2015.

Τέλος στο τρίτο κεφάλαιο επιχειρείται μια συνοπτική παρουσίαση της ανακοπής του άρθρου 954 παρ. 4 του ΚΠολΔ και της αίτησης αναστολής του άρθρου 1000 του ΚΠολΔ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Η ΘΕΣΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

1.1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

1.1.1. Υπερνομοθετική βάση

Αρχικώς, η προστασία του καθού κατά των πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης με την ανακοπή του 933 ΚΠολΔ θεμελιώνεται στο άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος σύμφωνα με το οποίο προστατεύεται η παροχή έννομης προστασίας και διασφαλίζεται το δικαίωμα ακροάσεως σχετικά με τις εκτελεσθείσες πράξεις του επισπεύδοντος δανειστή. Παράλληλα το ένδικο βοήθημα της ανακοπής απολαμβάνει συνταγματικής προστασίας και απο το άρθρο 17 του Συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο προστατεύεται η ιδιοκτησία, δεδομένου ότι με την αναγκαστική εκτέλεση που επιχειρείται το δικαίωμα αυτό βιάζεται και χρίζεται πρόβλεψης προστασίας.² Επακόλουθο του συνταγματικού ερείσματος του ένδικου βοηθήματος της ανακοπής είναι η απαγόρευση εκ των προτέρων παραίτησης³. Τέλος, και η νομολογία των ανώτατων δικαστηρίων έχει κρίνει το ένδικο βοήθημα της ανακοπής ως συνταγματική επιταγή, στηριζόμενη στα άρθρα 17 και 20 του Συντάγματος, κρίνοντας μάλιστα σε πληθώρα περιπτώσεων ως αντισυνταγματικές τις νομοθετικές ρυθμίσεις, με τις οποίες παρέχεται εκ του νόμου προστασία του οφειλέτη κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης. Αιτιολογία των αποφάσεων αυτών αποτελεί η δυνατότητα επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση με την ανακοπή του 933 και κατ' επέκταση η αντισυνταγματική κατάργηση της σε περίπτωση νομοθετικής πρόβλεψης που την υποκαθιστά.⁴

Ασφαλώς η συνταγματική προστασία δεν είναι απεριόριστη αλλά υπόκειται σε περιορισμούς. Με πληθώρα αποφάσεων η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου έχει αποφανθεί πως περιορισμοί, όπως αυτός που εισάγεται με το 933 παρ. 5 (παρ. 4 πριν τον ν. 4335/2015) δεν μπορούν να θεωρηθούν ως περιορισμός του δικαιώματος για παροχή δικαστικής προστασίας, αλλά επιβάλλονται για λόγους δημοσίου συμφέροντος με σκοπό την επιτάχυνση της

² Πρβλ. Κλαμαρή, Το δικαίωμα δικαστικής προστασίας, (1989), σελ. 176 επ.; Γέσιου-Φαλτσή, ο.π., στον τόμο: Καλαβρό, Ζητήματα δικών περί την εκτέλεση, ο.π., σελ.29.

³ Παραίτηση χωρεί μόνο για ήδη γεγεννημένες ακυρότητες κατά το χρόνο παραιτήσεως. Βλ Μον Πτρικ 202/2000

⁴ Βλ. ΑΕΔ 2/1999, ΔΕΕ 1999, 1061

απονομής δικαιοσύνης⁵. Σύμφωνη είναι και η νομολογία ΕΔΔΑ σε αντίστοιχες υποθέσεις, βασιζόμενη στο άρθρο 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ και άρθρα 2 παρ. 3, 5 παρ. 1 και 2 και 14 παρ. 1 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα⁶.

1.1.2. Αντικείμενο της δίκης της ανακοπής

Διχογνωμία παρουσιάζεται τόσο στη θεωρία όσο και στη νομολογία σχετικά με το αντικείμενο της δίκης, η οποία ανοίγεται με την ανακοπή του άρθρου 933 επ. ΚΠολΔ. Τα ζητήματα τα οποία ανακύπτουν είναι τα εξής: Πρώτον, αν το αντικείμενο της δίκης της ανακοπής εξατομικεύεται από το αίτημα μόνον ή και από τους λόγους της ανακοπής, ώστε σε περίπτωση που προβάλλονται περισσότεροι λόγοι να έχουμε αντικειμενική σώρευση ανακοπών και αντικείμενα δίκης τόσα, όσα και προβαλλόμενοι λόγοι. Δεύτερον, όταν οι λόγοι ή ο λόγος της ανακοπής βάζει κατά της ύπαρξης της απαίτησης, τίθεται υπό αμφισβήτηση αν η αντίρρηση αυτή αποτελεί προδικαστικό ζήτημα την ιστορική βάση της ανακοπής με την οποία ζητείται η ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης. Άμεση πρακτική εφαρμογή έχει το εν λόγω ζήτημα στη κρίση για το αν ο λόγος ανακοπής θα περιβληθεί με ισχύ δεδικασμένου. Σε περίπτωση δηλαδή, που προκριθεί η λύση του προδικαστικού ζητήματος, ο λόγος ανακοπής θα αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 331 ΚΠολΔ. Στην αντίθετη περίπτωση, για την περιβολή με ισχύ δεδικασμένου του λόγου ανακοπής απαιτούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 322 και 324 ΚΠολΔ.

Σχετικά με το πρώτο ζήτημα του αντικειμένου της δίκης στις διαπλαστικές αγωγές έχει διατυπωθεί η «μονομελής θεωρία», σύμφωνα με την

⁵ ΟΛΑΠ 12/2009, ΑρχΝ 2009, 708, ΟΛΑΠ 49/2005, ΕλλΔνη 2006, 80

⁶ ΕΔΔΑ 12.11.2002, Zvolksy κατά Τσεχίας, Προσφυγή αρ. 46129/1999, παρ. 47

οποία το αντικείμενο της δίκης καθορίζεται μόνο απο το αίτημα⁷ και η «διμελής θεωρία», σύμφωνα με την οποία το αντικείμενο της δίκης προσδιορίζεται τόσο απο το αίτημα όσο και απο τον κάθε λόγο διάπλασης⁸. Κρατούσα στην ελληνική θεωρία και νομολογία⁹ είναι η διμελής θεωρία, η οποία υιοθετεί την άποψη πως η σώρευση λόγων ανακοπής ισοδυναμεί με σώρευση αντικειμένων δίκης. Η άποψη αυτή βρίσκει έρεισμα στο χαρακτήρα των διαπλαστικών αγωγών και στη ρύθμιση του άρθρου 935 ΚΠολΔ, η οποία θεσπίζει αυστηρό σύστημα άνευ επικουρίας δικάζεσθαι στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Ο νομοθέτης αξιώνει την προβολή των ελαττωμάτων της εκτελεστικής διαδικασίας όχι μόνο σταδιακά αλλά και συγκεντρωτικά¹⁰. Το επιχείρημα του άρθρου 935 λειτουργεί εξ αντιδιαστολής. Αν δηλαδή ο δικονομικός νομοθέτης δεν θεωρούσε ότι κάθε λόγος ανακοπής αποτελεί και διαφορετικό αντικείμενο δίκης και ότι η απορριπτική απόφαση δεν επιτρέπει λόγω δεδικασμένου την άσκηση εντός προθεσμίας νέας ανακοπής, δεν θα προέβλεπε την διάταξη του 935 ΚΠολΔ¹¹. Πρακτική σημασία της οριοθέτησης του αντικειμένου της δίκης κατά τη διμελή θεωρία βρίσκεται στον τρόπο υπολογισμού των προθεσμιών κατά άρθρο 934 ΚΠολΔ, όπου η εξέταση του εμπροθέσμου θα πραγματοποιείται κυρίως σύμφωνα με τον προβαλλόμενο λόγο¹².

Δεν είναι λίγες βέβαια οι φορές που η νομολογία έχει υιοθετήσει τη μονομελή θεωρία, κρίνοντας πως το αντικείμενο της δίκης προσδιορίζεται μόνο απο το αίτημα της ανακοπής¹³. Παρόμοιες απόψεις έχουν διατυπωθεί και απο

⁷ Βλ. Τσικρικά, Η προθεσμία ασκήσεως πρόσθετων λόγων ανακοπής κατά διαδικαστικών πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης, Δ 1997, 378, 385

⁸ Βλ. Καργάδο, Το πρόβλημα των διαπλαστικών αγωγών και αποφάσεων, σελ. 135 επ.

⁹ Βλ. ΑΠ 1683/2008, ΕφΑΔ 2008, 1236

¹⁰ Βλ. Μιχαηλίδου, Η άμυνα κατά της εκτέλεσης, σελ. 106.

¹¹ Βλ. Νίκα, Οι νέοι πραγματικοί ισχυρισμοί στην κατ' έφεση δίκη, σελ. 74

¹² Βλ. Απαλαγάκη, Προβολή και διάγνωση ισχυρισμών στις δίκες περί την εκτέλεση, σε : Ζητήματα του Δικαίου της Αναγκαστικής Εκτελέσεως, Πρακτικά 34ου Συνεδρίου της Ενώσεως Ελλήνων Δικονομολόγων (2010), σελ. 25 επ.

¹³ Βλ. ΑΠ 54/1990, ΕλλΔνη 1991, 62; ΕφΑθ 5316/1987, Δ 1988, 136; ΕφΑθ 1560/1980, ΝοΒ 1980, 856; ΜονΠρΑθ 1787/1984, ΕλλΔνη 1986, 1015; ΜονΠρΧαλκ 12/1977, ΝοΒ 1977, 1212; ΜονΠρΑθ 6611/1972, ΝοΒ 1972, 1465.

μέρος της θεωρίας. Κατά τον Νικολόπουλο¹⁴ και τον Κουσουύλη¹⁵ ο κάθε λόγος ανακοπής ως αντίρρηση κατά της εκτελεστικής πράξης, αποτελεί ένσταση και ως τέτοια δεν μπορεί να σωρευθεί αντικειμενικά υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 218 ΚΠολΔ. Προς την ίδια κατεύθυνση κινείται και ο Τσικρικάς, ο οποίος έχει διατυπώσει την άποψη πως λόγω του διαπλαστικού χαρακτήρα του αιτήματος της ανακοπής, οι λόγοι αυτής θα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά τρόπο ενιαίο, όπως πάντα επιλέγει σε περιπτώσεις διάπλασης ο δικονομικός νομοθέτης¹⁶. Επιπλέον, θεωρεί πως δεν είναι δυνατόν με τους πρόσθετους λόγους ανακοπής να οδηγούμαστε σε αντικειμενική σώρευση περισσότερων ανακοπών.

Ως προς το δεύτερο ζήτημα, αν δηλαδή, σε περίπτωση που με το λόγο ανακοπής αμφισβητείται η απαίτηση, ο λόγος αυτός αποτελεί προδικαστικό ζήτημα ή την ιστορική βάση της ανακοπής, κρατούσα είναι τόσο στη θεωρία όσο και στη νομολογία η πρώτη άποψη¹⁷. Βασική επιχειρηματολογία υπέρ της άποψης αυτής είναι πως σκοπός του δικονομικού νομοθέτη με την ανακοπή του άρθρου 933 είναι η ακύρωση της πράξης εκτέλεσης και όχι ο εξοπλισμός της κρίσης περί ύπαρξης ή ανυπαρξίας της απαίτησης με δύναμη δεδικασμένου¹⁸.

¹⁴ Βλ. Νικολόπουλο, Οι πρόσθετοι λόγοι ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Φύση, λειτουργία και προθεσμία ασκήσεως τους και Νικολόπουλο, ο.π., ΕλλΔνη 1987, 40, 42

¹⁵ Βλ. Κουσουύλη, Η παρέμβαση του δανειστή, ο.π. σελ. 60 επ.

¹⁶ Βλ. Τσικρικάς, Η προθεσμία ασκήσεως πρόσθετων λόγων ανακοπής κατά διαδικαστικών πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης, Δ 1997, 378. Την άποψη αυτή ενστερνίζονται και: Ορφανίδης (Παρέμβαση, σε ΕΕΔ, 39^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, (2014), Πρόσθετοι λόγοι, σελ. 77), Καλαβρός (Παρέμβαση, στον νόμο ΕΕΔ, Διαπλαστικές αγωγές, ενστάσεις και αποφάσεις, (2011), σελ. 253) και Ποδημάτα (Παρέμβαση σε: Ζητήματα του Δικαίου της Αναγκαστικής Εκτέλεσεως, Πρακτικά 34^{ου} Συνεδρίου της Ενώσεως Ελλήνων Δικονομολόγων (2010), σελ. 58; την ίδια, Ζητήματα εφαρμογής των άρθρων 933 και 936 ΚΠολΔ, ο.π., σελ. 15 επ.).

¹⁷ Βλ. Αντίθετη άποψη Απαλαγάκη, Ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής και ανακοπή κατά των πράξεων εκτέλεσεως της. Οριοθέτηση των δύο ενδίκων βοηθημάτων, Επιστ.Επ.Αρμ1990, 103 επ. και ΕφΑΔ 2010, 902, 905

¹⁸ Βλ. Μιχαηλίδου, Η άμυνα κατά της εκτέλεσης, σελ. 127

1.1.3. Η ανακοπή εκτελέσεως ως αποκλειστικό μέσο ακυρώσεως των ελλατωματικών πράξεων εκτελέσεως

Ως προελέγχθη, ως διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης ορίζεται η ικανοποίηση των αξιώσεων του δανειστή με την κρατική επιβολή. Η κρατική αυτή επιβολή πραγματοποιείται από τα όργανα εκτελέσεως και όχι από κάποιο δικαστήριο, μέσα από μια σειρά πολύπλοκων διαδικαστικών πράξεων πολλές φορές κατά τρόπο βίαιο, εις βάρος της περιουσίας και της ιδιοκτησίας του οφειλέτη. Σε συμφωνία με το εν γένει δικονομικό πνεύμα της εκτέλεσης και με επιδιωκόμενο σκοπό την αποτροπή καθυστερήσεων, ο νομοθέτης δεν πρόβλεψε αυτοδίκαιες δικονομικές ακυρότητες στο πεδίο της αναγκαστικής εκτέλεσης. Το αντίθετο, οι αυτοδίκαιες δηλαδή ακυρότητες, σε ένα σύστημα, όπου η κάθε πράξη εκτέλεσης διαδέχεται με ταχύτητα την προηγούμενη και εξαρτάται απ' αυτή, θα είχαν ως συνέπεια τη μαζική ανατροπή εκτελεστικών πράξεων, οι οποίες όμως θα είχαν ήδη προλάβει να διαμορφώσουν μία κατάσταση¹⁹. Ορθώς λοιπόν ο νομοθέτης απέκλεισε το αυτοδίκαιο των δικονομικών ακυροτήτων, σε προστασία τόσο του επισπεύδοντος δανειστή όσο και του κοινωνικού συνόλου.

Σε αντιστάθμιση των εξουσιών που παρέχονται στον επισπεύδοντα, ο νομοθέτης εξόπλισε τη φαρέτρα του καθού με το ένδικο βοήθημα της ανακοπής του 933 ΚΠολΔ. Πρόκειται για ένδικο βοήθημα, σύμφωνα με το οποίο, ρητά ορίζεται ότι προβάλλονται όλες οι αντιρρήσεις κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης. Σκοπός της ανακοπής αποτελεί η ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης, η οποία παρά την ελλατωματικότητά της, παράγει έννομα αποτελέσματα. Το ίδιο ισχύει και για τις πράξεις εκτέλεσης που εξαρτώνται από την προσβαλλόμενη και την διαδέχθηκαν²⁰. Η ακυρότητά τους δεν επέρχεται αυτοδικαίως, αλλά θα πρέπει να απαγγελθεί με όχημα το ένδικο βοήθημα της ανακοπής. Ασφαλώς η ακύρωση της μίας αποτελεί νόμιμο λόγο ακύρωσης κάθε επόμενης πράξης.

¹⁹ Βλ. Νίκα, Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτελέσεως Ι Γενικό Μέρος, σελ. 549

²⁰ Κανόνας της αυτοτέλειας

Απο τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 933, τη νομοθετική ιστορία της διάταξης και το πνεύμα του ΚΠολΔ, δεν καταλείπεται καμία αμφισβήτηση ούτε από την θεωρία, ούτε από την νομολογία, ως προς τη μοναδικότητα και την αυτοτέλεια της ανακοπής, σε σχέση με την ακύρωση των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης²¹. Άλλωστε, η ρητή αναγραφή της λέξης «μόνον» δεν αφήνει πολλά περιθώρια. Βέβαια δεν αποκλείεται η άσκηση αναγνωριστικής αγωγής επί υπάρξεως ή ανυπαρξίας εννόμου σχέσεως με τον ίδιο τρόπο που θα μπορούσε να προβληθεί ως λόγος ανακοπής. Μια τέτοια ενέργεια όμως από την πλευρά του καθού θα ήταν άνευ πρακτικής σημασίας, ακόμη και στην περίπτωση που η αγωγή γινόταν δεκτή, δεδομένου πως δεν θα ακύρωνε την πράξη εκτέλεσης και η διαδικασία εκτελέσεως θα συνεχιζόταν κανονικά.

1.2 Έννοια, φύση και λειτουργία της ανακοπής του άρθρ. 933 ΚπολΔ

Η ανακοπή του 933 ΚΠολΔ, με την οποία προβάλλει ο καθού τις αντιρρήσεις του κατά της εκτελεστικής διαδικασίας, αποτελεί ειδικότερη μορφή της ανακοπής των άρθρων 583 επ. ΚΠολΔ. Αποτελεί δηλαδή και αυτή, το ένδικο βοήθημα με το οποίο ο ανακόπτων αντιτίθεται σε πράξεις που διενεργήθηκαν χωρίς τη συμμετοχή του και χωρίς προηγούμενη πρόσκλησή του. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως ρυθμίζεται από τα άρθρα 933 επ. και σε περίπτωση νομοθετικού κενού συμπληρώνεται από τις διατάξεις της ανακοπής του 583 επ., προσαρμοσμένες στο πνεύμα των διατάξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης²².

Η ανακοπή του 933 ΚΠολΔ είναι ένδικο βοήθημα με διαπλαστική φύση. Κατ' ακριβολογία, η επιδιωκόμενη διάπλαση εκδηλώνεται στο δικονομικό

²¹ Βλ. Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα(-Νικολόπουλο) Π άρθρο 933 αριθ. 1; Νικολόπουλο, σ. 158 και ιδίως Γέσιου-Φαλτσή Ι παρ. 34 αριθ. 16 μ.π.π. ; Διαμαντόπουλο, (ανωτ. Σημ. 2) σ. 16 επ. ; Παπαδοπούλου, Η συγκέντρωση των λόγων ανακοπής στην Αναγκαστική Εκτέλεση (2016) σ. 96 επ. ; Μιχαηλίδου, Η άμυνα κατά της εκτέλεσης σ. 84. Η γνώμη αυτή ακολουθείται παγίως από τη νομολογία. Βλ. ΟλΑΠ 570/1975, ΑρχΝ 1976.104. ΑΠ 1117/1993. ΕλλΔνη 1995.621 (622). 1460/2005, ΕλλΔνη 2008.754.

²² ΕφΑθ 459/1993, ΝοΒ 1994, 206, ΑΠ 208/1972, ΝοΒ 1972, 897, ΕφΑθ 522/1979, ΕΝΝ 1979,542.

πεδίο, με την κατάργηση των εννόμων συνεπειών κάποιας πράξης εκτέλεσης και τη διαμόρφωση μιας νέας κατάστασης.

Ως ένδικο βοήθημα, εισαγωγικό δίκης, προσομοιάζει με εκείνο της αγωγής. Ανοίγει δηλαδή νέα δίκη, όμοια κατά τους τύπους με τη διαγνωστική δίκη: **τη δίκη περί την εκτέλεση.**

Ειδικότερα, φέρει ως προς τα εσωτερικά και εξωτερικά χαρακτηριστικά του, τα στοιχεία εκείνα που απαιτούνται και για κάθε άλλη αγωγή. Έχει δηλαδή τον τύπο, τη μορφολογία, καθώς και τη λογική άρθρωση που θα είχε ως αγωγή. Η ανακοπή λοιπόν περιέχει ορισμένο αίτημα και συγκεκριμένη ιστορική και νομική βάση, ενώ το περιεχόμενό της πρέπει να είναι σύμφωνο με το περιεχόμενο που απαιτεί ο δικονομικός νομοθέτης για κάθε άλλο ένδικο βοήθημα, εισαγωγικό δίκης, σύμφωνα με τα άρθρα 118 επ. ΚΠολΔ.

Η άσκησή της δε φέρει τις ίδιες δικονομικές και ουσιαστικές συνέπειες με αυτές που προβλέπονται στα άρθρα 221επ. ΚΠολΔ. Με την άσκησή της προκαλείται εκκρεμοδικία²³, αποκρυσταλλώνεται το αμετάβλητο της δικαιοδοσίας και αρμοδιότητας του δικαστηρίου, ενώ, ενδεικτικά, διακόπτεται η παραγραφή σε ό,τι αφορά την απαίτηση²⁴ και άρχεται η δικαστική τοκογονία.

Ειδικότερης σημασίας είναι το ζήτημα της προδικασίας. Κατά την κρατούσα άποψη, κάθε λόγος ανακοπής αποτελεί ξεχωριστό αντικείμενο της δίκης, δημιουργεί αντικειμενική σώρευση ανακοπών κατ' άρθρο 218 επ. ΚΠολΔ, και συνεπώς απαιτεί ιδιαίτερη προδικασία. Ο κάθε λόγος ανακοπής συνιστά ξεχωριστή ιστορική βάση του αιτήματος και συρρέει επικουρικά²⁵ με κάθε άλλο λόγο που στηρίζει το ίδιο αίτημα για ακύρωση της ίδιας πράξης αναγκαστικής εκτελέσεως.

Διαφοροποίηση από την αγωγή αποτελεί ο τρόπος άσκησης προσθέτων λόγων, ακόμη και οπιγενών²⁶, για τους οποίους δεν ισχύουν οι περιορισμοί του συγκεντρωτικού συστήματος κατ' άρθρο 527 ΚΠολΔ. Οι πρόσθετοι λόγοι

²³ Βλ. Νίκας, Η ένσταση της εκκρεμοδικίας στην πολιτική δίκη (1991), σ. 30/31 ΑΠ 56/2008, ΕλλΔνση 2008.1025.

²⁴ ΑΠ 332/1910, Θ. ΚΑ. 644.

²⁵ ΑΠ 1687/2008, αδημ. 1689/2008, Δ2009.192 (193).

²⁶ ΑΠ 622/1975, ΝοΒ 1976.39 (40 ΙΙ) ΕφΑθ 3483/1986, ΕλλΔνση 1986.1195, σύμφ. παρατ. Μαθθία Νίκας, Οι νέοι πραγματικοί ισχυρισμοί στην κατ' έφεση δίκη, 1991, σ. 74/75

ανακοπής του 933 ΚΠολΔ ασκούνται με ξεχωριστό δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου και κοινοποιείται στο επισπεύδοντα 8 (οκτώ) τουλάχιστον ημέρες πριν τη συζήτηση.

Συμπερασματικά λοιπόν, ο τρόπος με τον οποίον ασκείται και δομείται η ανακοπή, προσιδιάζει με αυτόν της αγωγής, παρόλο που, κατά την κρατούσα άποψη, η φύση των λόγων της ανακοπής, ως ενστάσεις ή αρνήσεις, έχει αμυντικό χαρακτήρα. Έτσι, ως ένδικο βοήθημα, χαρακτηρίζεται διφυές²⁷. Εκτός από την επιθετική φύση, η οποία αρμόζει σε κάθε ένδικο βοήθημα, που ανοίγει διαγνωστική δίκη, η ανακοπή αποτελεί το μοναδικό μέσο άμυνας και προστασίας του καθού ενάντια στις πράξεις εκτέλεσης του επισπεύδοντος δανειστή. Οι λόγοι δηλαδή που προβάλλονται από τον καθού ανακόπτοντα είναι κατ' ουσίαν αρνήσεις της ύπαρξης των απαιτούμενων προϋποθέσεων για την πράξη εκτέλεσης κατά της οποίας βάλλουν ή ενστάσεις, που στηρίζονται στην ίδια δικονομική ή ουσιαστική βάση και πληρούν το πραγματικό αυτοτελούς κανόνα δικαίου, αντίθετου προς τον βασικό, που επικαλείται ο ανακόπτων(π.χ. ένσταση δεδικσμένου ή επίσχεσης). Η διάκριση μεταξύ ένστασης ή απλής άρνησης έχει δικονομική αξία σε σχέση με το βάρος απόδειξης. Όταν δηλαδή ο λόγος της ανακοπής αποτελεί ένσταση το βάρος απόδειξης του λόγου φέρει ο ανακόπτων, ενώ όταν ο λόγος ανακοπής αποτελεί άρνηση της ύπαρξης του στοιχείου εκείνου που στηρίζει την πράξη εκτέλεσης, τη βάση του λόγου, δηλαδή την ύπαρξη του στοιχείου πρέπει να αποδείξει ο επισπεύδων.

Κατ' αυτόν τον τρόπο η ιστορική βάση της ανακοπής αποτελεί ταυτόχρονα και ένσταση ή άρνηση. Η επιθετική και αμυντική της φύση δηλαδή συνυπάρχουν χωρίς η μία να αποκλείει την άλλη. Στη νομολογία η αντιμετώπιση της ανακοπής ως αμυντικού μέσου αποτυπώνεται στη συχνά χρησιμοποιούμενη έκφραση ότι «ο ανακόπτων επέχει θέση εναγομένου»²⁸. Στην αντίληψη του δικονομικού νομοθέτη η αμυντική φύση της ανακοπής διαφαίνεται στην δικονομική επιλογή της τοπικής αρμοδιότητας για την εκδίκασή της, η οποία είναι το αρμόδιο δικαστήριο στον τόπο του ανακόπτοντος.

²⁷ Βλ. Μιχαηλίδου, Η άμυνα κατά της εκτέλεσης, σελ. 80

²⁸ ΑΠ 117/1993, ΕλλΔνη1995, 621

Με τον αντίθετο όμως τρόπο, δηλαδή ως μέσο επίθεσης, αντιμετωπίζει ο νομοθέτης και η νομολογία²⁹ την ανακοπή του 933 στην περίπτωση της ερημοδικίας. Ήδη πριν την ψήφιση του ν. 4055/2012 γινόταν δεκτό πως σε περίπτωση ερημοδικίας του καθού η ανακοπή δικαζόταν με τεκμαιρόμενη την ομολογία³⁰ του επί των λόγων ανακοπής³¹. Σε περίπτωση όμως που ο ανακόπτων ερημοδικαζόταν το δικαστήριο απέρριπτε την ανακοπή.

Όπως γίνεται αντιληπτό, τόσο ο νομοθέτης, όσο και η νομολογιακή πρακτική αντιμετωπίζουν τον ανακόπτοντα κατά περίπτωση, τόσο ως εναγόμενο όσο και ως ενάγοντα, δηλαδή και ως αμυνόμενο και ως επιτιθέμενο. Και το ίδιο πράττουν με τον καθού. Δικαιολογητική βάση για την ορθή αυτή διαφοροποίηση, αναλόγως με το εκάστοτε κρινόμενο ζήτημα, αποτελεί ο διφυής χαρακτήρας της ανακοπής, η οποία άλλοτε λειτουργεί ως επιθετικό, εισαγωγικό δίκης, ενδικο βοήθημα και άλλοτε ως το μοναδικό μέσο άμυνας του οφειλέτη ενάντια στις πράξεις εκτέλεσης του επισπεύδοντος.

Ένα άλλο ζήτημα, το οποίο θα καταστήσει την φύση και τη λειτουργία της ανακοπής του 933 πιο κατανοητή, είναι η σχέση της αναγκαστικής εκτέλεσης, στο πλαίσιο της οποίας λειτουργεί, με την ίδια τη διαγνωστική δίκη. Σχετικά ο Καθηγητής Κεραμέας αναφέρει : « Στην Ευρώπη σε όσα κράτη το *ius commune* προηγήθηκε της εποχής των μεγάλων κωδικοποιήσεων του 19^{ου} αιώνα, το δόγμα περί μη διαχωρισμού της δικαστικής διαγνώσεως από τον δικαστικό καταναγκασμό αντιλαμβανόταν την αναγκαστική εκτέλεση ως φυσική προέκταση της δικαστικής διαγνώσεως. Γι' αυτό η αναγκαστική εκτέλεση ανετίθετο κυρίως στο δικαστήριο που έκρινε τη διαφορά.»³². Με τη φράση αυτή ο Καθηγητής Κεραμέας επιχειρήσει να καταδείξει τη στενή σύνδεση ανάμεσα στη διαγνωστική δίκη και την εκτελεστική διαδικασία. Και ενώ και στα δύο στάδια μιας διαδικασίας τόσο άρρηκτα συνδεδεμένης, υφίσταται αντιδικία, παρόλα αυτά στο στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης κάθε πράξη επιχειρείται με πρωτοβουλία του επισπεύδοντα δανειστή. Ο οφειλέτης

²⁹ ΕφΑθ 467/1994 ΕλλΔνη 1995, 672

³⁰ Αναλογικά με 271 παρ. 3 ΚΠολΔ

³¹ Βλ. Γέσιου Φαλτσή, Δικ. ΑνΕκτ., (Γεν. Μέρος), 2017, παρ. 34, αρ. 26

³² Βλ. Κεραμέας, Όργανα εκτελέσεως και εκτελεστοί τίτλοι από συγκριτική άποψη, Αρμ 1996, 5

παραμένει παθητικός, με μοναδικό μέσο για να ακουστεί την άσκηση ανακοπής. Υπό αυτήν την έννοια, η ανακοπή του 933 ΚΠολΔ κρίνεται αναγκαία πρόβλεψη του νομοθέτη για να προασπίσει το συμφέρον του οφειλέτη να συμμετέχει ως αντίδικος στην εκτελεστική διαδικασία που λαμβάνει χώρα εις βάρος του.

1.3 Ανυπόστατες και άκυρες πράξεις εκτέλεσης

Οι διαδικαστικές πράξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης διέπονται κατ' αρχήν από τους κανόνες που ρυθμίζουν όλες τις δικονομικές πράξεις. Η ελαττωματικότητα λοιπόν που παρουσιάζουν είτε κατά το πραγματικό τους είτε κατά τα δι' αυτών επιδιωκόμενα αποτελέσματα, τις καθιστά ανίσχυρες. Οι ανίσχυρες λόγω ελαττωματικότητας διαδικαστικές πράξεις διακρίνονται σε α) ανυπόστατες και β) άκυρες.

i. Ανυπόστατες πράξεις.

Ανυπόστατες είναι οι πράξεις όταν από υποκειμενική ή αντικειμενική άποψη απουσιάζουν τα τυπικά εξωτερικά και εξειδικευτικά συνθετικά γνωρίσματά της, ή κατ' άλλη διατύπωση δεν φέρουν την πρέπουσα εξωτερική μορφή ή ενεργούνται από πρόσωπο που δεν έχει την σχετική εξουσία³³. Η έλλειψη από πλευράς υποκειμένων ή αντικειμένου είναι τόσο προφανής, ώστε σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί άκυρη. Αντίθετα, αν η πράξη εκτελείται από το σωστό όργανο, το οποίο όμως στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι κατ' ύλην ή κατά τόπον αναρμόδιο, τότε η πράξη είναι υποστατή αλλά άκυρη. Έτσι για παράδειγμα, είναι ανυπόστατη πράξη του πλειστηριασμού που διενεργήθηκε από τον δικαστικό επιμελητή ή η κατάσχεση που πραγματοποιήθηκε από επιμελητή, ο οποίος έχει συνταξιοδοτηθεί. Για να είναι λοιπόν μία πράξη εκτέλεσης υποστατή θα πρέπει να περιέχει τα κάτωθι στοιχεία, η έλλειψη των οποίων την καθιστά ανυπόστατη³⁴ : 1) βούληση ενέργειας, 2) ορισμένο περιεχόμενο, 3) να μην περιέχει ελλωτώματα ως προς τα υποκείμενα της διαδικαστικής πράξης, 4) να απευθύνεται στο νομιμοποιούμενο πρόσωπο,

³³ Βλ Μητσόπουλο, Η αναγνωριστική αγωγή, σελ. 142

³⁴ Βλ. Μιχαηλίδου, Η άμυνα κατά της εκτέλεσης, σελ. 137

5) να μην έχει ελλείψεις ως προς τον συστατικό τύπο και 6) να μην έχει ελλείψεις ως προς την τελείωση της διαδικασίας. Κατά τον Τσικρικά³⁵ ανυπόστατη είναι η πράξη όταν προφανώς δεν συγκροτείται η εξωτερική μορφή της. Αντίθετη είναι η άποψη του Καλαβρού³⁶, σύμφωνα με την οποία δεν πρέπει να συγχέεται η υπόσταση της διαδικαστικής πράξης που εξαρτάται από το πραγματικό του κανόνα δικαίου που την ορίζει, με την ύπαρξη της πράξης καθεαυτής.

ii. Άκυρες πράξεις

Άκυρη είναι η διαδικαστική πράξη, όταν φέρει ελάττωμα που εμποδίζει την επέλευση της δικονομικής ενέργειας που επιδιώκεται με αυτή. Έτσι, η ακυρότητα της διαδικαστικής πράξης στην αναγκαστική εκτέλεση κατά άρθρο 159 ΚΠολΔ συνίσταται κυρίως στην ελαττωματικότητα του απαιτούμενου εκ του νόμου τύπου.

Επιπλέον, ο Μπέης³⁷ προχωρά σε μία επιπλέον διάκριση των ελαττωματικών διαδικαστικών πράξεων σε επιτευκτικές και διαμορφωτικές ή επενεργητικές, διάκριση με την οποία συμφωνεί και ο Ρήγας³⁸. Και οι δύο βέβαια συγγραφείς σημειώνουν πως η εν λόγω διάκριση δεν έχει πρακτική εφαρμογή, καθόσον η ελαττωματικότητα και των δύο κατηγοριών θα διαπιστωθεί με την εφαρμογή του άρθρου 159 ΚΠολΔ. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει και ο Καθηγητής Καλαβρός, ο οποίος παρατηρεί σχετικά με τις διαδικαστικές πράξεις της εκτέλεσης πως τελικώς ο νομοθέτης επιθυμεί η εξέταση και η απαγγελία του ανίσχυρου να πραγματοποιείται με δικαστικό έλεγχο, κατόπιν προσφυγής με την ανακοπή του 933 ΚΠολΔ.

Η πρακτική σημασία της διάκρισης ανάμεσα σε ανυπόστατη και άκυρη πράξη εκτέλεσης (θέμα που έχει απασχολήσει έντονα και τη θεωρία και τη νομολογία) έγκειται στην πράξη που θα πρέπει κάθε φορά να προσβληθεί με λόγο ανακοπής, ανάλογα με το αν η ελαττωματική πράξη είναι ανυπόστατη ή

³⁵ Βλ. Τσικρικά, Ζητήματα από την επίδοση των πράξεων εκτελέσεως, σελ. 234

³⁶ Βλ. Καλαβρό, ο.π. σελ. 12 επ.

³⁷ Βλ. Μπέης, Η ανίσχυρος διαδικαστική πράξις, 58 επ.

³⁸ Βλ. Ρήγα, Περί των διαδικαστικών πράξεων κατά τον ΚΠολΔ.

Κατηγοριοποιήσεις και προβληματική των μορφών του ανίσχυρου, ΕπολΔ 2010, 15 επ.

άκυρη. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση που η ελαττωματική πράξη κριθεί ανυπόστατη, τότε προσβλητέα με λόγο ανακοπής καθίσταται η επόμενη της ανυπόστατης πράξη, ενώ αν η ελαττωματική πράξη κριθεί άκυρη, τότε προσβλητέα είναι αυτή καθεαυτή η πράξη. Ειδικότερη σπουδαιότητα είχε το εν λόγω ζήτημα πρίν την τροποποίηση του Ν. 4335/2015, ως προς την προθεσμία εντός της οποίας θα έπρεπε να ασκηθεί η ανακοπή του 933. Σε περίπτωση δηλαδή που η πράξη θεωρούταν άκυρη, η προθεσμία ανακοπής θα ήταν η οριζόμενη στο άρθρο 934 παρ. 1 εδ. β ΚΠολΔ, ενώ αντίθετα αν θεωρούταν ανυπόστατη, η ανακοπή θα έπρεπε να ασκηθεί κατά της επόμενης πράξης στην προθεσμία που όριζε το άρθρο 934 παρ. 1 εδ. γ ΚΠολΔ.

Ασφαλώς, δεν οδηγούν όλες οι παραλείψεις και οι παρατυπίες των πράξεων εκτέλεσης στην ακύρωσή τους. Όπως προκύπτει από την σαφή διατύπωση του άρθρου 933 Ι ΚΠολΔ, αντίκειμενο ανακοπής μπορούν να είναι οι αντιρρήσεις που αφορούν την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου, τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης ή την απαίτηση. Έτσι έχει κριθεί ότι δεν αποτελούν παραδεκτό λόγο ανακοπής οι παρατυπίες επιδόσεως της αγωγής, επί της οποίας εκδόθηκε η εκτελούμενη απόφαση³⁹, ούτε μπορεί να προβληθεί ως λόγος ανακοπής η αιτίαση του επισπεύδοντος ότι δεν κατακυρώθηκε σε αυτόν το προς πλειστηριασμό πράγμα, αν και συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του νόμου⁴⁰. Επιπλέον, έχει κριθεί πως και άλλες ελλείψεις μικρής σημασίας θα πρέπει να διορθώνονται με το ειδικό ένδικο βοήθημα της ανακοπής του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, ώστε να αποφεύγονται οι αδικαιολόγητες καθυστερήσεις. Έτσι, για παράδειγμα, έχει κριθεί πως ελλείψεις στην έκθεση κατασχέσεως που αφορούν ασήμαντα στοιχεία προσδιοριστικά του κατασχεθέντος πράγματος ή στην τιμή της πρώτης προσφοράς, επίσης διορθώνονται με βάση το 954 παρ. 4 ΚΠολΔ.

Σπουδαία είναι η διαφοροποίηση ανάμεσα στον τρόπο με τον οποίο το ανίσχυρο των διαδικαστικών πράξεων απαγγέλλεται στο πλαίσιο της διαγνωστικής δίκης σε σχέση με το πεδίο της αναγκαστικής εκτέλεσης.

³⁹ ΜονΠρΘεσ 24547/2012, Επολ Δ 2012.768, 770

⁴⁰ ΜονΠρΑθ 6196/1977, ΕλλΔνη 1978.293

Ειδικότερα, οι διαδικαστικές πράξεις που χαρακτηρίζονται ως ελλατωματικές, στο πλαίσιο της διαγωγικής δίκης θα οδηγούσαν στην απόρριψη του ένδικου βοηθήματος ή θα προβαλλονταν ως άρνηση ή ένσταση. Αντιθέτως, μετά την έναρξη της αναγκαστικής εκτέλεσεως οι πράξεις αυτές προσβάλλονται μόνο με την ανακοπή του 933 ΚΠολΔ. Κομβικό λοιπόν χρονικό σημείο αποτελεί, για τη χρήση της ανακοπής, η έναρξη της εκτελεστικής διαδικασίας, η οποία πραγματοποιείται με την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση⁴¹. Έτσι έχει κριθεί από το Ανώτατο Ακυρωτικό με την 489/2004⁴² πως η ελλατωματικότητα των πράξεων που επιχειρούνται πριν την επίδοση της σχετικής επιταγής προς εκτέλεση ή κατά ανύπαρκτου προσώπου, δεν επηρεάζει το κύρος των πράξεων που επιχειρούνται ή θα επίχειρηθούν αλλά το υποστατό της αναγκαστικής εκτέλεσεως ως σύνολο. Ο οφειλέτης δηλαδή μπορεί να επιδιώξει την αναγνώριση της ελλατωματικότητας της επιχειρούμενης αναγκαστικής εκτέλεσης τόσο με την άσκηση αναγνωριστικής αγωγής ή την προβολή ενστάσεως, όσο και με την ανακοπή της εκτέλεσεως. (933).

Στην περίπτωση που ενεργείται ανυπόστατη διαδικαστική πράξη μετά την έναρξη της εκτέλεσεως, ο καθού δεν έχει τη δυνατότητα να την προσβάλει με αναγνωριστική αγωγή, αφού η ευδοκίμησή της δεν θα σταματούσε την εκτέλεση, ούτε με την προβολή της σχετικής ενστάσεως, αφού δεν υφίσταται εκκρεμής δίκη. Ο μόνος τρόπος άμυνας του κατά του ανυπόστατου της πράξης είναι η άσκηση ανακοπής, η οποία όμως δεν θα έχει διαπλαστικό χαρακτήρα αλλά αναγνωριστικό⁴³. Κατά τον Τσικρικά, το ανυπόστατο συνιστά ανίατη μορφή ελλατωματικότητας της πράξης, που δεν θεραπεύεται ούτε με την παρέλευση άπρακτης της προσθεσμίας προσβολής της και καθιστά άκυρες όλες τις πράξεις που θα ακολουθήσουν⁴⁴. Η ακυρότητα των επόμενων πράξεων κυρήσσεται μέσω της ανακοπής του 933, η οποία σε αυτήν την περίπτωση έχει διαπλαστικό ακυρωτικό χαρακτήρα.

iv.βλάβη

⁴¹ Βλ. Τσικρικάς, Τιμ.Τομ.Μπέη V σελ. 4176

⁴² ΕλλΔνη 2006.473

⁴³ Βλ. Μητσόπουλο, αναγνωριστική αγωγή, σελ. 145επ.

⁴⁴ Βλ. Τσικρικά, Ζητήματα από την επίδοση ο.π. σελ 226

Κρίτήριο του δικονομικού νομοθέτη για την ανάγκη απόδειξης δικονομικής βλάβης του καθού σε περίπτωση ελλατωματικότητας της πράξης εκτέλεσης αποτέλεσε κυρίως η κρίση αν η παραβιαζόμενη διάταξη είναι δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

Ετσι κατ' άρθρο 159 παρ. 1 το δικαστήριο εξετάζει μόνο αν υπάρχει παραβίαση της διάταξης, η τήρηση της οποίας απαιτείται με ρητή ποινή ακυρότητας στην ίδια τη διάταξη και δεν προβαίνει σε έλεγχο ύπαρξης δικονομικής βλάβης του καθού. Η ακυρότητα δηλαδή είναι απόλυτη. Η ποινή ακυρότητας διατυπώνεται με διάφορους τρόπους στα άρθρα της εκτέλεσης, όπως «δεν μπορεί να γίνει» ή «δεν μπορεί να αρχίσει» ή «απαγορεύεται» κλπ.

Απόλυτη είναι η ακυρότητα και για τις περιπτώσεις που για την ενεργηθείσα παραβίαση επιτρέπεται η άσκηση των έκτακτων ενδίκων μέσων της αναίρεσης και της αναψηλάφησης (159 παρ. 2).

Αντίθετα, συχνότερη είναι η περίπτωση παραβίασης δικονομικής διάταξης για την οποία απαιτείται κατ' άρθρο 159 παρ. 3 από τον προτείνοντα καθού επίκληση και απόδειξη ανεπανόρθωτης βλάβης. Η απαιτούμενη βλάβη είναι κατά κύριο λόγο δικονομική. Ο προσφεύγων δηλαδή στη δικαιοσύνη για την ακύρωση συγκεκριμένης πράξης εκτέλεσης θα πρέπει να αποδείξει πως η παραβίαση της διάταξης που την προβλέπει είχε ως άμεση συνέπεια την απώλεια κάποιου δικονομικού του δικαιώματος. Η βλάβη προβάλλεται παραδεκτά ενώπιον του επιληφθέντος δικαστηρίου κατά τρόπο ορισμένο.

1.4. Λόγοι ανακοπής

Δια της ανακοπής του 933 ΚΠολΔ ανοίγεται δίκη περί την εκτέλεση, στην οποία προσβάλλονται όλες οι πράξεις εκτέλεσης, τόσο της άμεσης όσο και της έμμεσης⁴⁵. Συγκεκριμένα :

- 1) Η επιταγή προς εκτέλεση
- 2) Η αναγκαστική κατάσχεση στον οφειλέτη και εις χείρας τρίτου
- 3) Το πρόγραμμα πλειστηριασμού
- 4) Η δήλωση συνεχίσεως της αναγκαστικής εκτέλεσης από τον ήδη επισπεύδοντα

⁴⁵ Βλ. Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (-Νικολοπουλος) II άρθρο 933 αριθμός 26

5) Η δήλωση υποκαταστάσεως άλλου δανειστή στη θέση του επισπεύδοντος

6) Ο πλειστηριασμός

7) Η περίληψη της κατακυρωτικής εκθέσεως

8) Ο αναπλειστηριασμός

9) Η αφαίρεση του κινητού πράγματος και η αποβολή από το ακίνητο, πλοίο ή αεροσκάφος

10) Η έκθεση αναγκαστικής εγκαταστάσεως του εργαζόμενου σε εκτέλεση αποφάσεως κατ' άρθρο 947 III

11) Ο εκούσιος πλειστηριασμός και οι πράξεις της προδικασίας του

12) Οι πράξεις της διαδικασίας της κατατάξεως, όπως η αναγγελία και ο πίνακας διανομής του πλειστηριάσματος, σε περίπτωση ακύρωσης του πλειστηριασμού.

Κατά των πράξεων αυτών προβάλλονται από τον ανακόπτοντα αντιρρήσεις, οι οποίες κατηγοριοποιούνται στο άρθρο 933 ΚΠολΔ ως εξής: α) στις αντιρρήσεις που αφορούν στην εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου (933 I), στις αντιρρήσεις που αφορούν τη διαδικασία εκτέλεσης (933 II) και τρίτον στις αντιρρήσεις που αφορούν την απαίτηση (933 III). Πρακτική σημασία της ένταξης των λόγων της ανακοπής σε μία απο τις τρεις κατηγορίες, έχει στη περίπτωση που πρέπει να κριθεί η προθεσμία ασκήσεως του ενδίκου βοηθήματος. Επιπλέον ανάλογα με την ένταξη σε μία απο τις τρεις περιπτώσεις ο κάθε λόγος έχει διαφορετική μεταχείριση. Ειδικότερα οι λόγοι που αφορούν την απαίτηση αποκλείονται κατ' άρθρο 933 παρ. 4, ενώ όταν προβάλλεται η απόσβεση της απαίτησης, αυτή πρέπει να αποδεικνύεται παραχρήμα.

1.4.1. Λόγοι που αφορούν στην εγκυρότητα του τίτλου

Η ακύρωση πράξης εκτέλεσης για λόγο που αφορά τον τίτλο είναι δυνατόν να στηρίζεται τόσο σε τυπικά όσο και ουσιαστικά ελαττώματα αυτού, χωρίς πάντοτε τα όρια να είναι ευδιάκριτα⁴⁶. Έτσι τυπικά ελαττώματα θεωρούνται εκείνα που αφορούν τον τίτλο ως έγγραφο, όπως η μη περιγραφή του με τον

⁴⁶ Βλ. Μπρίνια, ΑνΕκτ, σελ. 404

εκτελεστήριο τύπο, η επίσπευση εκτελέσεως με οριστική απόφαση που δεν έχει κηρυχθεί προσωρινώς εκτελεστή, η μη τήρηση των διατυπώσεων για την έκδοση απογράφου κ.α.⁴⁷ Ως ουσιαστικά ελαττώματα του τίτλου θεωρούνται εκείνα που ανάγονται στις προϋποθέσεις της παροχής έννομης προστασίας υπό τη μορφή της αναγκαστικής εκτελέσεως⁴⁸. Το ελάττωμα δηλαδή είναι εσωτερικό και όχι εξωτερικό. Ως τέτοια λοιπόν έχουν κριθεί η έλλειψη βέβαιης και εκκαθαρισμένης απαιτήσεως, η έλλειψη ενεργητικής ή παθητικής νομιμοποίησης⁴⁹, η καταχρηστική επίσπευση αναγκαστικής εκτελέσεως, κ.α.

1.4.2. Λόγοι που αφορούν στη διαδικασία εκτέλεσης

Στην κατηγορία αυτή λόγων ανακοπής εντάσσονται όλες οι αντιρρήσεις, οι οποίες αφορούν ελαττώματα, που πραγματοποιήθηκαν κατά την διεξαγωγή της εκτελεστικής διαδικασίας. Ειδικότερα, τα ελαττώματα ανάγονται στο χρονικό σημείο από την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση μέχρι τη σύνταξη της εκθέσεως πλειστηριασμού και κατακυρώσεως, ως τελευταίας πράξης στην έμμεση εκτέλεση προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων. Οι παραλείψεις και τα σφάλματα, που περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία είναι κυρίως τυπικά και εμφανίζονται σε έγγραφα και προπαρασκευαστικές πράξεις της προδικασίας και της κύριας διαδικασίας εκτελέσεως. Ενδεικτικά, έχει κριθεί πως αφορούν σφάλματα κατά την προδικασία η ελλειμματική επίδοση και το περιεχόμενο της επιταγής προς εκτέλεσή της οι αταξίες κατά την έκδοση του απογράφου. Ανίσχυρες πράξεις που αφορούν στην κύρια διαδικασία της εκτέλεσης και επιδέχονται ακυρώσεως είναι ενδεικτικά η ελλειμματική αποβολή από το ακίνητο, η εσφαλμένη αναγκαστική κατάσχεση και ο πλειστηριασμός καθώς και η διανομή του πλειστηριάσματος λόγω ακυρότητας του πλειστηριασμού ή η συνέχισή του παρά την προηγούμενη εξόφληση, που έλαβε χώρα.

⁴⁷ Βλ. Ποδηματά, Ζητήματα εφαρμογής, σελ. 75

⁴⁸ Βλ. Νίκα, Δίκαιο αναγκαστικής εκτελέσεως, γενικό μέρος, σελ. 564

⁴⁹ Αντίθετη άποψη Γέσιου-Φαλτσή Ι παρ. 39, αρ. 13: η έλλειψη νομιμοποίησης αφορά στην απαίτηση και όχι στον τίτλο

1.4.3. Λόγοι που αφορούν στη απαίτηση

Παρά τις μειωρητικές και ασθενείς αντιδράσεις της συντακτικής επιτροπής του ΚΠολΔ οι αντιρρήσεις του καθού κατά της απαίτησης συμπεριλήφθηκαν στους λόγους ανακοπής του 933⁵⁰. Ο σκεπτικισμός, όσων είχαν αντίθετη άποψη, στηριζόταν στην εσφαλμένη αλλά λογική βάση ότι η απαίτηση έχει κριθεί κατά τη διαγνωστική δίκη και δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διάγνωσης για δεύτερη φορά στο πλαίσιο της αναγκαστικής εκτέλεσης. Η άποψη αυτή, ορθά κρίθηκε ως τυπολατρική και ασύμφωνη με το πνεύμα ουσιαστικής απόδοσης δικαίου των μερών, που διατρέχει όλο τον ΚΠολΔ. Έτσι η ανακοπή περιλαμβάνει και τους λόγους που σχετίζονται με την άρνηση της απαίτησης ή με τις ενστάσεις, γνήσιες ή καταχρηστικές, που την αναιρούν. Μόνο εμπόδιο στην εξέταση του ελαττώματος που βρίσκεται στην απαίτηση αποτελεί η ύπαρξη δεδικασμένου. Οι προβαλλόμενες ενστάσεις αντλούνται κυρίως από το ουσιαστικό δίκαιο και μπορούν να είναι παρακωλυτικές, δικαιοφθόρες ή δικαιοανασταλτικές. Παραδεκτά λοιπόν προβάλλεται ως λόγος ανακοπής η έλλειψη δικαιοπρακτικής ικανότητας⁵¹, η άφεση χρέους, η ανανέωση, η σύγχυση, ο συμψηφισμός⁵² η εξόφληση κ.α.. Ενστάσεις που δεν ιδρύουν λόγο ανακοπής είναι για παράδειγμα η ένσταση ότι μεταβλήθηκε η νομοθεσία ή ότι μεταστράφηκε η νομολογία ή η ένσταση ότι το δεδικασμένο της δικαστικής απόφασης επιτεύχθηκε με δόλο.

ι Προβαλλόμενες ενστάσεις όταν ο εκτελεστός τίτλος δεν είναι δικαστική απόφαση.

Κατά άρθρο 904 ΚΠολΔ η τελεσίδικη δικαστική απόφαση είναι μία μόνο περίπτωση από τις επτά που αναγνωρίζονται ως εκτελεστοί τίτλοι. Όπως λοιπόν είναι φυσικό, το είδος των αντιρρήσεων κατά της απαίτησης εξαρτάται από το είδος του εκτελεστού τίτλου, επί τη βάση του οποίου επιχειρείται η αναγκαστική

⁵⁰ Βλ. Σακκέτας, ΣχΚΠολΔ VIII. 121.

⁵¹ Βλ. Νικολόπουλος, Αναγκαστική εκτέλεση, 2012, σελ. 192

⁵² ΕφΑθ 3091/2007, ΕφΑΔ 2008, 810

εκτέλεση. Όταν ο εκτελεστός τίτλος δεν παράγει δεδικασμένο, όπως είναι τα συμβολαιογραφικά έγγραφα και ο δικαστικός συμβιβασμός, οι ενστάσεις που προβάλλονται δεν υφίστανται τους περιορισμούς του 933 παρ. 4.

Δεν είναι απίθανο βέβαια είτε ο επισπεύδων είτε ο καθού να επιλέξουν τον δρόμο της αναγνωριστικής αγωγής (θετικής ή αρνητικής αντίστοιχα). Στην περίπτωση αυτή το αντίκειμενο της αναγνωριστικής αγωγής θα αποτελούσε και προδικαστικό ζήτημα της πιθανόν ασκηθείσας ανακοπής. Από την νομολογία και την θεωρία⁵³ έχει κριθεί πως στην περίπτωση που προηγείται χρονικά η αναγνωριστική αγωγή, δεν χωρεί ένσταση εκκρεμοδικίας κατά του παραδεκτού της ανακοπής, αλλά αυτή θα πρέπει να ανασταλεί κατά άρθρο 249 ΚΠολΔ. Στην αντίθετη βέβαια περίπτωση αντίστροφης χρονικής σειράς ασκήσεως των δύο ένδικων βοηθημάτων, η ένσταση εκκρεμοδικίας παραδεκτά και βάσιμα προβάλλεται επί της αναγνωριστικής αγωγής.

ii Προβαλλόμενες ενστάσεις όταν ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση.

Σύμφωνα με το άρθρο 933 παρ. 4 «Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση, οι αντιρρήσεις είναι απαράδεκτες στην έκταση που ισχύει το δεδικασμένο σύμφωνα με το άρθρο 330». Κατά αυτόν τον τρόπο ο νομοθέτης διατυπώνει αυτονόητους περιορισμούς στην προβολή ενστάσεων κατά της απαίτησης, περιορισμού οι οποίοι συνιστούνται στην αυστηρή εφαρμογή των αντικειμενικών ορίων του δεδικασμένου (322). Η λογική διάκριση που πρέπει να γίνει για την εξέταση του ζητήματος του αποκλεισμού των ενστάσεων λόγω δεδικασμένου, θα πρέπει να είναι το γεγονός αν αυτές έχουν προταθεί ή όχι κατά τη διαγνωστική δίκη. Αν, λοιπόν, έχουν προταθεί, ανεξάρτητα από το είδος τους, κρίνονται απαράδεκτες ως λόγοι ανακοπής, αφού εξετάστηκαν στην διαγνωστική δίκη και απορρίφθηκαν κατ' ουσίαν. Αν για κάποιο λόγο (απόρριψη της αγωγής ως απαράδεκτη) δεν εξετάστηκαν στην ουσία τους, δεν υπάρχει δέσμευση απ το δεδικασμένο και μπορούν να προβληθούν ως λόγοι ανακοπής⁵⁴.

⁵³ Αντίθετη άποψη, Μπέης άρθρ. 222, σελ. 1011

⁵⁴ Βλ. Κονδύλη, Το δεδικασμένο, σελ. 461

Με τις ενστάσεις που δεν προτάθηκαν εξομοιούνται και αυτές που προτάθηκαν εκπρόθεσμα, καθώς και αυτές που για οποιοδήποτε άλλο λόγο δεν εξετάστηκαν στην ουσία τους. Ενώ λοιπόν ο κανόνας είναι ότι οι μή προταθείσες ενστάσεις παραδεκτά προβάλλονται και δεν καλύπτονται απ' το δεδिकाσμένο, υπάρχουν περιπτώσεις ενστάσεων που καλύπτονται απ' το δεδिकाσμένο. Τέτοιες είναι οι καταχρηστικές ενστάσεις και οι γνήσιες ενστάσεις που δεν στηρίζονται σε αυτοτελές, αγωγήμο δικαίωμα (π.χ. παραγραφής, διζήσεως). Μόνος περιορισμός είναι τα πραγματικά γεγονότα που στηρίζουν τις ενστάσεις αυτές να υπήρχαν και οι ενστάσεις αυτές να μπορούσαν να προταθούν κατά το χρόνο διεξαγωγής της διαγνωστικής δίκης. Δεν προβάλλονται λοιπόν παραδεκτά ως λόγοι ανακοπής η ένσταση καταχρηστικής ασκήσεως του δικαιώματος ή η ένσταση συμβιβασμού, η ένσταση αποσβέσεως.

Απο τις μή προταθείσες γνήσιες ενστάσεις εκφεύγουν του δεδिकाσμένου οι γνήσιες αυτοτελείς, όπως της επισχέσεως, του συμψηφισμού κ.α..

iii Προβαλλόμενες ενστάσεις όταν ο εκτελεστός τίτλος είναι διαιτητική απόφαση ή διαταγή πληρωμής.

Εκτός των τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων, με δεδिकाσμένο περιβάλλονται και οι διαιτητικές αποφάσεις, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρ. 896 ΚΠολΔ, αν δηλαδή «με τη συμφωνία διαιτησίας δεν ορίζεται προσφυγή κατά το άρθρο 895 παρ. 2 ή πέρασε η ορισμένη για τη προσφυγή προθεσμία». Η κάλυψη, δηλαδή, με δεδिकाσμένο, των ενστάσεων επί ανακοπής σε εκτέλεση που πραγματοποιείται με διαιτητική απόφαση είναι όμοια με την περίπτωση της δικαστικής απόφασης⁵⁵.

Με ισχύ δεδिकाσμένου εξοπλίζεται και η διαταγή πληρωμής όταν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής, όπως ο νόμος ορίζει (633 παρ. 2 εδ. 3). Στην περίπτωση της διαταγής πληρωμής βέβαια, ο δικονομικός νομοθέτης κάνει ρητή πρόβλεψη στο 933 παρ. 4 για τις αντιρρήσεις που καλύπτονται απ' το δεδिकाσμένο, με τον ν. 4335/2015. Οι ενστάσεις που καλύπτονται απ' το δεδिकाσμένο δεν μπορούν να αποτελέσουν παραδεκτό λόγο ανακοπής εκτελέσεως. Αν όμως έχει παρέλθει άπρακτη μόνο η προθεσμία του

⁵⁵ Βλ. Μπρίνιας, I άρθρο 933 σελ. 438

άρθρου 632 παρ. 1, δεν εμποδίζονται απο το δεδικασμένο οι ενστάσεις που αφορούν την απαίτηση. Τέλος, σε περίπτωση που ασκηθεί ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής, ακόμη κι αν απορριφθεί, παράγει δεδικασμένο, το οποίο όμως πλέον προέρχεται απο δικαστική απόφαση και όχι απο τη διαταγή πληρωμής.

iv. Ενστάσεις όταν ο εκτελεστός τίτλος είναι προσωρινώς εκτελεστή απόφαση.

Ζήτημα τίθεται σε περίπτωση που ο εκτελεστός τίτλος είναι προσωρινώς εκτελεστή απόφαση ιδιαίτερα μετά την ψήφιση του ν. 4335/2015. Όταν η εκτέλεση επιχειρείται με οριστική απόφαση ο ανακόπτων διατηρεί ακόμα το δικαίωμα ασκήσεως εφέσεως και ενδεχομένως και ανακοπής ερημοδικίας, αν η πρωτόδικη απόφαση εκδόθηκε ερήμην. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως τις ενστάσεις κατά της απαίτησης που προβάλλει με τους λόγους ανακοπής, έχει τη δυνατότητα να τις προβάλλει και με την άσκηση ενδίκων μέσων, γεγονός που δημιουργεί τον κίνδυνο εκδόσεως αντιφατικών αποφάσεων. Ο κίνδυνος αυτός δεν μπορεί να αποφευχθεί λόγω δεδικασμένου, διότι αυτό προϋποθέτει τελεσιδικία η οποία εν προκειμένω δεν υπάρχει.

Πριν την εφαρμογή του ν. 4335/2015 το ζήτημα αυτό ρυθμιζόταν με το σύστημα συγκεντρώσεως και την αναλογική εφαρμογή του άρθρου 269 ΚΠολΔ⁵⁶. Μετά την ψήφιση όμως του ν. 4335/2015 το άρθρο 269 καταργήθηκε, αφήνοντας κενό, ως προς τον αποκλεισμό των αντιρρήσεων κατά της απαίτησης στις προσωρινώς εκτελεστές αποφάσεις. Ο δικονομικός μηχανισμός, με τον οποίο επιλύεται το ζήτημα είναι να γίνει αναλογική εφαρμογή του άρθρου 527, με το οποίο ρυθμίζεται η προβολή νέων ισχυρισμών στην κατ' έφεση δίκη, σε περίπτωση που η προσωρινώς εκτελεστή απόφαση εκδόθηκε αντιμωλία των διαδίκων. Αντίστοιχα, κατα αναλογική εφαρμογή του 528 θα πρέπει να γίνει δεκτό πως στις ερήμην εκδιδόμενες αποφάσεις δεν υφίστανται περιορισμοί.

Κατά αναλογική εφαρμογή του άρθρου 527 παρ. 2-6 και υπό τις προϋποθέσεις που αυτό ορίζει, αποκλείονται από την προβολή τους, ως λόγιο ανακοπής, μόνο οι ενστάσεις που δεν προτάθηκαν στην διαγνωστική δίκη.

⁵⁶ Βλ. Γέσιου-Φαλτσή Ι παρ. 39 αρ. 48

Αντιθέτως, οι ενστάσεις που προτάθηκαν, ακόμη και αν απορρίφθηκαν, παραδεκτά προτάσσονται ως λόγοι ανακοπής κατά της εκτέλεσης.

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι ο καθού διατηρεί τόσο την επιλογή της ασκήσεως ενδίκου μέσου, όσο και την επιλογή της ασκήσεως του ένδικου βοηθήματος της ανακοπής του 933⁵⁷. Αν ασκήσει πρώτα την έφεση, με λόγο εφέσεως που αφορά στην ύπαρξη της απαίτησης, το παραδεκτό της μετέπειτα ασκηθείσας ανακοπής θα προσκρούει στην έλλειψη εννόμου συμφέροντος.

v. Η κατάχρηση δικαιώματος ως λόγος ανακοπής.

Ως λόγος ανακοπής, που είναι μάλιστα δυνατόν να ενταχθεί κατά περίπτωση και στις τρεις κατηγορίες λόγων που προβλέπει το 933, είναι και η καταχρηστική άσκηση δικαιώματος⁵⁸. Ως άσκηση ουσιαστικού δικαιώματος δημοσίου δικαίου η διαδικασία εκτέλεσης και το κάθε επιμέρους δικαίωμα του επισπεύδοντος δανειστή για να ενεργεί πράξεις εκτέλεσης, υπόκειται στον έλεγχο των αντικειμενικών ορίων του άρθρου 281 ΑΚ⁵⁹. Υπό την έννοια αυτή, θα πρέπει η ενάσκηση του δικαιώματος του επισπεύδοντος για κάθε πράξη εκτέλεσης, αλλά και η διαμορφούμενη εξ αυτής κατάσταση, να μην εκφεύγει των ορίων, που ορίζουν η καλή πίστη, τα χρηστά ήθη και ο οικονομικός και κοινωνικός σκοπός του δικαιώματος.

Συνήθεις περιπτώσεις παραδεκτών αντιρήσεων κατά της εκτέλεσης επί τη βάσει της καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος είναι οι πράξεις κατάσχεσης και πλειστηριασμού, όταν αυτές παραβιάζουν τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.

Έτσι, έχει κριθεί, πως παραβιάζεται η αρχή της αναγκαιότητας, όταν ο δανειστής επιλέγει ένα μέσο εκτέλεσης ή ένα αντικείμενο εκτέλεσης, ενώ μπορούσε να επιλέξει ένα άλλο ηπιότερο για τον οφειλετή, χωρίς να κινδυνεύει να μην ικανοποιηθεί τη αξίωσή του. Περαιτέρω, έχει κριθεί ότι οι πράξεις

⁵⁷ Βλ. Νίκα, Το έννομο συμφέρον ως προϋπόθεση του παραδεκτού των ενδίκων μέσων κατά τον ΚΠολΔ σελ. 214 επ.

⁵⁸ Βλ. Ποδηματά, Ενστάσεις και ιδίως η ένσταση κατάχρησης δικαιώματος στην αναγκαστική εκτέλεση, Εισήγηση, στον τόμο ΕΕΔ, 15^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, Οι ενστάσεις στην πολιτική δίκη, 1992, σελ. 159 επ.

⁵⁹ Βλ. Κλαμαρή, Η καταχρηστική άσκησης δικαιώματος εν τω αστικώ δικονομικό δικαίω, 1980 σελ. 216 επ.

κατάσχεσης και πλειστηριασμού παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας και είναι άκυρες ως καταχρηστικές, όταν επιβάλλονται σε ακίνητο δυσανάλογα μεγαλύτερης αξίας από την απαίτηση του δανειστή, ακόμη και στην περίπτωση που δεν έχει υπάρξει άλλο περιουσιακό στοιχείο για εκτέλεση⁶⁰. Περίπτωση καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος έχει κριθεί πως είναι και η διενέργεια πλειστηριασμού, ενώ έχουν προηγηθεί γεγονότα και πράξεις του επισπεύδοντος, τα οποία ευλόγως δημιουργούν στον καθού την πεποίθηση ότι δεν θα διενεργηθεί πλειστηριασμός με σκοπό τις δυσμενείς επιπτώσεις για τον καθού. Προϋπόθεση βέβαια αποτελεί και η κακοπιστία του υπερθεματιστή, η οποία θεωρείται τεκμαιρόμενη όταν υπερθεματιστής και επισπεύδων είναι το ίδιο πρόσωπο.⁶¹ Βέβαια, μόνη η μακρόχρονη και πολυετής αδράνεια του επισπεύδοντος δεν μπορεί να θεωρηθεί ως γεγονός που δημιουργεί την εύλογη πεποίθηση στον καθού, ότι δεν θα προβεί ο επισπεύδων σε πλειστηριασμό, ώστε η πράξη του τελευταίου να θεωρηθεί καταχρηστική⁶². Περαιτέρω, έχει κριθεί νομολογιακά, ως περίπτωση καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος η περίπτωση, κατά την οποία πραγματοποιείται καταδολίευση δανειστών με κατακύρωση επί αναγκαστικού πλειστηριασμού και ταυτόχρονη δόλια απομάκρυνση άλλων υποψήφιων πλειοδοτών⁶³.

Η πρακτική σημασία της διάκρισης μεταξύ των λόγων ανακοπής, στους οποίους θα ενταχθεί η καταχρηστική άσκηση δικαιώματος, συνίσταται κυρίως στις προθεσμίες προβολής τους και στον τρόπο απόδειξής τους. Υπό το προϋσχύσαν δίκαιο, αν η καταχρηστική άσκηση δικαιώματος πραγματοποιούταν κατά τρόπο αντίθετο με την προβλεπόμενη χρήση του τίτλου εκτέλεσης, τότε η προθεσμία προβολής του λόγου αυτού οριζόταν στο προγενέστερο 934 παρ. 1 εδ. α. Αντίθετα, αν ο λόγος ανακοπής με βάση την κατάχρηση δικαιώματος αφορούσε στην διαδικασία της εκτέλεσης ή την απαίτηση, ο σχετικός λόγος θα έπρεπε να προβάλλεται κατ' άρθρο 934 παρ. 1 εδ. β ΚΠολΔ έως την έναρξη της

⁶⁰ ΑΠ 551/2005, ΕλλΔνη 2007, 460

⁶¹ ΑΠ 340/2006 Δ, 2006, 1310

⁶² ΑΠ 871/2003, ΝΟΜΟΣ

⁶³ ΑΠ 1337/2006, ΕλλΔνη 2007, 802

τελευταίας πράξης εκτέλεσης⁶⁴, η οποία για χρηματικές απαιτήσεις είναι η σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης⁶⁵. Με το ν. 4335/2015 οι προθεσμίες των δύο σταδίων προβολής των λόγων ανακοπής έχουν γίνει όμοιες, ώστε παρέλκει η εξέταση της διάκρισης.

Με το νέο νομικό καθεστώς καθοριστικής σημασίας είναι η περίπτωση κατά την οποία με την ένσταση της καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος προβάλλονται αντιρρήσεις κατά της τελευταίας πράξης εκτέλεσης. Σε αυτήν την περίπτωση η προθεσμία ασκήσεως της ανακοπής ορίζεται σε 30 ημέρες, σύμφωνα με το 934 παρ. εδ β ΚΠολΔ⁶⁶. Εάν δε ο προβαλλόμενος λόγος είναι αποσβεστικός της απαίτησης, τότε υπόκειται στην υποχρέωση της παραχρήμα απόδειξης⁶⁷, καθόσον η νομολογία θέλει την καταχρηστική άσκηση δικαιώματος να είναι παρακωλυτική ένσταση. Η παραχρήμα μάλιστα απόδειξη αποτελεί και προϋπόθεση του παραδεκτού του λόγου.

1.4.4. Η άσκηση της ανακοπής

Για την άσκηση της ανακοπής δεν προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις, αλλά ακολουθούνται οι διατάξεις που διέπουν την γενική ανακοπή του άρθρ. 583 επ. ΚΠολΔ, στις οποίες περιέχεται και ρητή εφαρμογή των διατάξεων της αγωγής. Η ανακοπή λοιπόν, ως εισαγωγικό ένδικο βοήθημα ασκείται με κατάθεση και επίδοση αντιγράφου στον καθού. Τόσο η κατάθεση, όσο και η επίδοση πρέπει να πραγματοποιηθούν εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών για να είναι

⁶⁴ Βλ. Γέσιου-Φαλτσή, Προστασία κατά της καταχρηστικής αναγκαστικής εκτέλεσης : Αρχή αναλογικότητας ή εφαρμογή του άρθρου 281 ΑΚ, ΕπετΑρμ 1990,29,41

⁶⁵ ΟΛΑΠ 12/2009, ΑρχΝ 2009, 708

⁶⁶ Βλ. Αρβανιτάκη, Προθεσμία προβολής της καταχρηστικής κατάσχεσης, Επιστ.Επ.Αρμ 1990, 73 επ.

⁶⁷ Βλ. Κεραμέα, Περιορισμοί των αντιρρήσεων κατά της εκτελέσεως αποφάσεως περί αποδόσεως μισθίου λόγω δεδικασμένου και της ανάγκης παραχρήμα αποδείξεως, ΕλλΔνη 1996, 1024, 1026, Γέσιου-Φαλτσή, Επίδραση στο κύρος της εκτελέσεως μεταγενέστερου ασφαλιστικού μέτρου που διατάχθηκε καθ' υπέρβαση δικαιοδοσίας – Ζητήματα παραδεκτού και βάσιμου της αγωγής για τη μείωση της ποινικής ρήτρας- καταχρηστική αναγκαστική εκτέλεση, ΝοΒ 1999, 14, 25 επ.

παραδεκτή η άσκηση της. Για την εισαγωγή της προς συζήτηση απαιτείται εγγραφή στο πινάκιο, ενώ η συζήτηση της προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα μέρες απο τη κατάθεση της.

Η ανακοπή κατά άκυρων πράξεων εκτέλεσης έχει διαπλαστικό χαρακτήρα. Αυτός είναι ο λόγος, για τον οποίο δεν απαιτείται δικαστικό ένσημο⁶⁸. Επίσης κατά κανόνα το παραδεκτό της ανακοπής δεν εξαρτάται απο την εγγραφή της στα βιβλία διεκδικήσεων⁶⁹. Εξαιρέση αποτελεί η ανακοπή για την ακύρωση πλειστηριασμού κατά άρθρ. 1010⁷⁰ΚΠολΔ, σύμφωνα με το οποίο η ανακοπή πρέπει με ποινή απαραδέκτου, να εγγραφεί στο βιβλίο διεκδικήσεων της περιφέρειας του ακινήτου εντός τριάντα ημερών απο την κατάθεση της⁷¹.

Κατά τα άλλα το δικόγραφο της ανακοπής πρέπει να φέρει όλα τα στοιχεία που προβλέπονται για την αγωγή και την γενική ανακοπή σύμφωνα με τα άρθρα 118, 119, 585 και 216 ΚΠολΔ. Έτσι, πρέπει να περιέχει έναν τουλάχιστον ορισμένο λόγο ανακοπής, διαφορετικά απορρίπτεται ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας. Επιπλέον, για το παραδεκτό του κάθε λόγου της ανακοπής, απαιτείται αυτός να προβάλλεται εμπρόθεσμα σύμφωνα με το άρθρ. 934 ΚΠολΔ και σε περίπτωση που πρόκειται για δικαστική απόφαση να μην προσκρούει στο δεδικασμένο. Τέλος θα πρέπει σε όποιες περιπτώσεις ορίζεται αντιρρήσεις κατά της απαίτησης) ο λόγος να αποδεικνύεται παρά χρήμα. Σε περίπτωση που κάποιο απο τα ανωτέρω στοιχεία δεν υπάρχει, η ανακοπή απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Λόγοι ανακοπής που δεν συμπεριελήφθησαν στο αρχικό δικόγραφο δεν μπορούν να εξεταστούν αυτεπαγγέλτως ακόμη κι αν είναι βάσιμοι⁷², ούτε είναι δυνατόν να συμπεριληφθούν το πρώτον στις προτάσεις ή στο δικόγραφο της έφεσης⁷³.

Περαιτέρω, ο κάθε προβαλλόμενος λόγος θα πρέπει να μπορεί να ενταχθεί σε μία απο τις προβλεπόμενες εκ του νόμου κατηγορίες λόγων ανακοπής. Οι

⁶⁸ Βλ. Μπρίνια, Αναγκαστική εκτέλεσις τ. Α, σελ. 435

⁶⁹ Βλ. Διαμαντόπουλος, Η ανακοπή κατά αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου κατά τον ΚΠολΔ, 2009, σελ. 243 επ.

⁷⁰ Α.Π. 1860/2005, ΕλλΔνη 2006. 455

⁷¹ Το απαράδεκτο σε αυτή την περίπτωση λαμβάνεται υπόψη και αυτεπαγγέλτως.

⁷² Α.Π. 1625/2008 ΝΟΜΟΣ

⁷³ ΕφΘεσ 4/2010, ΕπολΔ 2010, 749 επ.

προβαλλόμενες δηλαδή αντιρρήσεις θα πρέπει να αποτελούν επίκληση ελαττωμάτων είτε του εκτελεστού τίτλου, είτε της διαδικασίας είτε της απαίτησης.

Μετά την εξέταση του παραδεκτού των λόγων, ερευνάται η ουσιαστική βασιμότητα τους. Η σειρά εξέτασης τους πραγματοποιείται κατ' αρχήν κατ' επιλογήν του ανακόπτοντος (επικουρική σώρρευση). Στην περίπτωση απουσίας της ιεράρχησης των λόγων απο τον ανακόπτοντα, το δικαστήριο επιλέγει ελεύθερα τη σειρά εξέτασης τους με βάση την αρχή της οικονομίας της δίκης. Αν δηλαδή διαπιστώσει το παραδεκτό και την ουσιαστική βασιμότητα ενός εκ των λόγων, κάνει δεκτή την ανακοπή χωρίς να εξετάσει τους υπολοίπους, των οποίων η παραδοχή καθίσταται πλέον περιττή.

Η ανυπαρξία αιτίας εξέτασης όλων των λόγων της ανακοπής ισχύει μόνο στην περίπτωση που το σύνολο αυτών στρέφεται κατά της ίδιας πράξης εκτέλεσης. Το ίδιο δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί στην αντίθετη περίπτωση που περισσότεροι λόγοι στρέφονται κατά περισσότερων πράξεων. Ακόμη και αν ένας εκ των λόγων γίνει δεκτός στην ουσία του, το δικαστήριο ίσως θα πρέπει να εξετάσει και άλλους λόγους που στρέφονται κατά διαφορετικής πράξης εκτέλεσης. Κριτήριο για την εξέταση αυτήν θα πρέπει να αποτελέσει η ύπαρξη ή μη εννόμου συμφέροντος του ανακόπτοντος, για ακύρωση των περισσότερων πράξεων εκτέλεσης⁷⁴. Έτσι, έχει κριθεί⁷⁵, πως υπάρχει έννομο συμφέρον ακύρωσης της επιταγής, λόγω των δυσμενών συνέπειων της για τον καθού, ακόμη και αν έχει ευδοκιμήσει λόγος που ακυρώνει επόμενη πράξη εκτέλεσης.

1.4.5. Αντικειμενική σώρευση λόγων ανακοπής

Με την ανακοπή του 933, όπως ήδη έχει διατυπωθεί, μπορούν να προβληθούν περισσότεροι λόγοι ανακοπής που βάλουν κατά της ίδιας πράξης εκτέλεσης ή και περισσότεροι λόγοι ανακοπής που βάλουν κατά περισσότερων πράξεων εκτέλεσης. Αν ο ανακόπτων έχει επιλέξει να παραθέσει τους λόγους

⁷⁴ Βλ. Γέσιου-Φαλτσή, Δικ. ΑνΕκτ., (Γεν. Μέρος), 2^η εκδ. (2017), παρ. 39, αριθμ. 7

⁷⁵ ΑΠ 155/1994, ΝοΒ 1995, 41

αυτούς ιεραρχικά, η σώρευση είναι επικουρική⁷⁶, ενώ σε αντίθετη περίπτωση, η σώρευση πρέπει να θεωρείται διαζευκτική⁷⁷. Διχογνωμία υπάρχει ως προς το αντικείμενο της δίκης με κρατούσα την άποψη πως αυτό καθορίζεται όχι μόνο από το αίτημα αλλά από και την ιστορική βάση, δηλαδή τους διαφορετικούς λόγους ανακοπής. Έτσι περισσότεροι λόγοι, που βάζουν κατά της ίδιας πράξης σωρρεύονται αντικειμενικά, θεμελιώνοντας περισσότερες ανακοπές. Ο κάθε λόγος συνιστά ξεχωριστό κεφάλαιο, απαιτώντας ξεχωριστό λόγο έφεσης για να μεταβιβαστεί στο Εφετείο. Τα κεφάλαια της απόφασης συνδέονται κατά τέτοιο τρόπο μεταξύ τους, ώστε εάν ζητηθεί με την έφεση, η εξαφάνιση του ενός, μπορούν να ασκηθούν πρόσθετοι λόγοι ή αντέφεση για τα άλλα⁷⁸. Σε περίπτωση που ένας λόγος έφεσης γίνει δεκτός και εξαφανίσει την πρωτόδικη απόφαση, που έχει δεχθεί ως ουσία βάσιμο έναν λόγο ανακοπής, το Εφετείο εξαφανίζει την εκκαλουμένη και εξετάζει εκ νέου όλους τους λόγους ανακοπής, ακόμη και αυτούς που δεν ερεύνηθηκαν από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο.

1.4.6. Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής

Οι σύντομες προθεσμίες οι οποίες προβλέπονται για την άσκηση της ανακοπής και λειτουργούν υπέρ του επισπεύδοντος και του κοινωνικού συνόλου, αντισταθμίζονται από τη δυνατότητα του ανακόπτοντος να προβάλλει πρόσθετους λόγους.

Με τους πρόσθετους λόγους ανακοπής μεταβάλλεται κατά απόκλιση του άρθρου 224 ΚΠολΔ η ιστορική βάση της ανακοπής, υπό τις προϋποθέσεις ότι θα τηρηθεί η προβλεπόμενη διαδικασία. Αντιθέτως μεταβολή του αιτήματος της ανακοπής απαγορεύεται. Τούτο σημαίνει πως με το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων θα πρέπει να ζητείται η ακύρωση της πράξης που προσβάλλεται και με τους κύριους λόγους της ανακοπής⁷⁹. Δεν είναι δυνατόν δηλαδή οι πρόσθετοι λόγοι να στρέφονται κατά πράξης διαφορετικής από αυτήν της ανακοπής, διότι

⁷⁶ ΑΠ 1683/2008 ΝΟΜΟΣ

⁷⁷ Βλ. Αρβανιτάκη, Η επικουρικότητα στην πολιτική δίκη, 1989, σελ. 49 επ.

⁷⁸ Βλ. Πανταζόπουλο, Οι πρόσθετοι λόγοι ανακοπής, 2015 σελ. 111

⁷⁹ Βλ. Μακρή, Ανακοπή κατά της εκτέλεσης και αίτηση αναστολής κατά τον ΚΠολΔ, 2^η εκδ., (2007), σελ. 39

αυτό θα συνεπαγόταν ανεπίτρεπτη μεταβολή του αιτήματος. Σε μια τέτοια περίπτωση, εάν το επιτρέπει η προθεσμία του 934, το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων θα μπορούσε να θεωρηθεί ως νέα ανακοπή, και να εξεταστεί ως τέτοια⁸⁰.

Το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων δεν ακολουθεί την αρχή της συγκέντρωσης, όπως αυτή ρυθμιζόταν με το προϊσχύσαν 269 ΚΠολΔ και κατά αναλογική εφαρμογή το 527, αλλά διέπεται από την αρχή της προδικασίας⁸¹, σύμφωνα με τα άρθρα 111, 585 παρ. 2 εδ. β' και 933 παρ. 1 εδ. γ' ΚΠολΔ. Οι λόγοι ανακοπής δεν μπορούν να προβληθούν με τις προτάσεις στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο ή με το δικόγραφο της έφεσης⁸² και της αντέφεσης⁸³ στο δευτεροβάθμιο⁸⁴, έστω κι αν γεννήθηκαν μετά την άσκηση της ανακοπής. Ούτε φυσικά μπορούν να προβληθούν για πρώτη φορά στην κατ' έφεση δίκη, ακόμη και στην περίπτωση που το Εφετείο εξαφανίζει την εκκαλουμένη. Οι πρόσθετοι λόγοι της ανακοπής μπορούν να προταθούν μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση, και κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση. Εντός της προθεσμίας αυτής θα πρέπει να πραγματοποιηθεί τόσο η κατάθεση όσο και η επίδοση του δικογράφου των πρόσθετων λόγων ανακοπής⁸⁵. Ασφαλώς, είναι επιτρεπτή η άσκηση πλειόνων προσθέτων λόγων ανακοπής, με περισσότερα δικόγραφα, αρκεί να πραγματοποιούνται εντός της τασσομένης προθεσμίας.

Στη θεωρία υποστηρίζεται ότι για να εξεταστούν οι πρόσθετοι λόγοι, θα πρέπει στο δικόγραφο της ανακοπής να περιέχει τουλάχιστον έναν λόγο, που κρίθηκε παραδεκτός⁸⁶. Διαφορετικά θα οδηγούμασταν στην ανεπίτρεπτη παραδοχή, ότι η αοριστία της ανακοπής θα μπορούσε να θεραπευτεί με τους πρόσθετους λόγους.

⁸⁰ Βλ. Γέσιου-Φαλτσή, Δικ.Αν.Εκτ., (Γεν. Μέρος), 2^η εκδ. (2017), παρ. 41 αριθμ. 24 επ.

⁸¹ ΑΠ 1981/2008, ΕπολΔ 2009, 390

⁸² ΕφΛαρ 495/2001 ΕλλΔνη 2002, 803

⁸³ ΑΠ 96/1996, ΕλλΔνη 1996, 615

⁸⁴ ΑΠ 571/ 2003, ΝΟΜΟΣ

⁸⁵ ΑΠ 660/2005, ΕλλΔνη 2006, σελ. 1026

⁸⁶ Βλ. Πανταζόπουλο, Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής, σελ. 83

Ωστόσο, στη νομολογία επικρατεί η αντίθετη άποψη, σύμφωνα με την οποία είναι δυνατό να εξεταστούν οι πρόσθετοι λόγοι ανακοπής ακόμα και αν το δικόγραφο της κύριας ανακοπής δεν περιέχει έναν έστω παραδεκτό λόγο, διότι όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται σε ποικίλες αποφάσεις «*οι πρόσθετοι λόγοι ανακοπής είναι αυτοτελείς και καθένας εξ αυτών θεμελιώνει, ως ένσταση, ξεχωριστή ανακοπή*».⁸⁷(ΑΠ 1229/2007 Νόμος).

1.4.7. Η αρχή της συγκέντρωσης των λόγων ανακοπής

Η αρχή της συγκέντρωσης των λόγων ανακοπής θεμελιώνεται στο άρθρο 935 ΚΠολΔ, σύμφωνα με το οποίο, «*Λόγοι ανακοπής που είναι ήδη γεννημένοι και μπορούν να προταθούν στη δίκη της ανακοπής σύμφωνα με το άρθρο 933 είναι απαράδεκτοι όταν προταθούν σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη δίκη όπου ανακύπτει ζήτημα κύρους της αυτής ή άλλης πράξης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.*».

Σκοπός του αξιώματος του άνευ επικουρίας δικάζεσθαι⁸⁸, που θεμελιώνεται με το άρθρο αυτό είναι η αποφυγή παρέλκυσης της δίκης από την πλευρά του οφειλέτη, μέσω της σκόπιμης άσκησης πολλαπλών ανακοπών, εις βάρος της ταχύτητας της αναγκαστικής εκτέλεσης και της εκκαθάρισης των διαφορών.

Προϋποθέσεις εφαρμογής του 935 είναι πρώτον να έχει προηγηθεί ανακοπή του 933, δεύτερον οι λόγοι να ήταν ήδη γεγεννημένοι⁸⁹ κατά την άσκηση της ανακοπής και τρίτον να μπορούσαν να προταθούν από τον ανακόπτοντα. Εξαιρούνται του 935 και δεν υφίσταται αποκλεισμός των λόγων που είναι οψιγενείς, γεννήθηκαν δηλαδή μετά το χρονικό σημείο κατά το οποίο μπορούσαν να προβληθούν παραδεκτά και των λόγων που ο ανακόπτων δεν είχε την δυνατότητα να προβάλει, λ.χ. λόγω πρακτικής αδυναμίας του να τους

⁸⁷ΑΠ 1129/2007 Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΕΦ ΛΑΡ 222/2015 ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ 2015, σελ. 729

⁸⁸Το αξίωμα αυτό δεν εφαρμόζεται αντίστοιχα στην ανακοπή του τρίτου (936)

⁸⁹ Βλ. Νίκα, Το έννομο συμφέρον σελ. 177

αποδείξει παραχρήμα⁹⁰, όπου αυτό απαιτείται. Δεν θεωρούνται παραδεκτά προβαλλόμενοι οι λόγοι, οι οποίοι υπήρχαν μεν προ του χρονικού σημείου της υποβολής των πρόσθετων λόγων, δεν ήταν όμως γνωστοί στον ανακόπτοντα⁹¹. Αδιάφορο είναι, αν το γεγονός της άγνοιας του ανακόπτοντος οφείλεται σε δική του υπαιτιότητα ή όχι.

Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, όλοι οι λόγοι θα πρέπει να προβάλλονται παραδεκτά με το ίδιο δικόγραφο ανακοπής ή με τους πρόσθετους λόγους αυτής⁹², διαφορετικά είναι απαράδεκτοι. Το απαράδεκτο των λόγων που προβλήθηκαν με οποιονδήποτε τρόπο, κατά παρέκλιση του 935, λαμβάνεται υπόψη και αυτεπαγγέλτως⁹³. Κατ' αυτόν τον τρόπο, δημιουργείται μια υποχρωτική αντικειμενική σώρευση λόγων και συνεπώς και ανακοπών, με σκοπό την ακύρωση μίας ή πολλών πράξεων εκτέλεσης⁹⁴.

Ο αποκλεισμός των λόγων που δεν προβλήθηκαν με την ανακοπή, υφίσταται ανεξαρτήτως περάτωσης ή μη της ανοιχθείσας δίκης⁹⁵. Το απαράδεκτο δε αυτών λειτουργεί σε κάθε νέα δίκη, είτε πρόκειται για νέα ανακοπή του 933, είτε για αναγνωριστική αγωγή⁹⁶ ή για αγωγή από αδικοπραξία ή αγωγή αδικαιολογήτου πλουτισμού⁹⁷. Επιπλέον, αποκλείονται οι λόγοι, οι οποίοι είτε ανέκυσαν ως προδικαστικό είτε ως κύριο ζήτημα⁹⁸. Προδήλως αδιάφορο είναι, καθόσον δεν προκύπτει το αντίθετο, σε ποια κατηγορία λόγων του 933 ανήκουν οι αντιρρήσεις, που κρίνονται ως απαράδεκτες, αν προβληθούν ενώ έχει ήδη ασκηθεί ανακοπή.

Να σημειωθεί, τέλος, πως το άρθρο 935 τυγχάνει εφαρμογής μόνο όταν η νέα δίκη ανοίγεται με πρωτοβουλία του αρχικού ανακόπτοντος και όχι τρίτου, δανειστή του καθού⁹⁹.

⁹⁰ΟΛΑΠ 49/2005 (ΝΟΜΟΣ) και ΟΛΑΠ 9/2010 (ΝΟΜΟΣ)

⁹¹Βλ. Παπαδοπούλου, Η συγκέντρωση των λόγων ανακοπής στην Αναγκαστική Εκτέλεση, 2016, σελ. 165

⁹² ΣχΠολΔ VIII.125

⁹³ Βλ. Μπρίνια, I άρθρο 935, σελ. 480

⁹⁴ ΑΠ 1130/1994, ΕλλΔνη 1996, 644

⁹⁵ ΑΠ 1130/1994, ΕλλΔνη 1996, 644

⁹⁶ ΕφΑθ 9705/1988, ΕλλΔνη 1991 σελ. 999

⁹⁷ ΕφΑθ 4586/1984 ΕΕΝ 1984 σελ. 594

⁹⁸ ΕφΑθ 4662/1993, ΑρχΝ 1995,45

⁹⁹ Βλ. Γέσιου-Φαλτσή I παρ. 41 αριθμ. 54

Εκ των ανωτέρω συνάγεται πως πρακτικό πεδίο λειτουργίας του συστήματος συγκεντρώσεως που καθιερώνει το 935, είναι η κάλυψη των κενών που αφήνει το 933 παρ. 4 και το 330 ΚΠολΔ. Αυτό γίνεται ευκολότερα αντιληπτό, αν εξεταστεί η περίπτωση αποκλεισμού των λόγων ανακοπής σε αναγκαστική εκτέλεση που πραγματοποιείται χωρίς δικαστική απόφαση, ως εκτελεστό τίτλο¹⁰⁰.

Ζήτημα έχει αποτελέσει η περίπτωση κατά την οποία ο ανακόπτων, πληροφορείται έναν λόγο ανακοπής, τον οποίο ανυπαίτια, λόγω ανωτέρας βίας ή δόλιας απόκρυψης από τον καθού, αγνοούσε. Σε περίπτωση που βρίσκεται χρονικά εντός των προθεσμιών της ανακοπής, η λύση που διαθέτει είναι, παραιτούμενος από την πρώτη ανακοπή, να ασκήσει δεύτερη, σύμπεριλαμβάνοντας και τον λόγο που αγνοούσε. Σε αντίθετη περίπτωση κατά την οποία έχει απωλέσει την προθεσμία για την άσκηση νέας ανακοπής, ορθότερο είναι να έχει τη δυνατότητα κατ' άρθρο 152 ΚΠολΔ να ζητήσει την επαναφορά των πραγμάτων στην πρότερη κατάσταση, λόγω ανώτερης βίας ή δόλου του αντιδίκου¹⁰¹. Ο δικονομικός αυτός καθιστά τη διάταξη του 935 επιεικέστερη, σε περιπτώσεις όπου ο καθού οφειλέτης κινδυνεύει να απωλέσει ανυπαίτια κάποιο δικονομικό του δικαίωμα.

1.5. Προθεσμία ανακοπής

Υπέρ του αγαθού της γρήγορης εκκαθάρισης των διαφορών περί την εκτέλεση και την ασφάλεια των συναλλαγών, ο δικονομικός νομοθέτης έχει ορίσει συντμημένες προθεσμίες και αυστηρούς χρόνους προβολής αντιρρήσεων του καθού οφειλέτη. Στο πλαίσιο αυτής της αρχής και προσπαθώντας να προστατεύσει τις πράξεις εκτέλεσης από την πιθανή «διάθεση» του καθού να δολιχοδρομήσει τη διαδικασία, θέσπισε με το άρθρο 934 ΚΠολΔ την σταδιακή προσβολή των πράξεων εκτέλεσης. Σκοπός του συστήματος προβολής

¹⁰⁰ Βλ. Μιχαηλίδου, Η άμυνα κατά της εκτέλεσης, σελ 237

¹⁰¹ Βλ. Παπαδοπούλου, Η συγκέντρωση των λόγων ανακοπής στην Αναγκαστική Εκτέλεση, 2016,σελ. 333 επ.

αντιρρήσεων του καθού κατά της εκτελεστικής διαδικασίας κατά στάδια, είναι η ισχυροποίηση των πράξεων που πραγματοποιήθηκαν σε προηγούμενο στάδιο, μετά την είσοδο της διαδικασίας στο μεταγενέστερο στάδιο, γεγονός μάλιστα που εξετάζεται και αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο.

Κατά αυτό τον τρόπο οι πράξεις, για τις οποίες έχει χαθεί η προθεσμία προβολής τους, είναι θεραπευμένες και απρόσβλητες πλέον, δημιουργώντας βεβαιότητα και ασφάλεια σχετικά με το κύρος της διαδικασίας. Με αυτό το σκεπτικό, το Ανώτατο Ακυρωτικό με την 1621/2000 απόφαση του απέρριψε την ένσταση αντισυνταγματικότητας των χρονικών περιορισμών που εισάγονται με το άρθρο 934 παρ. 1. Στο ίδιο πνεύμα κινήθηκε και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην υπόθεση Τσιρώνη κατά της Ελλάδος¹⁰², που με τις σκέψεις του επιβεβαίωσε την επιλογή του Έλληνα νομοθέτη να προκρίνει τη σταδιακή προσβολή των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης δυνάμη των άρθρων 933 και 934 ΚΠολΔ.

Υπό το προϊσχύσαν νομικό καθεστώς το άρθρο 934 χώριζε την εκτελεστική διαδικασία σε τρία στάδια, ορίζοντας παράλληλα τις προθεσμίες, εντός των οποίων μπορούσε ο καθού να προσβάλλει τις πράξεις κάθε σταδίου. Στο πρώτο στάδιο είχε εντάξει τις πράξεις που αφορούν την εγκυρότητα του τίτλου ή την προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης με προθεσμία ασκήσεως ανακοπής τις δεκαπέντε (15) ημέρες αφότου γίνει η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης. Το δεύτερο στάδιο αφορούσε την εγκυρότητα των πράξεων της εκτέλεσης που έγιναν από την πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης και μετά, ή την απαίτηση, με προθεσμία προσβολής την διενέργεια της τελευταίας πράξης εκτέλεσης. Το τρίτο στάδιο αφορούσε την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης, η οποία θα έπρεπε να ανακοπεί εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την διενέργεια της πράξης αυτής, και αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, μεσά σε τριάντα (30) ημέρες από την ημέρα του πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού αν πρόκειται για κινητά και εννενήντα ημέρες (90) αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, αν πρόκειται για ακίνητα.

¹⁰² ΕΔΔΑ 6.12.2001 (Τσιρώνης κατά της Ελλάδος), σκέψη 27, ΕΔΚΑ 2002, 184 σε μετάφραση Πετρόγλου

Υπό το καθεστώς αυτό ελλοχεύαν οι κίνδυνοι της απώλειας κάποιας εκ των προθεσμιών και ιδιαίτερα αυτή των δεκαπέντε (15) ημερών του πρώτου σταδίου. Με τον νόμο 4335/2015 τα τρία στάδια προσβολής των πράξεων εκτέλεσης συντμήθηκαν σε δύο, δια της απορροφήσεως του δευτέρου από τα άλλα δύο.

1^ο Στάδιο

Έτσι στην περίπτωση εκτελέσεως προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, όλα τα διαδικαστικά ελαττώματα, από το χρονικό σημείο σύνταξης της επιταγής προς εκτέλεση μέχρι και τη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πληστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του ΤΑΝ-ΕΤΑΑ εντάσσονται στο πρώτο στάδιο και προσβάλλονται με την ανακοπή του άρθρου 933 μέσα σε σαρανταπέντε (45) ημέρες από την ημέρα κατασχέσεως. Μέσα στην προθεσμία των σαρανταπέντε (45) ημερών ασκείται και η ανακοπή που αφορά στην απαίτηση, ενώ στην περίπτωση της κατάσχεσης εις χείρας τρίτου η προθεσμία άρχεται από την επομένη της επιδόσεως του κατασχετήριου εγγράφου στον καθού η εκτέλεση. Στο νέο άρθρο 934 παρ. 1 ο νομοθέτης δεν συμπεριέλαβε τα ελαττώματα σχετικά με την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου¹⁰³. Στην άμεση εκτέλεση η ανακοπή κατά της ακυρότητας της επιταγής προς εκτέλεση πραγματοποιείται εντός προθεσμίας τριάντα ημερών (30) από την επίδοση της στον καθού.

2^ο Στάδιο

Το δεύτερο στάδιο προσβολής των πράξεων εκτέλεσης αφορά στη εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτελέσεως. Αν πρόκειται για εκτέλεση προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, η ανακοπή ασκείται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημέρα πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού, αν πρόκειται για κινητά και εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης, αν πρόκειται για

¹⁰³ Προφανώς από παραδρομή, βλ. Νίκα, Δίκαιο αναγκαστικής εκτέλεσης Ι Γενικό μέρος, σελ. 606

ακίνητα. Με το άρθρο 934 παρ. 2 ορίζεται πως στην περίπτωση εκτέλεσης για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, ως τελευταία πράξη εκτέλεσης θεωρείται η σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης. Αν οι αντιρρήσεις κατά του κύρους της τελευταίας πράξης εκτέλεσης αφορούν άμεση εκτέλεση, η ανακοπή ασκείται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, αφότου η πράξη αυτή ενεργηθεί.

Τρόπος υπολογισμού των προθεσμιών

Ο τρόπος υπολογισμού των ανωτέρω προθεσμιών ρυθμίζεται από τα άρθρα 144 επ. με εξαίρεση τις διατάξεις του άρθρου 146 για τη διακοπή και του 150 για τη σύντμηση των προθεσμιών. Επίσης, σε αντίθεση με το προϊσχύσαν δίκαιο, υπάρχει ρητή πρόβλεψη στο 147 παρ. 2 για παράλειψη υπολογισμού του διαστήματος από 1 έως 31 Αυγούστου στις δικονομικές προθεσμίες και των δύο σταδίων προβολής λόγων ανακοπής.

Για τον υπολογισμό των προθεσμιών ασκήσεως της ανακοπής, ως έναρξη λογίζεται η επόμενη μέρα από τη διενέργεια της πράξης εκτέλεσης, που προκαλεί την ακυρότητα, ακόμη και αν είναι αργία¹⁰⁴. Στις μέρες υπολογισμού, οι οποίες υπολογίζονται ημερολογιακώς, προσμετρούνται και οι μέρες αργίας, ενώ αν η τελευταία μέρα είναι εξαιρετέα ή Σάββατο, η προθεσμία λήγει την επόμενη μη εξαιρετέα μέρα. Ως ώρα λήξης της προθεσμίας ορίζεται η 7 μ.μ. της τελευταίας μέρας και αν αυτή είναι εξαιρετέα ή Σάββατο, η 7 μ.μ. της επόμενης μη εξαιρετέας μέρας. Αν ο καθού η ανακοπή είναι Δημόσια Αρχή, η επίδοση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός του ωραρίου εργασίας της κάθε δημόσιας υπηρεσίας¹⁰⁵.

Εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, που θα πρέπει να ασκηθεί η ανακοπή, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί και η κατάθεση του δικογράφου και η επίδοση αυτού στον επισπεύδοντα δανειστή¹⁰⁶. Τέλος, οι προθεσμίες της ανακοπής είναι δημοσίου δικαίου, αφορώσες και τρίτους που συμμετέχουν ή

¹⁰⁴ Όπως ισχύει στις δικονομικές προθεσμίες

¹⁰⁵ Και αργότερα αν παραληφθεί νόμιμα.

¹⁰⁶ Βλ. Τσικρικά, ο.π. , Δ 1997, 378 επ.

επιθυμούν να συμμετάσχουν στην εκτελεστική διαδικασία και ως εκ τούτου δεν δύνανται να τροποποιηθούν με συμφωνία των μερών.

Η πρόβλεψη της σταδιακής προβολής των αντιρρήσεων κατά των πράξεων εκτέλεσης δημιουργεί ασφάλεια της διαδικασίας και των συναλλαγών, καθόσον με την πρόοδο στο δεύτερο στάδιο, θεραπεύονται όλα τα ελαττώματα των πράξεων του πρώτου σταδίου, με αποτέλεσμα το κύρος των μεταγενέστερων πράξεων να παραμένει ισχυρό. Το κύρος μάλιστα των πράξεων, για τις οποίες ο καθού απώλεσε λόγω προθεσμίας τη δυνατότητα ακύρωσής τους, δεν μπορεί να προσβληθεί ούτε με αναγνωριστική αγωγή¹⁰⁷. Στην αντίθετη περίπτωση οι μεταγενέστερες πράξεις του δεύτερου σταδίου θα παρέμεναν αβέβαιες ως προς το κύρος τους, λόγω πιθανής ακύρωσης πράξεων που προηγήθηκαν αυτών. Ο κίνδυνος αυτός θα δημιουργούσε επιφυλάξεις και σε τρίτα εμπλεκόμενα πρόσωπα, όπως τον πιθανό υπερθεματιστή¹⁰⁸, ο οποίος για να συμμετέχει στη διαδικασία του πλειστηριασμού θα έπρεπε να επιβεβαιώσει την εγκυρότητα όλων των προηγούμενων πράξεων εκτέλεσης. Κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε ανασφάλεια με κόστος να μην επιτευχθεί ο συνολικός σκοπός της εκτελεστικής διαδικασίας, ήτοι η ικανοποίηση της αξίωσης του επισπεύδοντος, που κρίθηκε στη διαγνωστική δίκη ή εμπεριέχεται στον εκτελεστό τίτλο.

1.5.2 Τα στάδια προβολής των πράξεων εκτέλεσης

Πρώτο Στάδιο

Στο πρώτο στάδιο περιλαμβάνονται οι ανακοπές κατά του κύρους του εκτελεστού τίτλου, κατά των πράξεων της προδικασίας, και της κύριας διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης και κατά της εκτελούμενης απαιτήσεως. Ζήτημα έχει τεθεί σχετικά με την ανακοπή κατά του κύρους του

¹⁰⁷ Εξαίρεση οι ανυπόστατες πράξεις. Βλ. ΕφΠατρ 35/2006, ΑχΝομ 2007, 601

¹⁰⁸ Βλ., Ορφανίδη, Η αναστολή εκτελέσεως σελ. 19

εκτελεστού τίτλου, λόγω της παράλειψης του νομοθέτη να το αναφέρει στο νέο άρθρο 934 παρ. 1 στοιχείο α..

Κατά την κρατούσα άποψη η παράλειψη οφείλεται σε παραδρομή ή κακοτεχνία του νόμου και όπως είναι λογικό θα πρέπει να ενταχθεί στο πρώτο στάδιο προθεσμιών. Έχει υποστηρικτεί βέβαια και η αντίθετη άποψη, η οποία εντάσσει την ανακοπή κατά του κύρους του εκτελεστού τίτλου στο δεύτερο στάδιο προθεσμιών. Μια τέτοια άποψη όμως κρίνεται μάλλον επισφαλής, καθόσον θα μπορούσε να οδηγήσει ακόμη και σε ακύρωση τετελεσμένων πλειστηριασμών¹⁰⁹. Οι αντιρρήσεις κατά του εκτελεστού τίτλου, μπορεί να είναι για τυπικά ή ουσιαστικά ελαττώματα.

Επί εκτέλεσης προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει τη διαδικασία μέχρι και τη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης, σύμφωνα με τα άρθρα 955 Π 2 και 955 IV 2, καθώς και την εκτελούμενη απαίτηση. Η προθεσμία για την προσβολή των ανωτέρω πράξεων ορίζεται ενιαία στις 45 ημέρες.

Κατά τη διατύπωση του άρθρου η προθεσμία των 45 ημερών άρχεται από την ημέρα της κατάσχεσης. Κατά τη σωστή ερμηνεία του άρθρου πρέπει να γίνει δεκτό πως για την έναρξη της προθεσμίας ανακοπής απαιτείται γνώση της κατάσχεσης, η οποία επιτυγχάνεται με την επίδοση αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης. Ακόμη και στην περίπτωση που ο καθού λαμβάνει γνώση, διότι είναι παρών στην κατάσχεση, το αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης, του επιδίδεται κατά την περάτωσή αυτής, ή σε περίπτωση άρνησης παραλαβής του συντάσσεται η σχετική έκθεση. Ως εκ τούτου, ορθόν είναι να πούμε πως η προθεσμία των 45 ημερών ξεκινά από τη γνώση του καθού η εκτέλεση οφειλέτη, ήτοι από την επίδοση αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης. Στην περίπτωση δε που αυτός είναι παρών αλλά αρνείται να παραλάβει την κατάσχετήρια έκθεση, η γνώση του έχει επιτευχθεί και η απόδειξη αυτής προκύπτει από την έκθεση άρνησης, ώστε η προθεσμία των 45 ημερών άρχεται από την ημέρα κατάσχεσης.

¹⁰⁹ Βλ. Κιουπτσίδου-Στρατουδάκη, Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις του ΣχΝΚΠολΔ 2014 ως προς το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, ΕπολΔ 2014, 264, 266 επ.

Κατά το 934 παρ. 1 εδ. α, όταν η κατάσχεση πραγματοποιείται εις χείρας τρίτου, η προθεσμία ασκήσεως ανακοπής άρχεται από την ημέρα που πραγματοποιήθηκε η επίδοση της κατασχετήριας έκθεσης στον καθού οφειλέτη και όχι στον τρίτο. Ρύθμιση μάλλον αυτονόητη, καθόσον η προθεσμία αρχίζει να τρέχει από τη γνώση εκείνου κατά του οποίου στρέφεται ουσιαστικά η αναγκαστική εκτέλεση και έχει έννομο συμφέρον να ασκήσει ανακοπή.

Αντίστοιχα, αν πρόκειται για κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων των άρθρων 1022 επ., η προθεσμία αρχίζει από την επίδοση στον καθού της απόφασης, που επιτρέπει την κατάσχεση¹¹⁰.

Η δεύτερη μεγάλη κατηγορία ελαττωμάτων, αποτελούντων λόγους ανακοπής, που υπόκεινται στην προθεσμία του πρώτου σταδίου, είναι αυτά που αφορούν στην προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Την προδικασία αποτελεί κυρίως η επίδοση αντιγράφου εξ απογράφου με παρά πόδας αυτού επιταγή προς εκτέλεση και οι πράξεις που προηγούνται αυτής. Έτσι, στην προθεσμία των 45 ημερών υπόκεινται οι λόγοι που αφορούν το περιεχόμενο της επιταγής ή την επίδοσή της ή την έλλειψη των εγγράφων που θα έπρεπε να την συνοδεύουν, λ.χ. νομιμοποιητικά του επισπεύδοντος.

Στην ίδια κατηγορία εντάσσονται και οι πράξεις που προηγούνται ή έπονται της επιταγής προς εκτέλεση. Τέτοιες πράξεις είναι η χορήγηση ειδικής εντολής στον δικαστικό επιμελητή¹¹¹ ή παράλειψη τήρησης της τριήμερης προθεσμίας της εκούσιας συμμόρφωσης του άρθρου 926 παρ. 1.

Στην κατηγορία του πρώτου σταδίου προθεσμιών ασκήσεως ανακοπής εντάσσονται και οι λόγοι που αφορούν στην εγκυρότητα των πράξεων της κύριας διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης. Οι πράξεις αυτές τοποθετούνται σε χρονική σειρά μετά την πράξη της επίδοσης επιταγής εκτέλεσης και μέχρι και τη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης. Συνήθη ελαττώματα του σταδίου αυτού είναι κυρίως αυτά που αφορούν την κατάσχεση και την κατασχετήρια έκθεση. Ως τέτοια ελαττώματα έχουν κριθεί η κατάσχεση πράγματος, του οποίου ο καθού ήταν κάτοχος αλλά

¹¹⁰ Άρθρο 1023 επ. ΚΠολΔ, Βλ. ΑΠ 1751/2001, ΕΕΝ 2003.142 (143 Ι)

¹¹¹ ΑΠ 1394/1980, ΝοΒ1981, 689

όχι κύριος¹¹² ή η κατάσχεση ακατάσχετου κατά νόμον πράγματος¹¹³ ή η εσφαλμένη περιγραφή του κατασχεθέντος¹¹⁴ ή η εσφαλμένη αναγραφή της τιμής πρώτης προσφοράς ή λόγω ελαττωματικής επιδόσεως¹¹⁵ κ.α.

Άλλη μεγάλη κατηγορία ανακοπών που περικλείονται στο πρώτο στάδιο προθεσμιών είναι οι ανακοπές που στρέφονται κατά της απαίτησης. Τα ελαττώματα της απαίτησης υφίστανται σε όλες τις πράξεις εκτέλεσης, εκτός από την τελευταία, που είναι ο πλειστηριασμός. Η τελευταία πράξη δηλαδή που μπορεί να προσβληθεί με λόγο που αφορά στην απαίτηση είναι η δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης. Ως λόγος που αφορά στην απαίτηση μπορεί να θεωρηθεί οποιοδήποτε ελάττωμα, είτε αφορά στη γένεση, είτε την άσκηση, είτε την απόσβεση αυτής¹¹⁶. Μέχρι λοιπόν τη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατάσχεσης στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων των πλειστηριασμών, κάθε πράξη μπορεί να προσβληθεί λόγω ανυπαρξίας ή απόσβεσης της απαίτησης π.χ. λόγω παραγραφής¹¹⁷, εξόφλησης, εικονικότητας κ.α.

Στην ίδια κατηγορία προθεσμιών εντάσσεται και η περίπτωση, στην οποία το σφάλμα της απαίτησης δεν βρίσκεται στην ύπαρξή της αλλά στο επιτασσόμενο ποσό¹¹⁸.

Διαφορετική είναι η προθεσμία ανακοπής των πράξεων που εντάσσονται στο πρώτο στάδιο του 934, όταν πρόκειται για άμεση εκτέλεση (941-943 ΚΠολΔ). Έτσι, η ανακοπή κατά της επιταγής προς εκτέλεση, ρητά ορίζεται, πως ασκείται εντός προθεσμίας τριάντα ημερών από την επίδοσή της. Στην ίδια προθεσμία ασκείται και η ανακοπή κατά της επιταγής προς εκτέλεση περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως για την εγκατάσταση του υπερθεματιστή στο ακίνητο που εκπλειστηριάστηκε και η ανακοπή κατά της εντολής προς εκτέλεση για σφάλματα στη διατύπωσή της¹¹⁹.

¹¹² ΕιρΑθ 456/2003, Δ 2004.1274

¹¹³ ΑΠ 872/1998

¹¹⁴ ΑΠ 162/2000 ΕλλΔνη 2000.710

¹¹⁵ ΑΠ 156/2002 ΝοΒ 2002.1845

¹¹⁶ ΑΠ 1565/2001, ΕλλΔνη 2004,128

¹¹⁷ ΑΠ 1454/1998, ΕλλΔνη 1999, 789

¹¹⁸ ΑΠ 1539/2004, ΕΕΝ 2005, 309

¹¹⁹ ΑΠ 1394/1980, ΝοΒ 1981, 689

Περαιτέρω, στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι η προσεκτική μελέτη των νέων ρυθμίσεων του άρθρου 934 ΚΠολΔ δεν καλύπτει την περίπτωση της προθεσμίας ασκήσεως της ανακοπής, όταν ο λόγος είναι η εγκυρότητα του τίτλου ή η απαίτηση. Με ιστορική¹²⁰ (κρατούσα άποψη στην νομολογιακή πρακτική) και τελολογική ερμηνεία της διάταξης, ορθότερο είναι θεωρηθεί πως η ίδια προθεσμία των τριάντα ημερών εφαρμόζεται και στην περίπτωση που ο λόγος αφορά στο κύρος του εκτελεστού τίτλου¹²¹.

Σε αντίθεση με το ισχύον καθεστώς, οι λόγοι που αφορούν στην απαίτηση αντιμετωπίζονταν με διαφορετικό τρόπο από τους λόγους που αφορούν στον εκτελεστό τίτλο. Με το νέο σύστημα που καθιέρωσε ο ν. 4335/2015 οι δύο λόγοι αντιμετωπίστηκαν ενιαία. Προβάλλονται, δηλαδή, όταν πρόκειται για χρηματική απαίτηση στο ίδιο στάδιο του 934 ΚΠολΔ. Ορθό, λοιπόν, είναι και στην περίπτωση της άμεσης εκτέλεσης, οι λόγοι που αφορούν στην απαίτηση να προβάλλονται με τον ίδιο τρόπο και εντός της ίδιας προθεσμίας των τριάντα ημερών από την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση¹²².

Δεύτερο Στάδιο

Στο δεύτερο στάδιο περιλαμβάνονται οι ανακοπές κατά του κύρους της τελευταίας πράξης εκτέλεσης.

Επί άμεσης εκτέλεσης, η τελευταία πράξη εκτέλεσης, από την οποία άρχεται η προθεσμία ασκήσεως ανακοπής, είναι η διενέργεια της πράξης αποβολής και εγκατάστασης στο ακίνητο¹²³, ή η αφαίρεση και παράδοση του κινητού πράγματος¹²⁴. Η προθεσμία για την προσβολή των ανωτέρω πράξεων είναι τριάντα ημέρες¹²⁵.

Επί εκτέλεσης προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, το δεύτερο στάδιο περιλαμβάνει τη διαδικασία μετά την διενέργεια του πλειστηριασμού ή του αναπλειστηριασμού. Η τασσόμενη εκ του νόμου προθεσμία είναι τριάντα

¹²⁰ ΟΛΑΠ 108/1981, Δ 1981.343

¹²¹ Βλ. Γέσιου-Φαλτσή Ι παρ. 40 αριθμ. 45

¹²² ΟΛΑΠ 108/1981, Δ 1981.343

¹²³ ΑΠ 1032/1990, ΕλλΔνη 1992,523

¹²⁴ ΑΠ 651/1974, ΝοΒ 1975.269

¹²⁵ Στο προισχύσαν καθεστώς ο προθεσμία ήταν έξι μήνες.

ημέρες από την ημέρα του πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού, όταν πρόκειται για κινητά και εξήντα ημέρες από τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης, όταν πρόκειται για ακίνητα. Για την έναρξη της προθεσμίας δεν απαιτείται επίδοση της περίληψης.

Με τον ν. 4335/2015 προβλέπεται, υπό την αίρεση έκδοσης προεδρικού διατάγματος, η δυνατότητα ηλεκτρονικής διεξαγωγής των πλειστηριασμών. Οι προσφορές θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου και αντίστοιχα θα πραγματοποιείται ηλεκτρονικά και η κατακύρωση στον πλειοδότη. Η εφαρμογή της εν λόγω διάταξης αναμένεται να ελαχιστοποιήσει τις ακυρότητες στο στάδιο αυτό και ως εκ τούτου να διευκολύνει τη διαδικασία, ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή και να επιτευχθούν μεγαλύτερα πλειστηριάσματα¹²⁶.

Με τον τρόπο, που διενεργούνται σήμερα οι πλειστηριασμοί, τα ελαττώματα, επί τη βάση των οποίων ζητείται η ακύρωσή τους, διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες :

- α) σε σφάλματα κατά τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού
- β) σε σφάλματα στην προδικασία του και
- γ) σε τελεσίδικα ακυρωμένες πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας, προγενέστερες του πλειστηριασμού, που προκαλούν ακυρότητα και σε κάθε μεταγενέστερη πράξη.

Ερμηνευτικό ζήτημα τίθεται στις περιπτώσεις όπου τα ελαττώματα που προτάσσονται από τον ανακόπτοντα εμφίλοχωρούν σε πράξεις της προδικασίας του πλειστηριασμού, οι οποίες όμως ταυτόχρονα αποτελούν και κύριες πράξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης. Τέτοιες πράξεις είναι α) η σύννομη κατάθεση των εγγράφων της κατασχέσεως στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, β) η δημοσίευση αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης υπό τους όρους του 955 παρ. 2, γ) η εμπρόθεσμη κοινοποίηση του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης στον ενεχυρούχο δανειστή και στους ενυπόθηκους δανειστές κ.α. Οι πράξεις αυτές, ως κύριες εκτελεστικές πράξεις, θα έπρεπε να προσβληθούν εντός της προθεσμίας του 934 παρ. 1 εδ. α', ενώ αν αντιμετωπιστούν ως πράξεις

¹²⁶ Βλ. Διαμαντόπουλο, Ηλεκτρονική διεξαγωγή αναγκαστικού πλειστηριασμού : requiem των συνηθεστέρων ακυροτήτων αναγκαστικού πλειστηριασμού, ΔΕΕ 2011,748

προδικασίας θα πρέπει να τύχει εφαρμογής του 934 παρ. 1 εδ. β'. Σε κάθε περίπτωση αποκλείεται οι ίδιες πράξεις να εντάσσονται και στα δύο στάδια προθεσμιών του 934 ΚΠολΔ.

Η λύση που δόθηκε από τη νομολογία¹²⁷, ήδη υπό το προισχύσαν δίκαιο, είναι ο διαχωρισμός των πράξεων αυτών και η ένταξή τους στο πρώτο ή το δεύτερο στάδιο του 934 με κριτήριο το είδος του ελαττώματός τους.

Ειδικότερα, έγινε δεκτό πως αν οι πράξεις αυτές είναι ανυπόστατες ή δεν πραγματοποιήθηκαν καθόλου ή πραγματοποιήθηκαν εκπρόθεσμα, αυτό έχει ως συνέπεια ο καθού η εκτέλεση οφειλέτης να μην λάβει επαρκή ή καθόλου γνώση των πράξεων και κατ' επέκταση και του επικείμενου πλειστηριασμού. Ως εκ τούτου οι πράξεις αυτές και πιο συγκεκριμένα η ακυρότητα αυτών, επηρεάζουν δραστικά την διενέργεια του πλειστηριασμού κατά τρόπο που μόνο ως προδικασία αυτού θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν. Η ακύρωσή τους δηλαδή θα πρέπει να ενταχθεί στην περίπτωση του 934 παρ. 1 εδ. β' και η ακυρότητά τους να διαγνωσθεί, ανεξαρτήτως επίκλησης και απόδειξης βλάβης¹²⁸.

Αντιθέτως, αν οι πράξεις αυτές είναι υποστατές, αλλά διατρέχονται από κάποια πλημμέλεια, συνήθως τυπική¹²⁹, για την ακύρωσή τους ορθά η νομολογία κάνει δεκτό πως απαιτείται επίκληση δικονομικής βλάβης και η προσβολής τους πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός της προσθεσμίας που τάσσει το 934 παρ. 1 εδ. α' ΚΠολΔ.

Συνήθης πράξη, εμπεριέχουσα ελάττωμα, το οποίο έπρεπε να προβληθεί πριν την διενέργεια του πλειστηριασμού, ήταν η περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης και η επίδοσή της. Ως ελαττώματα έχουν κριθεί ενδεικτικά η επίδοση σε τόπο άλλον από την πραγματική έδρα του οφειλέτη¹³⁰, ή η επίδοση σε πρόσωπο που δεν συνοικούσε με τον παραλήπτη¹³¹ ή όταν έγινε κατά τη διαδικασία των διατάξεων που ρυθμίζουν τις επιδόσεις αγνώστου διαμονής ενώ ο οφειλετής ήταν γνωστής διαμονής¹³².

¹²⁷ ΟΛΑΠ 3/2007, ΕλλΔνη 2007. 406

¹²⁸ ΑΠ 102/2000, ΕλλΔνη 2000. 998

¹²⁹ Βλ. Κιουπτσίδου-Στρατουδάκη, Αρμ 2016.4 Π

¹³⁰ ΑΠ 103/2004, Δ 2004. 1144

¹³¹ ΑΠ 347/1995, ΕλλΔνη 1996 1333

¹³² ΑΠ 279/2004, ΝοΒ 2005. 277

Με τον ν. 4335/2015η περίληψη της κατασχετήριας εκθέσεως καταργήθηκε, μειώνοντας τα έξοδα για τον επισπεύδοντα, το χρόνο της εκτελεστικής διαδικασίας και την πιθανότητα δημιουργίας λάθους που θα οδηγούσε σε ανακοπή. Με ρητή μόνο αναφορά, ορίζεται στα άρθρα 955 παρ. 2 εδ. γ' και 955 παρ. 4 εδ. γ' πως διατηρείται η επίδοση του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης στους εμπραγμάτως εξασφαλισμένους δανειστές και στον τρίτο κύριο ή νομέα.

Πρόβλημα δημιουργείται από την ανεξαρτήτως αιτίας ματαίωση του αρχικού πλειστηριασμού και τη διενέργεια δεύτερου. Οι πράξεις της προδικασίας σε αυτήν την περίπτωση θα μπορούν να προταθούν και μετά την διεξαγωγή του, με δυσμενείς συνέπειες για τον επισπεύδοντα, τον υπερθεματιστή αλλά και τον οφειλέτη, ο οποίος θα δει την περιουσία του να εκπλειστηριάζεται, χωρίς ενδεχομένως να πετυχαίνει το μέγιστο δυνατό πλειστηρίασμα, λόγω της ανασφάλειας που δημιουργεί η πιθανότητα μελλοντικής ανακοπής. Τη ζημία αυτή ο δικονομικός νομοθέτης προέβλεψε αλλά αποδέχθηκε, καταργώντας το ενδιάμεσο στάδιο του προισχύσαντος νόμου, σταθμίζοντας ως σπουδαιότερης σημασίας την επιτάχυνση της διαδικασίαςεκτέλεσης.

1.6. Νομιμοποίηση

1.6.1. Ενεργητική Νομιμοποίηση

Από το άρθρο 933 παρ. 1 ΚΠολΔ ορίζεται πως νομιμοποιούμενα πρόσωπα για την άσκηση της ανακοπής είναι εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η αναγκαστική εκτέλεση και κάθε δανειστής που έχει έννομο συμφέρον. Οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο αποκλείεται από την άσκηση της ανακοπής.

Η συνηθέστερη κατά συντριπτική πλειοψηφία περίπτωση ανακόπτοντος είναι ο καθού η εκτέλεση οφειλέτης. Το κριτήριο προσδιορισμού του είναι τυπικό, ήτοι η αναγραφή του ονόματός τους στην επιταγή προς εκτέλεση. Υπό αυτήν την έννοια διευρύνεται ο κύκλος των νομιμοποιούμενων προσώπων σε σχέση με τα αναφερόμενα στον εκτελεστό τίτλο. Δεν νομιμοποιείται λ.χ. ο

ειδικός διάδοχος, όταν η επιταγή κοινοποιήθηκε στον δικαιούχο του, όχι όμως στον ίδιο¹³³. Αντιθέτως, νομιμοποιείται το αναφερόμενο πρόσωπο στην επιταγή προς εκτέλεση, ακόμη και αν ο ισχυρισμός του είναι πως δεν είναι οφειλέτης¹³⁴. Σε περίπτωση που το ακίνητο βαρύνεται με υποθήκη, ενεργητικά νομιμοποιείται και ο τρίτος κύριος ή νομέας, με την προϋπόθεση κοινοποίησης της επιταγής του οφειλέτη και στον τρίτο¹³⁵. Τέλος, με εξαίρεση την περίπτωση κινδύνου να παρέλθει η προθεσμία άπρακτη, αν ο οφειλέτης υποκαθίσταται από μη δικαιούχο διάδικο, π.χ. σύνδικο πτώχευσης, την ανακοπή ασκεί ο τελευταίος¹³⁶.

Λιγότερο συνηθισμένη, αλλά εξίσου σημαντική είναι η περίπτωση την ανακοπή να ασκεί κάποιος δανειστής του καθού η εκτέλεση, υπό την προϋπόθεση εννόμου συμφέροντος¹³⁷. Ως δανειστές νοούνται και οι δανειστές των δανειστών του οφειλέτη, χωρίς να απαιτείται κάποιο άλλο χαρακτηριστικό. Ως έννομο συμφέρον των δανειστών νοείται οτιδήποτε θα αποτρέψει τη μείωση της περιουσίας του οφειλέτη και θα ισχυροποιήσει τη δική τους θέση στον αγώνα για ικανοποίηση της αξίωσής τους¹³⁸. Σε κάθε περίπτωση για να είναι παραδεκτή η ανακοπή τους, έχει κριθεί πως θα πρέπει να αναγγελθούν νομότυπα και εμπρόθεσμα¹³⁹.

1.6.2. Παθητική Νομιμοποίηση

Η παθητική νομιμοποίηση θα πρέπει να εξεταστεί σε σχέση με την προσβαλλόμενη πράξη και το πρόσωπο που την προσβάλλει.

Έτσι, πριν την πράξη κατακύρωσης, όταν η ανακοπή ασκείται από τον καθού οφειλέτη, θα πρέπει να στρέφεται αποκλειστικά κατά του επισπεύδοντος

¹³³ ΣχΠολΔ VIII.18, ΕφΠειρ 1014/1992, ΑρχΝ 1993.63

¹³⁴ Κεραμευς/Κονδύλης/Νίκας (-Νικολόπουλος) Π άρθρο 933 αριθ. 18

¹³⁵ ΕφΠειρ 136/1987, ΕλλΔνη 1988, 362

¹³⁶ ΑΠ 1781/2001, ΕΕΝ 2003, 145

¹³⁷ Βλ. Ράμμο III, παρ. 508.σελ. 1705

¹³⁸ ΜονΠειρ 282/1993, ΕΝΔ 1993.214

¹³⁹ Αντίθετη άποψη της θεωρίας. Βλ. Γιδόπουλο, σελ. 230, Μπρίνιας I άρθρο 933.σελ. 423, Γέσιου- Φαλτσή, I παρ. 35 αριθμ. 9

δανειστή¹⁴⁰, ενώ όταν την ασκεί τρίτος δανειστής θα πρέπει να την στρέφει κατά του οφειλέτη και κατά του επισπεύδοντος¹⁴¹.

Μετά την πράξη κατακύρωσης και πλειστηριασμού, ο οφειλέτης ασκεί υποχρεωτικά την ανακοπή κατά του επισπεύδοντος και κατά του υπέρ ου η κατακύρωση. Η σχέση που συνδέει τους δύο παθητικά νομιμοποιούμενους είναι σχέση αναγκαστικής ομοδικίας, καθόσον η διαφορά επιδέχεται ενιαίας μόνο ρύθμισης¹⁴². Αν ο ανακόπτων παραλείψει έναν εκ των δύο καθόν, η ανακοπή απόρριπτεται ως απαράδεκτη και ο πλειστηριασμός παραμένει ισχυρός.

Τέλος, όταν την ανακοπή στρέφεται κατά του πλειστηριασμού της πράξης κατακύρωσης και ασκείται από δανειστή του καθού, θα πρέπει να στραφεί κατά του καθού, κατά του επισπεύδοντος και εναντίον του υπερθεματιστή¹⁴³.

1.7. Έννομο Συμφέρον

Για το παραδεκτό της ασκήσεως της ανακοπής απαιτείται, εκτός των άλλων διαδικαστικών προϋποθέσεων, και η επίκληση εννόμου συμφέροντος. Η παραδοχή αυτή προκύπτει ευθέως από το γεγονός, ότι πρόκειται για ένδικο βοήθημα, επί του οποίου εφαρμόζονται όλες οι γενικές διατάξεις για τα ένδικα βοηθήματα, όπως αυτή του άρθρου 68 ΚΠολΔ. Στο άρθρο 933 ο νομοθέτης απαιτεί την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος μόνο για τους ασκούντες την ανακοπή δανειστές του καθού. Το γεγονός αυτό δεν λειτουργεί εξ αντιδιαστολής, ώστε θα μπορεί να θεωρηθεί πως όταν η ανακοπή ασκείται από τον καθού, το έννομο συμφέρον δεν είναι προϋπόθεση του παραδεκτού της. Ούτε βέβαια θα πρέπει να συγχέεται με την έννοια της νομιμοποίησης. Η νόμιμοποίηση προηγείται χρονικά στην εξέταση του παραδεκτού και αναφέρεται στα πρόσωπα που δικαιούνται να ασκήσουν την ανακοπή. Σε δεύτερο χρόνο εξετάζεται αν τα πρόσωπα αυτά έχουν και έννομο συμφέρον για να το πράξουν.

Το έννομο συμφέρον στην περίπτωση του ανακόπτοντος υπάρχει όταν εκ της ακυρώσεως της πράξης εκτέλεσης, αίρεται η βλάβη του ή βελτιώνεται η θέση του.

¹⁴⁰ ΑΠ 1639/2002, ΕλλΔνη 2003. 775

¹⁴¹ ΕφΑθ 499/1997, ΕλλΔνη 1997. 1627

¹⁴² ΟΛΑΠ 11/1992, ΕλλΔνη 1992.759

¹⁴³ ΑΠ 672/1974, ΝοΒ 1975. 282

Τα στοιχεία του εννόμου συμφέροντος είναι αυτά που θα πρέπει να υπάρχουν στην άσκηση κάθε ένδικου βοήθηματος. Πρέπει να είναι ατομικό, να αφορά δηλαδή τις σχέσεις και την κατάσταση το ίδιου του ανακόπτοντος. Πρέπει να είναι έννομο, να είναι δηλαδή σύμφωνο με τα προστάγματα της έννομης τάξης και άμεσο, να σχετίζεται δηλαδή με υπαρκτές καταστάσεις αιτιωδώς και όχι εμμέσως. Τέλος, θα πρέπει οι έννομες σχέσεις, οι οποίες το δικαιολογούν να είναι ενεστώσες¹⁴⁴.

Ο χρόνος κατά τον οποίο θα πρέπει να υπάρχει το έννομο συμφέρον είναι όχι μόνο ο χρόνος ασκήσεως της ανακοπής αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας¹⁴⁵ της. Και αυτό διότι είναι πιθανό το έννομο συμφέρον να υφίσταται κατά την κατάθεση της ανακοπής, αλλά έως την συζήτησή της να έχει μεσολαβήσει κάποιο γεγονός, που μετέβαλλε την κατάσταση του ανακόπτοντος, με τρόπο που εξέλειπε το έννομο συμφέρον του. Σε αυτήν την περίπτωση η ανακοπή θα απορριφθεί ως απαράδεκτη¹⁴⁶.

Το έννομο συμφέρον του ανακόπτοντος πηγάζει από την ωφέλεια που θα αποκομίσει με την ακύρωση της εκτελεστικής πράξης και όχι από τη βλάβη που έχει από το ελάττωμα της πράξης. Τα όρια βέβαια δεν είναι διακριτά, καθόσον στις περισσότερες περιπτώσεις υπάρχει επικάλυψη ή και ταύτιση. Άλλωστε, η ανάκτηση της βλάβης αποτελεί και ωφέλεια. Ταυτιζόμενες είναι οι δύο έννοιες στις περιπτώσεις που η ελαττωματικά εφαρμοσμένη διάταξη και πρόβλεψη για επίκληση δικονομικής βλάβης κατά το 159 παρ.1-3 ΚΠολΔ¹⁴⁷.

Η ωφέλεια του ανακόπτοντος μπορεί αν είναι τόσο δικονομική όσο και περιουσιακή.

Έτσι έχει γίνει δεκτό ότι καταφάσκειται έννομο συμφέρον, όταν ο ανακόπτων προσβάλλει ενδιάμεση πράξη εκτέλεσης, παρόλο που έχει ολοκληρωθεί ο πλειστηριασμός, διότι μόνο έτσι αποκτά δικαίωμα να ζητήσει αποζημίωση¹⁴⁸ ή όταν ο ανακόπτων ζητά την ακύρωση της επιταγής προς εκτέλεση, μολόντι έχει

¹⁴⁴ ΑΠ 1941/2009, ΕλλΔνη 2010. 428

¹⁴⁵ ΕφΑθ 2217/1996, ΝοΒ 1998, 58

¹⁴⁶ Βλ. Γέσιου-Φαλτσή, Δικ, Αναγκαστική Εκτέλεση, Γενικό Μέρος 2017, παρ. 35, και Διαμαντόπουλο, Η ανακοπή κατά του αναγκαστικού πλειστηριασμού, σελ. 190

¹⁴⁷ Βλ. Σοφιαλίδη, Δικονομική ακυρότητα-η ακυρότητα των δικονομικών πράξεων και η θεραπεία της κατά τα άρθρα 159 επ. ΚΠολΔ, 1991

¹⁴⁸ ΑΠ 909/2006, ΕλλΔνη 2009.137

εξοφλήσει το επιτασσόμενο ποσό¹⁴⁹ ή οι πράξεις που ακολούθησαν την επιταγή έχουν ακυρωθεί¹⁵⁰.

Αντιθέτως, είναι απαράδεκτη λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος η ανακοπή κατά της επιταγής προς εκτέλεση απο την οποία όμως ο επισπεύδων έχει ήδη παραιτηθεί¹⁵¹ ή η ανακοπή με σκοπό την ακύρωση κατάσχεσης, όταν πριν την συζήτηση έγινε άρση της με τη συναίνεση του κατάσχοντα¹⁵². Δεν υφίσταται έννομο συμφέρον, επίσης στην περίπτωση που με την ανακοπή ζητείται η ακύρωση του πλειστηριασμού, αν δεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και η ανακοπή κατά της ακυρωτικής έκθεσης¹⁵³. Τέλος, άλλη περίπτωση για την οποία έχει κριθεί πως ο ανακόπτων δεν έχει έννομο συμφέρον είναι όταν, ενώ έχει ασκήσει ανακοπή κατά μίας πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης, ασκεί και δεύτερη ανακοπή, προσβάλλοντας επόμενες πράξεις, με τους ίδιους λόγους¹⁵⁴.

1.8 Δικαιοδοσία

Η έρευνα της δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων για την εκδίκαση της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ θα πρέπει να διακριθεί σε τρεις κατηγορίες ανακοπών:

α) στις κοινές ανακοπές αναγκαστικής εκτέλεσης που επιχειρούνται με εκτελεστό τίτλο, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 904 ΚΠολΔ. Οι ανακοπές αυτές είναι ιδιωτικού δικαίου και όπως είναι αυτονόητο, υπάγονται στην αποκλειστική δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων.

¹⁴⁹ ΑΠ 1559/2009, ΝοΒ 2010.438 (περιλ.) 1120/2011, ΕφΑΔ 2011.1083. 792/2015, ΝοΒ 2016. 315. Αυτό ισχύει και όταν δεν είναι δυνατή η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση: ΑΠ 1120/2011

¹⁵⁰ ΑΠ 155/1994, ΕλλΔνη 1995, 1087

¹⁵¹ ΕφΑθ 4340/1993, ΕλλΔνη 1996, 398

¹⁵² ΕφΑθ 10403/1978, ΝοΒ 1979, 1124

¹⁵³ ΜονΠρΑθ 2524/1990, Δ 1991, 936

¹⁵⁴ ΜονΠρΒολ 31/2002, ΝοΒ 2002, 996, ΜονΠρΡοδ 21/2004, ΝΟΜΟΣ

β) στις ανακοπές κατά των πράξεων εκτέλεσης, που πραγματοποιείται με απόφαση τακτικού διοικητικού δικαστηρίου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3068/2002 «Η αναγκαστική εκτέλεση για να ικανοποιηθεί χρηματική απαίτηση κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών ν.π.δ.δ. γίνονται με κατάσχεση της ιδιωτικής περιουσίας αυτών. Αποκλείεται η κατάσχεση απαιτήσεων που πηγάζουν από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου ή απαιτήσεων χρηματικού ή μη αντικειμένου, το οποίο έχει ταχθεί για την άμεση εξυπηρέτηση ειδικού δημοσίου σκοπού (...) 3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του όγδοου βιβλίου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.».

Όταν δηλαδή πρόκειται για περιπτώσεις αναγκαστικής εκτέλεσης χρηματικών απαιτήσεων κατά του δημοσίου και αυτές κρίνονται ως ιδιωτικές, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΚΠολΔ, μη αποκλεισμένων και των ειδικότερων διατάξεων που αφορούν στην αναγκαστική εκτέλεση και στις δίκες περί την εκτέλεση.

γ) στις ανακοπές στη διαδικασία του ΚΕΔΕ. Η διάκριση για την υπαγωγή της ασκηθείσας ανακοπής στη δικαιοδοσία των διοικητικών ή των πολιτικών δικαστηρίων, όπως κρίθηκε από το ΑΕΔ¹⁵⁵, στηρίζεται στη φύση της υποκείμενης σχέσης, στην οποία στηρίζεται ο εκτελεστός τίτλος. Όταν η υποκείμενη σχέση είναι ιδιωτικού δικαίου δικαιοδοσία έχουν τα πολιτικά δικαστήρια¹⁵⁶, τα οποία όμως θα πρέπει να εφαρμόσουν τις διατάξεις του ΚΕΔΕ¹⁵⁷. Σε αυτή την περίπτωση η αξίωση θα πρέπει να προέρχεται από σχέση ιδιωτικού δικαίου μεταξύ του ιδιώτη και του δημοσίου. Αντιθέτως αν η χρηματική απαίτηση προέρχεται από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου δικαιοδοσία αποκτούν τα διοικητικά δικαστήρια.

Διεθνής Δικαιοδοσία

Η διεθνής δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων για την εκδίκαση ανακοπών κατά εκτέλεσης που επιχειρείται εντός της ελληνικής επικράτειας είναι αποκλειστική και θεμελιώνεται στην αρχή της εθνικής κυριαρχίας. Λόγοι δημοσίας τάξεως επιβάλλουν η εξέταση των αντιρρήσεων κατά πράξεων εκτελέσεως να

¹⁵⁵ ΑΕΔ 5/1989, ΕλλΔνη 1989, 1148

¹⁵⁶ ΑΕΔ 23/1999, ΕλλΔνη 1999, 1697

¹⁵⁷ Βλ. Γέσιου-Φαλτσή Δλικοιο αναγκαστικής εκτέλεσης, Γενικό Μέρος, 2^η έκδοση, 2017, παρ. 36 αρ. 4

εξετάζονται από το κράτος εντός του οποίου αυτές πραγματοποιούνται. Η επίκληση λόγων δημοσίας τάξεως είναι σύμφωνη και με το άρθρο 24 άρ. 5 του Καν. 1215/2012, που αντικατέστησε το άρθρο 22 άρ. 5 του Καν. 44/200, το οποίο ορίζει την αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων κάθε κράτους μέλους για κάθε δίκη με αντικείμενο την αναγκαστική εκτέλεση αποφάσεων.

Προϋπόθεση αποτελεί μόνον να υπάρχει πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης. Ελληνικό όργανο εκτέλεσης δηλαδή να επιχειρήσει πράξη εντός της ελληνικής επικράτειας. Είναι αδιάφορα τα λοιπά στοιχεία αλλοδαπότητας. Έτσι δεν έχει καμία σημασία το είδος και η προέλευση του εκτελεστού τίτλου ή η διαμονή των προσώπων, τα οποία φέρονται ως παθητικά και ενεργητικά νομιμοποιούμενα.

Ζήτημα τίθεται ως προς το αν το ελληνικό δικαστήριο, το οποίο θα επιληφθεί της εξέτασης της ανακοπής, έχει τη δυνατότητα να εξετάσει όλες τις προβλεπόμενες αντιρρήσεις ή μόνον τις τυπικές, εξαιρώντας αυτές που θίγουν το κύρος της απαίτησης. Ορθότερο είναι και έτσι έχει κριθεί, πως τα ελληνικά δικαστήρια πρέπει να αποφαινόμενοι και για τους λόγους που στρέφονται κατά της απαίτησης, από οποιονδήποτε εκτελεστό τίτλο και αν προέρχεται αυτή. Ασφαλώς, η έρευνα των λόγων ανακοπής θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες του ελληνικού δικονομικού δικαίου.

Τέλος, να σημειωθεί πως η διεθνής δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων για την εκδίκαση ανακοπών κατά πράξεων εκτέλεσης, που επιχειρούνται εντός της ελληνικής επικράτειας, είναι αποκλειστική και ως απορρέουσα από την αρχή της εθνικής κυριαρχίας δεν κάμπτεται ούτε με συμφωνία παρέκτασης μεταξύ των μερών¹⁵⁸.

1.9 Αρμοδιότητα

Η αρμοδιότητα επί της ανακοπής κατά της εκτέλεσης ορίζεται ειδικά στο άρθρο 933παρ. 1 εδ α' και παρ. 3, η οποία δεν μεταβλήθηκε με τον ν. 4055/2015.

1.9.1. Καθ' ύλην αρμοδιότητα

¹⁵⁸ Βλ. Μητσόπουλο, Διαδικαστικά πράξεις εις Τόμος προς τιμήν Γεωργίου Θ. Ράμμου ΙΙ, 1979, σελ. 158

Η εκδίκαση της ανακοπής δεν υπάγεται στον γενικό κανόνα του άρθρου 18 ΚΠολΔ, αλλά ρυθμίζεται με βάση τον εκτελεστό τίτλο στο άρθρο 933 παρ. 1 εδ α' ως εξής : Αν ο εκτελεστός τίτλος έχει εκδοθεί από το Ειρηνοδικείο, τότε καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο είναι το Ειρηνοδικείο. Σε κάθε άλλη περίπτωση αρμόδιο δικαστήριο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο.

Υπό το προϋσχόν δίκαιο η αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου, κατά την κρατούσα άποψη, επεκτεινόταν και σε κάθε τίτλο εκδοθέντα από το Ειρηνοδικείο, αν αυτός δεν ήταν δικαστική απόφαση. Με το νόμο 4055/2015 ορίστηκε ρητά ότι όταν ο εκτελεστός τίτλος προέρχεται από το Ειρηνοδικείο, η αρμοδιότητα εκδίκασης της ανακοπής ανήκει αποκλειστικά στο δικαστήριο αυτό, χωρίς να έχει σημασία αν πρόκειται για απόφαση, διαταγή πληρωμής ή πρακτικά που περιέχουν δικαστικό συμβιβασμό¹⁵⁹.

Στην περίπτωση κατά την οποία η υπόθεση εξετάστηκε σε πρώτο βαθμό από το Ειρηνοδικείο και σε δεύτερο βαθμό από το Πρωτοδικείο, αρμόδιο για την εκδίκαση της ανακοπής κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπεύδεται με την απόφαση αυτή, είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο. Και αυτό διότι εκτελεστός τίτλος είναι η απόφαση του Πρωτοδικείου που μεταρρύθμισε την απόφαση του Ειρηνοδικείου¹⁶⁰.

Οι ανωτέρω γενικές διατάξεις για την καθ' ύλην αρμοδιότητα επί της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχουν ειδικότερες, που ορίζουν διαφορετικά. Έτσι, κατά άρθρο 702 ΚΠολΔ αρμόδιο δικαστήριο για την ανακοπή επί εκτελέσεως με εκτελεστό τίτλο απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, είναι το δικαστήριο που εξέδωσε τη σχετική απόφαση και κατά άρθρο 986 ΚΠολΔ επί ανακοπής κατά της δήλωσης τρίτου αρμόδιο είναι το κατά τις γενικές διατάξεις των άρθρων 14 επ. δικαστήριο¹⁶¹.

1.9.2. Κατά τόπον αρμοδιότητα

¹⁵⁹ Βλ. ΜονΠρΘηβ 253/2013, ΝΟΜΟΣ

¹⁶⁰ Βλ., Μπέη, Αναγκαστική Εκτέλεση Γενικό Μέρος II, 2004, ΠολΔ 933, σελ. 1230

¹⁶¹ Βλ., Γέσιου –Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτέλεσης, Γενικό Μέρος I παρ. 37 αρ. 10

Κριτήριο για την επιλογή της κατά τόπον αρμοδιότητας του δικαστηρίου εκδίκασης της ανακοπής αποτελεί η πορεία της εκτελεστικής διαδικασίας. Ο διαχωρισμός γίνεται ανάμεσα στις περιπτώσεις που έχει διενεργηθεί μόνον η πράξη της επιταγής εκτελέσεως και στις περιπτώσεις, όπου επιχειρήθηκαν και άλλες πράξεις της κύριας εκτελεστικής διαδικασίας.

Στην πρώτη περίπτωση κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο της γενικής δωσιδικίας του ανακόπτοντος¹⁶². Αν υπάρχει άλλη ειδική δωσιδικία συντρέχουσα, εφαρμόζεται και αυτή, ενώ αν είναι αποκλειστική υπερισχύει. Τέλος γίνονται δεκτές οι ρήτρες για παρέκταση αρμοδιότητας.

Στη δεύτερη περίπτωση, όπου επακολούθησαν της επιταγής περαιτέρω πράξεις εκτέλεσης, το άρθρο 933 παρ. 2 καθιερώνει την αποκλειστική δικαιοδοσία του τόπου εκτέλεσης¹⁶³. Αν η εκτέλεση πραγματοποιείται επί ακινήτου, η προβλεπόμενη δωσιδικία συμπίπτει με την ειδική δωσιδικία της τοποθεσίας του ακινήτου. Αν πρόκειται για κατάσχεση εις χείρας τρίτου, αρμόδιο κατά τόπον δικαστήριο είναι το δικαστήριο της κατοικίας του τρίτου, όπου δηλαδή διενεργήθηκε η κατάσχεση, με την επίδοση του κατασχετήριου εγγράφου¹⁶⁴. Ρήτρα παρέκτασης αρμοδιότητας χωρεί όταν είναι ρητή και ειδική για τις δίκες εκτέλεσης.

1.10 Διαδικασία

Υπό το προϊσχύον δίκαιο η διαδικασία εκδίκασης της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ οριζόταν ως η διαδικασία που είχε εφαρμοστεί στη διαγνωστική δίκη. Η πρακτική αυτή απηχούσε την κρατούσα αντίληψη της ισχυρής συνοχής μεταξύ διαγνωστικής δίκης και εκτέλεσης, με τη δεύτερη να θεωρείται προέκταση της πρώτης. Με τον 4335/2015 ο δικονομικός νομοθέτης έκρινε την ταχύτητα της εκτελέσεως ως σπουδαιότερης σημασίας αγαθό και

¹⁶² ΜονΠρΘεσ 3032/2007, Δ 2008. 70

¹⁶³ ΕιρΚυμ 45/2006, Αρμ. 2007, 1736

¹⁶⁴ ΕιρΑλμυρ 3/2015, ΝΟΜΟΣ

καθιέρωσε ως διαδικασία εκδίκασης της ανακοπής την οριζόμενη στις διατάξεις των περιουσιακών διαφορών του άρθρου 614 επ. ΚΠολΔ. Ως γενική διάταξη των ειδικών διαδικασιών, εφαρμογής τυγχάνει το άρθρο 591¹⁶⁵ ΚΠολΔ¹⁶⁶. Με βάση το άρθρο 591, δηλαδή, θα δικαστεί η ανακοπή κατά της εκτέλεσης που επισπεύδεται με εκτελεστό τίτλο εκδοθέντα κατά την τακτική διαδικασία. Αν ο εκτελεστός τίτλος εκδόθηκε με βάση κάποια ειδική διαδικασία, στην ανακοπή θα εφαρμοστεί το άρθρο 591 σε συνδυασμό με τα άρθρα για την ειδική διαδικασία αυτή. Σε περίπτωση εισαγωγής της ανακοπής με λάθος διαδικασία, κρατούσα είναι η άποψη, πως το δικαστήριο μπορεί να κρατήσει την υπόθεση και να μην την παραπέμψει, υπό την προϋπόθεση να μην έχει εισαχθεί με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και να είναι καθ' ύλην αρμόδιο.¹⁶⁷

Παραχρήμα απόδειξη

Για την απόδειξη των λόγων ανακοπής εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν γενικά στις ειδικές διαδικασίες και το δικαίωμα απόδειξης. Με το άρθρο 933 παρ. 5 ορίζεται ειδικά ότι «οι ισχυρισμοί που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης πρέπει να αποδεικνύονται μόνο με έγγραφα ή με δικαστική ομολογία.». Σε αντίθεση με την προϊσχύουσα διάταξη ορίζεται ρητά, πως «το παραχρήμα» εξιδεικεύεται στα έγγραφα και τη δικαστική ομολογία. Σε περίπτωση που η απόδειξη των ανωτέρω ισχυρισμών επιχειρηθεί με άλλα αποδεικτικά μέσα, οι ισχυρισμοί αυτοί απορρίπτονται ως απαράδεκτοι. Το

¹⁶⁵ Βλ., Κιουπτσίδου-Στρατουδάκη, Αρμ 2016. 2 Π : Η αναφορά του άρθρου 591 θα έπρεπε να υπάρχει ρητά στη διάταξη του 937 παρ. 3

¹⁶⁶ Βλ., Αιτιολογική έκθεση ν. 4335/2015, υπό Γ ΙΧ 6

¹⁶⁷ ΜονΠρΘες 22262/2013, Αρμ. 2013, σελ. 293 , “Αν το δικαστήριο είναι καθ' ύλην αρμόδιο έχει τη διακριτική ευχέρεια να διατάξει την εκδίκαση της υπόθεσης κατά την αρμόζουσα διαδικασία, είτε να εφαρμόσει αμέσως τις διατάξεις της διαδικασίας αυτής, εφόσον τηρήθηκαν όλοι οι δικονομικοί κανόνες και να εκδώσει χάριν οικονομίας της δίκης, μια ενιαία απόφαση που θα περιλαμβάνει τόσο την ως άνω διάταξη όσο και την κατ' ουσίαν κρίση, είτε να παραπέμψει την υπόθεση για εκδίκαση σε άλλη συνεδρίαση του ίδιου δικαστηρίου προκειμένου να εφαρμοστεί η προσήκουσα διαδικασία, εάν αυτό δικαιολογείται από την αρχή της καλόπιστης διεξαγωγής της δίκης. Ειδικότερα το δικαστήριο θα εκδώσει μη οριστική απόφαση κατά το αρθρ. 237 παρ.6 και 46 ΚΠολΔ αναβάλλοντας την έκδοση απόφασης και παραπέμποντας την υπόθεση προς συζήτηση κατά την προσήκουσα διαδικασία, όπου και θα εισαχθεί στη συνέχεια με κλήση”. Επίσης, βλ. ΜονΠρΘηβ 67/2016 Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ

δεδικασμένο δεν επεκτείνεται στην ουσιαστική εξέταση των λόγων ανακοπής αλλά περιορίζεται στο απαράδεκτο της προβολής τους. Κατά συνέπεια οι λόγοι αυτοί παραδεκτά μπορούν να προβληθούν σε μελλοντική δίκη.

Η δικονομική απαίτηση για παραχρήμα απόδειξη αυτονοήτως εκτείνεται σε όλους κατ' αρχήν τους αποσβεστικούς λόγους των ενοχών. Το ίδιο ισχύει και για τις αντενστάσεις του επισπεύδοντος που βασίζονται σε αποσβεστικούς λόγους.

Νομολογιακά¹⁶⁸ έγινε δεκτό πως η απαίτηση για παραχρήμα απόδειξη θα πρέπει να εφαρμοστεί και στους ισχυρισμούς που παρακωλύουν την αξίωση για απαίτηση και αν γίνουν δεκτοί συνεπάγονται την απόσβεση της. Τέτοιου είδους ένσταση είναι λόγου χάριν η καταχρηστική άσκηση δικαιώματος και η ένσταση επισχέσεως.

Αντιθέτως, δεν απαιτείται παραχρήμα απόδειξη των ισχυρισμών που αφορούν στη γέννηση της απαίτησης¹⁶⁹, όπως είναι η ένσταση εικονικότητας και η ένσταση αισχροκέρδιας.

Παρέμβαση

Με το άρθρο 937 παρ. 1 στοιχ. α' ορίζεται η δυνατότητα παρεμβάσεως επί της δίκης ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Ασφαλώς πρόκειται για πρόσθετη παρέμβαση και όχι κύρια, καθόσον η φύση του αντικειμένου της ανακοπής δεν επιτρέπει κάτι τέτοιο.

Η διαδικασία που ακολουθείται για την παρέμβαση είναι η προβλεπόμενη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών που ακολουθείται και για την ανακοπή. Έτσι, ασκείται με αυτοτελές δικόγραφο στη γραμματεία του δικαστηρίου της ανακοπής και επιδίδεται στους διαδίκους τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν τη συζήτηση και πέντε ημέρες αν είναι αυτοτελής. Περαιτέρω να σημειωθεί, πως η παρέμβαση δικάζεται με τη συζήτηση της κύριας υπόθεσης υποχρεωτικώς.

Ως αυτοτελής¹⁷⁰, η παρέμβαση δηλαδή κατόπιν προσηπικλήσεως ή ανακοίνωσης δίκης, καθιστά τον παρεμβαίνοντα αναγκαίο ομόδικο που

¹⁶⁸ Ολομέλεια ΑΠ 10/1993, ΕλλΔνη 1994, σελ. 1242

¹⁶⁹ Βλ., Ολομέλεια ΑΠ 4/2011

¹⁷⁰ Βλ., Κουρούλη, Η παρέμβαση του δανειστή στην εκτελεστική δίκη, σελ. 25

δεσμεύεται απο την απόφαση. Ζήτημα τίθεται ως προς την δυνατότητα του παρεμβαίνοντα να ασκήσει πρόσθετους λόγους ανακοπής. Κρατούσα είναι η καταφατική απάντηση επι του ζητήματος με δικαιολογητική βάση τις εξουσίες του αναγκαίου ομοδίκου που αναγνωρίζονται στον παρεμβαίνοντα.

Τέλος, όπως είναι αυτονόητο για το παραδεκτό της πρόσφατης παρέμβασης, απαιτείται επίκληση και απόδειξη εννόμου συμφέροντος του δανειστή ή οποιουδήποτε άλλου τρίτου την ασκεί. Στην περίπτωση που ο παρεμβαίνων αποδείξει την ιδιότητα του ως δανειστής, το έννομο συμφέρον του τεκμαίρεται.

Ανακοπή ερημοδικίας

Όπως προβλέπεται για την αγωγή, κατά τα άρθρα 272 παρ. 1 και 271 παρ. 3 έτσι και για την ανακοπή σε περίπτωση ερημοδικίας του ανακόπτοντος η ανακοπή απορρίπτεται ως ουσία αβάσιμη ενώ σε περίπτωση ερημοδικίας του καθού, τεκμαίρεται η ομολογία του ως προς την ιστορική βάση της. Ήδη, υπο το προϊσχύον δίκαιο στο άρθρο 937 παρ. 1 στοιχ. β' και μετά το νόμο 4335/2015¹⁷¹ στη γενικότερη διατύπωση του άρθρου 937 παρ. 1 στοιχ. β' εδ. 2 και 3 καθιερώνεται το ανεπίτρεπτο της ανακοπής ερημοδικίας¹⁷². Η επιλογή αυτή του νομοθέτη βρίσκει έρεισμα στην προσπάθεια του να επιταχύνει τη διαδικασία εκτέλεσης και να αποτρέψει την παρέλκυση της δίκης. Ο ερημοδικασθείς διάδικος διατηρεί το δικαίωμα ασκήσεως εφέσεως, όπου θα του δοθεί το πρώτον η ευκαιρία να διατυπώσει τους ισχυρισμούς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

¹⁷¹ Βλ., ΑΠ 143/2004, ΝοΒ 2004. 1561

¹⁷² Εξαίρεση αποτελούν οι αποφάσεις προσωπικής κρατήσεως, άρθρο 1054 παρ. 2 ΚΠολΔ

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ

2.1. Έννοια και διακρίσεις

Η αναγκαστική εκτέλεση επεμβαίνει έντονα και δραστικά στην περιουσιακή ή προσωπική σφαίρα του οφειλέτη. Το γεγονός αυτό καθιστά επιβεβλημένη τη νομοθετική κατοχύρωση επιβράδυνσης του ρυθμού της, προκειμένου να προστατευτεί ο τελευταίος από αβάσιμες αξιώσεις ή ελλατωματικές πράξεις εκτελέσεως.

Ο θεσμός της αναστολής εκτελέσεως, ως μορφή προσωρινής δικαστικής προστασίας, ο οποίος γίνεται δεκτό ότι κατοχυρώνεται και στο άρθρο 20 Ι του Συντάγματος¹⁷³, νοείται ως

- η περιέλευση σε ακινησία/αδράνεια μιας ήδη αρξάμενης εκτελέσεως, χωρίς ωστόσο να αποδυναμώνονται οι έννομες συνέπειες όσων πράξεων έχουν ασκηθεί μέχρι το χρονικό σημείο της επιβολής αναστολής, και παράλληλα
- η μη συνέχιση της πράξης που έχει αρχίσει και η αποχή από τη διενέργεια περαιτέρω πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης που δεν άρχισαν¹⁷⁴, έως ότου κριθεί το κύρος όσων προηγήθηκαν.

Η αναστολή εκτελέσεως είναι δικαστική απαγόρευση και δεν πρέπει να συγχέεται με:

- 1) Την πραγματική αδράνεια της αναγκαστικής εκτέλεσης, η οποία οφείλεται στη συμπεριφορά του επισπεύδοντος δανειστή, ήτοι στη συνειδητή ή μη αμέλειά του να κινήσει τη διαδικασία της εκτέλεσης από στάδιο σε στάδιο¹⁷⁵,

¹⁷³Βλ. Δαγτόγλου, Δ 1991, 75 επ., Σκουρή, Η δικαστική αναστολή εκτελέσεως των διοικητικών πράξεων (1986), σ, 161επ.(164-165), Νίκα, Αρμ 1995.554 ΙΙ, Γέσιου-Φαλτσή, ΔΕΕ 2002.1078 ΙΙ, Μάζη, ΔΕΕ 1998.133 επ. (136), Μπέη Ε., Δ 2000.643, ΔιοικΠΑθ 1339/1996, Δ 1997.955 (956), συμφ. σχολ. Ψάλτη, ΜονΠΚεφ 138/2013, ΕλλΔνση 2013.829.

¹⁷⁴Βλ.Γέσιου- Φαλτσή, Δικ. ΑνΕκτ., (Γεν. Μέρος), 2^η έκδ. (2017), § 43 αριθμ. 2.

¹⁷⁵Βλ. Δημητρίου, Η δικαστική αναστολή ο.π., σελ. 31.

2) Τη συναινετική αναστολή, η οποία προϋποθέτει συμφωνία των υποκειμένων της εκτέλεσης και αφορά την αναστολή του πλειστηριασμού¹⁷⁶.¹⁷⁷ Σημειώνεται, ενίοτε εμποδίζεται η πρόοδος της εκτελεστικής διαδικασίας, χωρίς αυτό να οφείλεται στην αδράνεια του επισπεύδοντα, αλλά σε νομικούς ή πραγματικούς λόγους, όπως στην περίπτωση που με νομοθετική παρέμβαση εμποδίζεται η διενέργεια του πλειστηριασμού¹⁷⁸,

3) Τη δικαστική αναστολή του άρθρου 1000 ΚΠολΔ, η οποία είναι μερική και συγκεκριμένα αφορά τη διενέργεια συγκεκριμένης μόνο πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης, εκείνη του πλειστηριασμού ακινήτου¹⁷⁹,

4) Την αναστολή των άρθρων 912 και 913 ΚΠολΔ. Η βασική διαφορά τους είναι ότι η αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης, εμποδίζει τη συνέχιση αυτής, χωρίς όμως να αποδυναμώνει τον εκτελεστό τίτλο καθώς και τις έννομες συνέπειες όσων πράξεων έχουν ασκηθεί μέχρι το χρονικό σημείο της επιβολής της αναστολής. Αντίθετα, η αναστολή των άρθρων 912 και 913 ΚΠολΔ είναι αναστολή εκτελεστότητας, ως έννομη συνέπεια της οριστικής απόφασης, η οποία έχει κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή και με την έννοια αυτή αποδυναμώνει τον εκτελεστό τίτλο-δικαστική απόφαση¹⁸⁰,

5) Την αναστολή του άρθρου 6 του Ν. 3869/2010 περί ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, όπως ισχύει. Πρόκειται για μια ειδικότερη μορφή παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας με σκοπό τη διατήρηση του αμετάβλητου της περιουσίας του οφειλέτη¹⁸¹, η οποία δεν συνδέεται με ελαττώματα του εκτελεστού τίτλου, της διαδικασίας εκτέλεσης και της απαίτησης και δεν αποσκοπεί στην προσωρινή εξουδετέρωση συγκεκριμένης πράξης εκτέλεσης, η

¹⁷⁶ Άρθρα 969 παρ. 3, 1002 παρ. 3 σε συνδ. με 1019 παρ. 2 ΚΠολΔ.

¹⁷⁷ Βλ. Γέσιου-Φαλτσή, Μονομερής ματαίωση πλειστηριασμού από τον επισπεύδοντα και δικαιώματα των αναγγελλμένων διανειστών, Παρατηρήσεις στα άρθρα 969 παρ. 3 και 1002 παρ. 3 ΚΠολΔ, ΔΕΕ 2008, 424, 426 επ., Νικολόπουλος, Αν. Εκτ. (2012), σελ. 143.

¹⁷⁸ Βλ. ΕιρΛαρ 95/2011, ΕΠολΔ 2011, 658 με σημείωμα Αρβανιτάκη.

¹⁷⁹ Βλ. Γέσιου- Φαλτσή, Δικ. Αν. Εκτ., (Γεν. Μέρος), 2^η εκδ. 2017, § 43 αριθμ. 6.

¹⁸⁰ Βλ. Δημητρίου, Η δικαστική αναστολή, ο.π., σελ. 31.

¹⁸¹ Βλ. Κόντη, ο.π., ΕΠολΔ 2015, 487, 492.

οποία προσβάλλεται με την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Για το λόγο αυτό δεν επηρεαζόταν από την υποβολή της η πορεία τυχόν ασκηθείσης ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ και αίτησης αναστολής, καθώς είχαν διαφορετική νομική βάση. Σημειώνεται, ότι στην περίπτωση, φυσικά, που είχε προηγηθεί χορήγηση αναστολής του προϊσχύσαντος αρθρ. 938 ΚΠολΔ, η αίτηση του άρθρ. 6 του Ν. 3869/2010, καθίστατο άνευ αντικειμένου και ήταν απορριπτέα ως απαράδεκτη¹⁸².

Κύριο στοιχείο του θεσμού της δικαστικής αναστολής εκτελέσεως είναι ότι επιβάλλεται για ορισμένο χρονικό διάστημα, το οποίο προσδιορίζεται είτε από το νόμο είτε από δικαστική απόφαση. Συνεπώς, η χορήγηση αναστολής εκτελέσεως δεν είναι διαρκής και μόνιμη.

Τέλος, επισημαίνεται ότι δε νοείται δικαστική αναστολή, στην περίπτωση που η αναγκαστική εκτέλεση έχει περατωθεί, καθότι ένα τέτοιο αίτημα θα ήταν άνευ αντικειμένου, απρόσφορο¹⁸³.

2.2. Νομική φύση της αναστολής

Παρά το γεγονός ότι η λειτουργική αποστολή της αναστολής εκτελέσεως παρουσιάζεται συγγενής και ισοδύναμη προς εκείνη των ασφαλιστικών μέτρων, εντούτοις διχογνωμία υφίσταται για τη νομική της φύση, με επικρατέστερη την εκδοχή ότι δεν αποτελεί γνήσια μορφή ασφαλιστικών μέτρων, αλλά αμιγώς ρυθμιστικό μέτρο της αναγκαστικής εκτέλεσης.

Πιο συγκεκριμένα, η αναστολή αναγκαστικής εκτελέσεως νοείται ως δευτερογενής προσωρινή ένδικη προστασία, και όχι ως πρωτογενής όπως εκείνη των ασφαλιστικών μέτρων¹⁸⁴, καθότι:

- δεν αποσκοπεί στη δημιουργία εκτελεστού τίτλου, αντιθέτως τον προϋποθέτει, ενώ

¹⁸² Από νομολογία βλ. ΜονΠρΒολ 2202/2010, ΕφΑΔ 2010, 1123, ΜονΠρΤρικ 15/2011, ΕιρΧαν 394/2012, ΝΟΜΟΣ.

¹⁸³ Βλ. Σοφιαλίδη, ΕπιστΕπετΑρμ 1990.47, Δημητρίου, Η δικαστική αναστολή, σ. 159 μ.π.π., Κατηφόρη, Δικαστική αναστολή της εκτέλεσης, σ.81.

¹⁸⁴ Μητσόπουλος, Αρμ 1989.433, Νίκας, Γενικές διατάξεις ασφαλιστικών μέτρων (διάγραμμα παραδόσεων 1986), σ. 1, Γέσιου-Φαλτσή Ι § 43 αριθ. 13, Απαλλαγάκη, Δ 2003.657, Ορφανίδης, Η αναστολή εκτελέσεως σ. 28 επ, ΜονΠΚεφ 146/2012, ΕλλΔνση 2013.823 (824 Ι), ΜονΠΚορ 54/2012, ΝοΒ 2013.1263 (1264).

- δεν σχετίζεται άμεσα με τη διαγνωστική δίκη και του ουσιαστικό δικαίωμα αλλά με την ίδια τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως¹⁸⁵.

Διαπλαστικός δε είναι ο χαρακτήρας της απόφασεως που εκδίδεται για την αναστολή της αναγκαστικής εκτελέσεως, καθότι αφενός σταματά την σε εξέλιξη επιχειρηθείσα πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης και αφετέρου δεν επιτρέπει την περαιτέρω πρόοδο στα επόμενα στάδια της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Στερείται ωστόσο η εν λόγω απόφαση αναδρομικής δύναμης¹⁸⁶, δεδομένου ότι οι μέχρι του χρόνου εκδόσεώς της διενεργηθείσες πράξεις εκτελέσεως παραμένουν ισχυρές, χωρίς να αποδυναμώνονται οι έννομες συνέπειές τους.

2.3. Νέες ρυθμίσεις του Ν. 4335/2015

Ο Ν. 4335/2015 άλλαξε ριζικά τον τρόπο χορηγήσεως της αναστολής εκτελέσεως. Η ολοσχερής κατάργηση του άρθρου 938 ΚΠολΔ υπήρξε καθοριστική προς τούτο, σε συνδυασμό με το γεγονός - όπως και στο προϊσχύσαν δίκαιο - ότι η άσκηση των ανακοπών του 933 ή 936 ΚΠολΔ δεν αναστέλλουν την εκτέλεση.

Ειδικότερα, στο άρθρο 938 ΚΠολΔ προβλεπόταν η δυνατότητα γενικευμένης αναστολής εκτελέσεως, η οποία εμπόδιζε την περαιτέρω πρόοδο της εκτελεστικής διαδικασίας, μέχρι την έκδοση οριστικών αποφάσεων επί των εκκρεμών ανακοπών είτε του 933 ΚΠολΔ είτε του 936 ΚΠολΔ. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλιζόνταν πλήρως οι συνέπειες της πιθανής ευδοκίμησης των ανακοπών και ακύρωσης της εκτελέσεως.

Πλέον, με τις νέες ρυθμίσεις του Ν. 4335/2015 προβλέπεται δυνατότητα δικαστικής χορηγήσεως αναστολής από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο μόνο για την άμεση εκτέλεση¹⁸⁷, άρθρο 937 Ι στοιχ. γ ΚΠολΔ¹⁸⁸, ενώ στις περιπτώσεις εκτέλεσης για χρηματικές απαιτήσεις, η αίτηση για την αναστολή υποβάλλεται και χορηγείται:

¹⁸⁵ Δημητρίου, Η δικαστική αναστολή, σ. 50-52 σημ. 16.

¹⁸⁶ Μπρίνιας Ι άρθρο 938 σ. 540-541.

¹⁸⁷ Και στην άμεση εκτέλεση θα πρέπει να ισχύσει η προϋπόθεση του κινδύνου επέλευσης ανεπανόρθωτης βλάβης, έστω και αν την προϋπόθεση αυτή καλείται να εφαρμόσει το δικαστήριο της ανακοπής και όχι των ενδίκων μέσων. Βλ. Γέσιου-Φαλτσή, Δικ. ΑνΕκτ. (Γεν. Μέρος), 2^η εκδ. (2017), § 43 αριθμ. 97

¹⁸⁸ Το άρθρο 937 παρ. 1 αρ. β και γ ΚΠολΔ παραπέμπει στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Καλείται έτσι σε αναλογική εφαρμογή και το νέο άρθρο 691 Α

- είτε από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, κατόπιν ασκήσεως εφέσεως κατά της απορριπτικής αποφάσεως του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου επί της ανακοπής εκτελέσεως,

- είτε από τα δικαστήρια των έκτακτων ενδίκων μέσων, άρθρο 937 Ι στοιχ. β, εδ. 3.

Η κατάργηση του άρθρου 938 ΚΠολΔ αποδίδεται στην πρόβλεψη του Ν.4335/2015 για υποχρεωτική διενέργεια του πλειστηριασμού, σε σύντομο χρονικό διάστημα, ήτοι επτά ή οκτώ μήνες από την ημέρα περατώσεως της κατασχέσεως¹⁸⁹. Ο νομοθέτης όμως, παρότι έθεσε με το Ν. 4335/2015 σύντομες προθεσμίες, δεν προέβλεψε αντίστοιχα κυρώσεις από την τυχόν μη τήρησή τους, με αποτέλεσμα να μη δύναται στην πράξη να εξασφαλιστεί ότι οι αποφάσεις επί των ανακοπών θα εκδίδονται έγκαιρα, πριν δηλαδή από τον πλειστηριασμό, ιδίως αν αναλογιστεί κανείς ότι αφενός ακόμη και το ενδεχόμενο της αναβολής δεν μπορεί αποκλειστεί¹⁹⁰.

Από τη μελέτη των διατάξεων του Ν. 4335/2015 συνάγεται ότι ο νομοθέτης δεν στόχευε στην άρνηση δυνατότητας αναστολής της εκτέλεσης αλλά θέλησε, σε συνδυασμό με την πρόβλεψη σύντομων προθεσμιών, να περιορίσει την εφαρμογή των περί αναστολής διατάξεων, αποκλειστικά και μόνο, όπου ρητά προβλέπεται. Χαρακτηριστικά, η παραπάνω άποψη δύναται να συναχθεί από την ειδική ρύθμιση ως προς την αναστολή εκτελέσεως στην περίπτωση κατάσχεσης πλοίων (1011 ΚΠολΔ), όπου προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης αναστολής εκτελέσεως εντός προθεσμίας 30 ημερών από την κατάσχεση (1011Α ΙΙ 2,3 ΚΠολΔ)¹⁹¹.

ΚΠολΔ για τη χορήγηση προσωρινής διαταγής, εφόσον οι ρυθμίσεις δεν αντιβαίνουν προς την ιδιαίτερη νομική φύση της αναστολής. Βλ. Γέσιου-Φαλτσή, Δικ. ΑνΕκτ. (Γεν. Μέρος), 2^η εκδ. (2017), § 43 αριθμ. 97.

¹⁸⁹ Πρβλ. ωστόσο Πανταζόπουλο, ΕΠολΔ 2015.275 ΙΙ, στο τέλος, Μούζουλα, ΕλλΔνση 2016.987 ΙΙ, Πλεύρη, ΕλλΔνση 2016.158 Ι, που αποδίδουν την κατάργηση του άρθρου 938 ΚΠολ στη διενέργεια πλειστηριασμού σε πολύ κοντινό σημείο από το χρόνο επιβολής της κατασχέσεως.

¹⁹⁰ Το άρθρο 241 ΚΠολΔ εξακολουθεί και μετά τον Ν. 4335/2015 να ισχύει στις ειδικές διαδικασίες, επομένως και στη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών με την οποία δικάζεται η ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ.

¹⁹¹ Εύλογα ακολουθήθηκε εδώ η πρότυπη ρύθμιση του καταργηθέντος άρθρου 938 ΚΠολΔ. Ορφανίδης, Η αναστολή εκτελέσεως σ. 44/45

Η προσδοκία του νομοθέτη για οριστική κρίση επί της ανακοπής εκτελέσεως πριν από το χρόνο διενέργειας του πλειστηριασμού γίνεται πλήρως αντιληπτή, όπως όμως παράλληλα γίνεται και άμεσα αντιληπτό ότι οιαδήποτε πιθανότητα διάψευσης αυτής οδηγεί στον κίνδυνο δημιουργίας ανεπανόρθωτων καταστάσεων σε βάρος του οφειλέτη, η εκτέλεση σε βάρος του οποίου ενδέχεται να αποδειχθεί εκ των υστέρων αδικαιολόγητη¹⁹².

Η ανωτέρω ανάγκη για παροχή προσωρινής ένδικης προστασίας εμφανίζεται και σε άλλες περιπτώσεις, όπως στην ανακοπή τρίτου (936 ΚΠολΔ), που δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τον πλειστηριασμό αλλότριου πράγματος, όπως και την απώλεια της κυριότητας κινητού πράγματος¹⁹³ καθώς και στην κατάσχεση χρημάτων (957 ΚΠολΔ), που δύναται να έχει ως αποτέλεσμα την άμεση ικανοποίηση του επισπεύδοντος με τη διανομή των κατασχεθέντων χρημάτων (971 ΚΠολΔ)¹⁹⁴ και ιδίως στην περίπτωση της κατάσχεσης εις χείρας τρίτου¹⁹⁵. Ειδικότερα στην τελευταία αυτή περίπτωση της κατάσχεσης εις χείρας τρίτου, παρουσιάζεται απολύτως αναγκαία η παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας καθότι η καταφατική δήλωση του τρίτου έχει ως αποτέλεσμα την εκχώρηση της απαίτησης στον κατασχόντα¹⁹⁶ και ως εκ τούτου οδηγεί άμεσα και στην είσπραξη από αυτόν του ποσού για το οποίο επιβλήθηκε η κατάσχεση. Συνεπώς, εφόσον πλέον η τράπεζα (τρίτος) θα έχει καταβάλλει το ποσό της κατάσχεσης στον δανειστή, καίτοι εκκρεμούν πιθανώς βάσιμοι λόγοι ακύρωσης της κατάσχεσης, είναι προφανές ότι κατ' ουσίαν ο οφειλέτης στερείται έννομης προστασίας.

¹⁹² Βλ. Δημητρίου, ο.π., Δ 1996, 314,320 επ.

¹⁹³ Ο κίνδυνος φαλκιδεύσεως των δικαιωμάτων τρίτου είναι αυξημένος, αφού η ανακοπή τρίτου δεν υπόκειται στις προθεσμίες του άρθρου 934 ΚΠολΔ και δεν προβλέπονται χρονικά όρια για την έκδοση της σχετικής αποφάσεως. Εκτός τούτου, ο τρίτος ενδέχεται να λάβει γνώση της επισπευδόμενης εκτελέσεως λίγο πριν από τον πλειστηριασμό. Βλ. Μάζη, ΝοΒ 2015.2213,2218 ΙΙ, Μιχαηλίδου, Η άμυνα κατά της εκτέλεσης σ. 571/572.

¹⁹⁴ Τσαντίνη, ΝοΒ 2017.268 επ., Το φαινόμενο δεν αποκλείεται να συμβεί και στις περιπτώσεις των άρθρων 946 και 947, βλ. Χατζηγιάννου, ΝοΒ 2017.659 επ. (660).

¹⁹⁵ Βλ. ΑΠ 11/2017, ΝοΒ 2017, 644 επ. με παρατηρήσεις Β. Χατζηγιάννου.

¹⁹⁶ Βλ. ΟΛΑΠ 3/1993, ΝοΒ 1995.223 (224 ΙΙ), ΑΠ 1540/2000, ΕΕΝ 2002.299 ΙΙ (πγ. νμλγ.).

Ο Άρειος Πάγος, λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω προβληματική της ελλείψεως προβλέψεως στο Ν. 4335/2015 περί αναστολής της εκτέλεσης, έκανε προσφάτως δεκτή την ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 731 ΚΠολΔ ¹⁹⁷.

Πιο συγκεκριμένα απεφάνθη, ότι αν για οποιοδήποτε λόγο καθυστερήσει η έκδοση απόφασης στη δίκη της ανακοπής και δεν εκδοθεί πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού *«ο καθ' ου η εκτέλεση έχει τη δυνατότητα να επιδιώξει την αναστολή με τη μορφή της προσωρινής ρυθμίσεως καταστάσεως κατά το άρθρο 731 ΚΠολΔ, εφόσον βέβαια υπάρχει βάσιμος κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ λόγος ανακοπής κατά της επιχειρούμενης εκτέλεσης, και πιθανολογείται έτσι η ευδοκίμηση της ανακοπής και η ανατροπή του εκτελεστού τίτλου. Τα ίδια ισχύουν και επί κατασχέσεως στα χέρια τρίτου (άρθρα 982 επ. ΚΠολΔ), η οποία συνιστά είδος έμμεσης αναγκαστικής εκτέλεσης και επομένως για τη δυνατότητα αναστολής μετά από ανακοπή του 933 ΚΠολΔ εφαρμόζονται οι ανωτέρω διατάξεις.»*

Με τη λύση που επέλεξε ο Άρειος Πάγος επιτυγχάνεται τόσο η ουσιαστική και η σε κάθε περίπτωση απόλαυση από τον οφειλέτη δικαιώματος αναστολής της εκτέλεσης όσο και η αποτελεσματικότητα της δικαστικής προστασίας, σύμφωνα με τα άρθρα 20§1 του Συντάγματος και 6§1 της ΕΣΔΑ.

2.4. Παραδεκτό και βάσιμο της αναστολής.

Στην άμεση εκτέλεση

Βασική πρϋπόθεση του παραδεκτού της αιτήσεως αναστολής, προκύπτουσα ευθέως εκ του 937 παρ. 1, είναι η προηγούμενη άσκηση ανακοπής εκτελέσεως. Η αίτηση της αναστολής ανήκει στην αρμοδιότητα καθ' ύλην και κατά τόπον του δικάστηριου της ανακοπής. Η ασκηθείσα ανακοπή θα πρέπει να είναι παραδεκτή και νόμιμη, γεγονός το οποίο θα πρέπει να εξετάζει το δικαστήριο που θα κρίνει την αναστολή.

¹⁹⁷ Βλ. ανωτέρω υποσ. 23, ΕλλΔνση 2017.415, παρ. Καλαβρού, Μακρίδου/Απαλαγάκη/Διαμαντόπουλος σ. 39. Η διέξοδος της προσωρινής ρυθμίσεως καταστάσεως υποδεικνύεται (Απαλαγάκη, ανωτ. σ. 64/65) και για την αντιμετώπιση του ζητήματος στην ανακοπή τρίτου (936 ΚΠολΔ), βλ. όμως και Ορφανίδη, Η αναστολή εκτελέσεως σ. 59, 83 επ.

Νομότυπη θα πρέπει να είναι και η αίτηση αναστολής. Θα πρέπει να κατατεθεί στο δικαστήριο της αναστολής, με αυτοτελές δικόγραφο ή σε σώρευση σε αυτό της ανακοπής και να επιδοθεί στον καθού η αίτηση εντός της προθεσμίας κλήτευσης που θα τάξει ο αρμόδιος δικαστής. Για να είναι ορισμένη, εκτός των στοιχείων του άρθρου 118 θα πρέπει να αναφέρει τους λόγους της πιθανής ευδοκίμησής της.

Στην πράξη η αίτηση αναστολής πραγματοποιείται με το δικόγραφο της ανακοπής του 933. Ο χρόνος όμως, εντός του οποίου μπορεί να ζητηθεί η αναστολή είναι, έως την συζήτηση της ανακοπής και ο χρόνος για τον οποίο μπορεί να διαταχθεί είναι έως την έκδοση οριστικής απόφασης¹⁹⁸.

Το δικαστήριο της ανακοπής και της αναστολής έχει τη δυνατότητα να χορηγήσει και σημείωμα για να εμποδίσει την εκτελεστική διαδικασία έως την απόφαση για χορήγηση ή μη της αναστολής.

Ως προς την βασιμότητα της αναστολής βασική προϋπόθεση θεωρείται η πιθανολόγηση της βασιμότητας ενός τουλάχιστον λόγου της ανακοπής καθώς και η πιθανολόγηση ανεπανόρθωτης βλάβης του αιτούντος σε περίπτωση μη χορήγησης αναστολής και προόδου της αναγκαστικής εκτέλεσης. Οι δύο αυτές προϋποθέσεις θα πρέπει να εξετάζονται συνδυαστικά, καθόσον δεν νοείται πιθανή ανεπανόρθωτη βλάβη, εάν δεν πιθανολογείται ευδοκίμηση της ανακοπής. Και τούτο διότι ως βλάβη δεν κρίνεται αυτή που προκύπτει από την αναγκαστική εκτέλεση αλλά από την αμετάκλητη αδυναμία επαναφοράς των πραγμάτων στην προ της εκτέλεσης κατάσταση.

Στην έμμεση εκτέλεση

Μετά την τροποποίηση που επέφερε ο ν. 4335/2015 καταργήθηκε η δυνατότητα αιτήσεως αναστολής της εκτέλεσης προς ικανοποίηση χρηματικής απαιτήσεως στα πρωτοβάθμια δικαστήρια και μεταφέρθηκε στα δευτεροβάθμια δικαστήρια των ενδίκων μέσων (937παρ. 1 στοιχ. β'εδ. 1-3). Όταν ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση ή διαταγή πληρωμής η αίτηση αναστολής εξετάζεται από το δικαστήριο της αναίρεσης ή της αναψηλάφησης, ενώ όταν

¹⁹⁸ Βλ. Ορφανίδη, Η αναστολή εκτελέσεως. σελ. 36, αντίθ. όμως Γέσιου-Φαλτσή Ι παρ. 43 αριθμ. 58

πρόκειται για άλλο εκτελεστό τίτλο, συνήθως η αναστολή δικάζεται από το δικαστήριο της έφεσης. Κατ' αναλογία και με την άμεση εκτέλεση, για το παραδεκτό της αναστολής απαιτείται το παραδεκτό και νόμιμο της ασκήσεως του ενδίκου μέσου κατά της απόφασης επί της ανακοπής, για το οποίο δεν αρκεί η κατάθεση αλλά χρειάζεται και προσδιορισμό δικασίμου¹⁹⁹. Η αίτηση για αναστολή εκτέλεσης κατατίθεται αυτοτελώς ή με το δικόγραφο της έφεσης ή και με τους πρόσθετους λόγους και πρέπει να επικαλείται την πιθανολόγηση ευδοκίμησης και την πιθανολόγηση ανεπανορθωτης βλάβης του αιτούντος.

Χρόνος υποβολής του αιτήματος της αναστολής είναι έως την συζήτηση του ενδίκου μέσου, με εξαίρεση την αίτηση αναστολής κατά το πλειστηριασμού, η οποία πρέπει να κατατεθεί πέντε τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν τον πλειστηριασμό. Ως χρόνος ενέργειας της χορηγούμενης αναστολής ορίζεται ο χρόνος έως την έκδοση απόφασης του ενδίκου μέσου.

Παρότι καταργήθηκε με το ν. 4335/2015 και δεν υπήρξε νέα πρόβλεψη για την χορήγηση προσωρινής διαταγής, ωστόσο εκ της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με την οποία δικάζεται η αίτηση αναστολής, ορθόν είναι πως συνάγεται η δυνατότητα χορήγησης προσωρινής διαταγής κατ' αναλογική εφαρμογή του 691^A ΚΠολΔ. Το αίτημα για προσωρινή διαταγή, το οποίο σωρεύται συνήθως με το αίτημα για αναστολή, μπορεί να υποβληθεί και με αυτοτελές δικόγραφο ή και προφορικά και να καταχωριθεί στα πρακτικά²⁰⁰. Κατά τον ίδιο τρόπο χορήγησης, προβλέπεται και ανάκληση της προσωρινής διαταγής.

2.5. Συνέπειες της αναστολής

Με την χορήγηση της αναστολής απαγορεύεται κατ' άρθρο 939 παρ. 2 η ενέργεια οποιασδήποτε πράξης εκτέλεσης, εκτός από εκείνες που έχει ειδικά επιτρέψει η απόφαση της αναστολής. Όπως είναι αυτονόητο η αναστολή δεν προσβάλλει το κύρος των εκτελεστικών πράξεων που διενεργήθηκαν ούτε τις έννομες συνέπειές τους.

¹⁹⁹ Βλ. Γέσιου-Φαλτσή Ι παρ. 43, αριθμ. 36

²⁰⁰ Βλ. Δημητρίου, Η δικαστική αναστολή, σελ. 219

Προϋπόθεση για την ισχύ της αναστολής αποτελεί η επίσημη γνωστοποίησή της στα όργανα της εκτέλεσης. Η γνωστοποίηση πραγματοποιείται από τους διαδίκους ή τη γραμματεία του δικαστηρίου και σε επείγουσες περιπτώσεις με ηλεκτρονικά μέσα ή προφορικά. Η πράξεις που διενεργούνται πριν την γνωστοποίηση είναι και παραμένουν έγκυρες και μετά²⁰¹.

Οι πράξεις που διενεργήθηκαν μετά τη γνωστοποίηση της αναστολής δεν είναι αυτοδικαίως άκυρες αλλά απαιτείται η ακύρωσή τους με την ανακοπή του 933, κατά την κρατούσα άποψη ανεξαρτήτως βλάβης του ανακόπτοντος.

Τέλος, να σημειωθεί πως για την επανέρξη της εκτελεστικής διαδικασίας μετά την πάυση της αναστολής, η παύση αυτή πρέπει να γνωστοποιηθεί στα όργανα της εκτέλεσης με του τρόπους που περιγράφονται στο άρθρο 939 παρ. 1 και 3. Οι πράξεις που διενεργήθηκαν μετά την πάυση της αναστολής και πριν τη γνωστοποίησή της πάσχουν από ακυρότητα, η οποία προβάλλεται από τον ανακόπτοντα με τη συνδρομή βλάβης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΑΣΚΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΑΝΑΚΟΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΠολΔ

3.1. Η ανακοπή του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ

Στο άρθρο 954 παρ. 4 ΚΠολΔ περιγράφεται η διαδικασία ανακοπής για ελαττώματα της κατασχετήριας έκθεσης²⁰² και του αποσπάσματος αυτής σχετικά με την περιγραφή του κατασχεθέντος, την εκτίμηση της αξίας του και της τιμής πρώτης προσφοράς. Κατά την κρατούσα άποψη πρόκειται για ιδιώνυμη ανακοπή με διορθωτική λειτουργία. Στόχος δηλαδή της ανακοπής του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ, δεν είναι η ακύρωση αλλά η διόρθωση ελαττωμάτων

²⁰¹ ΑΠ 1246/2005 ΕλλΔνη 2007. 241

²⁰² Βλ., Μπέης, Ανακοπή προς διόρθωση της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης με την οποία επισπεύδεται αναγκαστικός πλειστηριασμός πλοίου, επιβαρυμένου με υποθήκη σε συνάλλαγμα, Δ 1996, 672επ.

και παραλλείψεων της κατασχετήριας έκθεσης. Η διαδικασία η οποία ακολουθείται για την άσκηση και εκδίκαση της είναι η οριζόμενη στο άρθρο 954 παρ. 4 ΚΠολΔ διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων²⁰³.

Ενεργητικά νομιμοποιούμενοι για την άσκηση της είναι ο καθού η εκτέλεση, ο επισπεύδων δανειστής και κάθε τρίτος που έχει έννομο συμφέρον, συμπεριλαμβανομένων και των λοιπών δανειστών, ανεξαρτήτως προηγούμενης αναγγελίας τους ή μη. Παθητικά νομιμοποιούμενοι είναι ο επισπεύδων δανειστής, όταν η ανακοπή ασκείται απο τον καθού και ο επισπεύδων δανειστής μαζί με τον καθού οφειλέτη όταν η ανακοπή ασκείται απο τρίτο²⁰⁴.

Ο χρόνος ασκήσεως της ανακοπής του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ τροποποιήθηκε με τον ν. 4335/2015 και προσδιορίστηκε στις είκοσι εργάσιμες ημέρες πριν τον πλειστηριασμό. Σε αντίθεση με την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ, εντός της ανωτέρω προθεσμίας απαιτείται η κατάθεση μόνον και όχι η επίδοση της. Η προθεσμία για την κλήτευση του καθού θα οριστεί απο τον δικαστή κατα άρθρο 686 παρ. 2 ΚΠολΔ, όπως δηλαδή προβλέπεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων²⁰⁵.

Η ανακοπή του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ ασκείται χωρίς περιορισμό σχετικά με τα πιθανά ελαττώματα της περιγραφής, της εκτίμησης και της τιμής πρώτης προσφοράς που βρίσκονται στη κατασχετήρια έκθεση.

Όπως όμως είναι λογικό η πλειοψηφία των διορθώσεων αφορά στην αύξηση του εκτιμώμενου ποσού του κατασχεθέντος και την αύξηση της τιμής πρώτης προσφοράς. Έτσι έχει κριθεί οτι είναι παραδεκτός λόγος ανακοπής, όταν η τιμή πρώτης προσφοράς υπολείπεται της αντικειμενικής ή όταν έχει μεσολαβήσει αύξηση των αντικειμενικών αξιών²⁰⁶. Αντίθετα δεν αποτελεί λόγο ανακοπής η αναγραφή ενιαίας τιμής, χωρίς διαχωρισμό μεταξύ ψιλής κυριότητας και επικαρπίας²⁰⁷.

²⁰³ Βλ., ΜονΠρΡοδ 1612/2002, Δ 2004, 414

²⁰⁴ Βλ., Γιαννόπουλο, Διόρθωση της κατασχετήριας έκθεσης και της τιμής πρώτης προσφοράς στον πλειστηριασμό, 2013, σελ. 69 επ.

²⁰⁵ Βλ., Γέσιου-Φαλτσή, Δικ.Αν.Εκτ., (Ειδ. Μέρος), 2001, σελ. 212 επ. Από νομολογία βλ. ΜονΠρΑμαλ 480/2010, ΕφΑΔ 2011, 103, ΜονΠρΑθ 5276/2016, ΝΟΜΟΣ

²⁰⁶ Βλ., ΕιρΑμαρουσίου 9/1996, ΝοΒ 1996, 1026

²⁰⁷ Βλ., ΜονΠρΧαλκ 625/1997, ΑρχΝ 1999, 84

Η ανακοπή του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ εκ της γραμματικής ερμηνείας του άρθρου δεν συμπληρώνεται με πρόσθετους λόγους. Η άποψη αυτή έχει ισχυρή αντίκρουση, βασιζόμενη στο επιχείρημα πως πρόκειται για ανακοπή εξειδικευτική της ανακοπής του άρθρου 933 και του άρθρου 585 ΚΠολΔ²⁰⁸.

Απόφαση

Υπό το προϊσχύον καθεστώς η απόφαση επί της ανακοπής του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ δημοσιευόταν μέχρι το μεσημέρι της προηγούμενης ημέρας του πλειστηριασμού και για να αποκτήσει ενέργεια απαιτούταν η κατάθεση της στον υπάλληλο του πλειστηριασμού²⁰⁹. Με το νόμο 4335/2015 η δημοσίευση γίνεται το αργότερο έως τις δώδεκα το μεσημέρι της δεκάτης πριν από τον πλειστηριασμό ημέρας, ενώ οι διατυπώσεις της δημοσιότητας απλουστεύτηκαν. Πλέον απαιτείται μόνο ανάρτηση της απόφασης επί της ανακοπής αυθημερόν της δημοσίευσης της στην ιστοσελίδα του δελτίου δικαστικών δημοσιεύσεων του Τ.Α.Ν. και του Ε.Τ.Α.Α.. Η τροποποίηση αυτή επιτάχυνε τη διαδικασία, καθόσον πλέον δεν ματαιώνονται οι πλειστηριασμοί, λόγω της πρακτικής αδυναμίας να τηρηθούν οι προθεσμίες επανάληψης των διατυπώσεων δημοσιότητας του προγενέστερου νόμου.

Διχογνωμία έχει υπάρξει στη θεωρία και τη νομολογία σχετικά με το ζήτημα για το εάν η απόφαση της ανακοπής του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ παράγει δεδικασμένο ή όχι. Το επιχείρημα της καταφατικής άποψης²¹⁰ συνοψίζεται στο γεγονός ότι πρόκειται για ένδικο βοήθημα με το οποίο κρίνεται γνήσια ιδιωτική διαφορά κατά τρόπο οριστικό. Κρατούσα όμως άποψη είναι αυτή που δέχεται την ύπαρξη προσωρινού δεδικασμένου, όπως επί αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων. Η εκδοχή αυτή επιτρέπει τη διαδοχική άσκηση ανακοπών του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ, εφόσον με κάθε νέα προβάλλεται και διαφορετικό σφάλμα²¹¹.

²⁰⁸ Βλ., Γιαννόπουλο, Διόρθωση της κατασχετήριας έκθεσης και της τιμής πρώτης προσφοράς στον πλειστηριασμό, 2013, σελ. 87

²⁰⁹ Βλ., ΑΠ 293/2007, ΕΠολΔ 2008, 107 με σημείωμα Κ. Γιαννόπουλου

²¹⁰ Βλ., Γιαννόπουλο, Διόρθωση της κατασχετήριας έκθεσης και της τιμής πρώτης προσφοράς στον πλειστηριασμό, 2013, σελ. 117, ΜονΠρΧαν 281/2013 ΝΟΜΟΣ

²¹¹ ΜονΠρΛαρ 2799/2003 ΝΟΜΟΣ

Ένδικα μέσα

Στο πλαίσιο επιτάγχυσης της εκτελεστικής διαδικασίας ο δικονομικός νομοθέτης δεν προέβλεψε τη δυνατότητα άσκησης ενδίκων μέσων. Το κενό αυτό η κρατούσα νομολογιακή άποψη έκρινε ως ηθελημένο και ανάλογο της ακολουθούμενης διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων. Ο αποκλεισμός των ενδίκων μέσων ερείδεται στη νομολογία στο επιχείρημα ότι η ανακοπή του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ ρυθμίζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, παράγει μόνο προσωρινό δεδικασμένο και δεν τέμνει οριστικά τη διαφορά²¹².

Αναστολή εκτέλεσης

Διχογνωμία υπήρχε επί του προϊσχύοντος νομικού πλαισίου σχετικά με τη δυνατότητα χορήγησης αναστολής εκτέλεσης επί ανακοπής κατά της κατασχετήριας έκθεσης. Μετά την ψήφιση του ν. 4335/2015 η εξέταση του ζητήματος παρέλκει, δεδομένου ότι δεν καταλείπεται αμφιβολία περί της απαγόρευσης χορήγησης αναστολής και ότι κατά άρθρο 691 Α ΚΠολΔ προβλέπεται η έκδοση προσωρινής διαταγής, που την αντικαθιστά. Σε κάθε περίπτωση, στη πράξη και ειδικότερα μετά την αλλαγή των προθεσμιών, οι αποφάσεις επί των ανακοπών εκδίδονται εγκαίρως, πριν την διενέργεια του πλειστηριασμού.

3.2. Αναστολή του άρθρου 1000 ΚΠολΔ

Δικαστική αναστολή

Με την τροποποίηση του ν. 4335/2015 μεταβάλλεται η προθεσμία αιτήσεως για αναστολή διενέργειας του πλειστηριασμού σε δεκαπέντε (15) ημέρες πριν την ημερομηνία του πλειστηριασμού αντί για πέντε (5), που ίσχυε πριν. Επίσης, το δικαστήριο δεν έχει πλέον την δυνατότητα να παρακάμψει σε

²¹² Βλ., ΑΠ 1107/1999, ΕλλΔνη 2000, 387

εξαιρετικές περιπτώσεις τον κανόνα του καταβλητέου ποσού του ενός τετάρτου. Η απόφαση για την αναστολή ή μη του πλειστηριασμού εκδίδεται το αργότερο έως τις δώδεκα το μεσημέρι της Δευτέρας και γνωστοποιείται αυθημερόν στον υπάλληλο του πλειστηριασμού.

Σε περίπτωση ηλεκτρονικού πλειστηριασμού θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απόφαση θα πρέπει να εκδοθεί το αργότερο μέχρι τις δώδεκα το μεσημέρι, δύο ημέρες πριν τον πλειστηριασμό. Η διαφοροποίηση αυτή πηγάζει από την διαφοροποίηση των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών να διενεργούνται όχι μόνο Τετάρτη, όπως οι φυσικοί πλειστηριασμοί, αλλά και Πέμπτη και Παρασκευή. Ερμηνευτικά ορθόν δηλαδή, είναι να ορισθεί ότι ο χρόνος εκδόσεως των αποφάσεων επί ηλεκτρονικών πλειστηριασμών πρέπει να είναι ίδιος με αυτόν των φυσικών πλειστηριασμών, ήτοι δύο ημέρες πριν την διενέργειά τους.

Η καταβολή του ενός τετάρτου τουλάχιστον του οφειλόμενου κεφαλαίου στον επισπεύδοντα θα πρέπει να πραγματοποιείται υποχρεωτικά μέχρι την 10^η πρωινή της ημέρας διεξαγωγής του πλειστηριασμού.

Η διαδικασία διεξαγωγής της δίκης για την αναστολή εκτέλεσης του πλειστηριασμού είναι η διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων των άρθρων 686 επ.. Σε αντίθεση με το προϊσχύον καθεστώς αποκλείεται η δυνατότητα χορήγησης δεύτερης αναστολής για έκτακτους λόγους, πέραν του εξαμήνου. Η εξαμηνιαία προθεσμία άρχεται από την επόμενη ημέρα του αρχικού πλειστηριασμού²¹³, ενώ ο χρόνος ματαίωσης ή εγκατάλειψης της διαδικασίας δεν αποτελεί αναστολή. Η απόφαση της αναστολής παράγει έννομες συνέπειες από τη στιγμή της αυθημερόν δημοσίευσής της και γνωστοποίησής της στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, υπό την διαλυτική αίρεση εκπλήρωσης των όρων α' και β' του εδαφίου γ'.

Η αναστολή του πλειστηριασμού μπορεί να χορηγηθεί από το δικαστήριο της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ, δηλαδή του ειρηνοδικείου ή του μονομελούς πρωτοδικείου. Ενεργητικά νομιμοποιούμενος διάδικος είναι μόνον ο καθού η εκτέλεση και όχι ο επισπεύδων ή άλλος δανειστής.

Προϋποθέσεις της χορήγησης αναστολής του πλειστηριασμού είναι:

²¹³ Βλ., Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, άρθρο 1000, αρ. 6

1. το αντικείμενο της κατάσχεσης και του πλειστηριασμού να είναι ακίνητο ή πλοίο.

2. να μην υπάρχει κίνδυνος βλάβης του επισπεύδοντος δανειστή και

3. να υπάρχουν βάσιμοι λόγοι ότι ο οφειλέτης εντός του χρονικού διαστήματος της αναστολής θα ικανοποιήσει το δανειστή ή ότι, εάν περάσει το χρονικό διάστημα της αναστολής θα επιτευχθεί μεγαλύτερο πλειστηρίασμα.

Και οι τρεις αυτές προϋποθέσεις θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά μεταξύ τους και με τον όρο καταβολής στον επισπεύδοντα του ενός τετάρτου του οφειλόμενου κεφαλαίου και των εξόδων επίσπευσης του πλειστηριασμού.

Με τον όρο «κεφάλαιο», σαφώς διακριτό από τον όρο «απαίτηση», ο νομοθέτης απαιτεί από τον αιτούντα την καταβολή του ενός τετάρτου της κύριας οφειλής και όχι των τόκων αυτής²¹⁴.

Συναινετική αναστολή

Απο τον συνδυασμό των άρθρων 361 ΑΚ και 1019 παρ. 2 ΚΠολΔ προκύπτει ότι η αναστολή του πλειστηριασμού μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την έκδοση δικαστικής απόφασης, αλλά με συμφωνία των μερών. Αντιθέτως, δεν μπορεί να υπάρξει συμφωνία μεταξύ οφειλέτη και επισπεύδοντος για ακύρωση του πλειστηριασμού²¹⁵. Σύμφωνα με τη νομολογία, για το έγκυρο της συμφωνίας δεν απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος ή η κατάρτισή της να γίνει ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού. Για την ταυτότητα του νομικού λόγου όμως αναλογικά με τη δικαστική αναστολή επιβάλλεται, με επιμέλεια των συμβαλλομένων, να γίνει γνωστοποίηση της αναστολής στον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο, διαφορετικά ο πλειστηριασμός διενεργείται έγκυρα²¹⁶.

Άκυρη είναι η συμφωνία μεταξύ επισπεύδοντος και οφειλέτη να δοθεί από το δικαστήριο αναστολή πέραν του εξαμήνου ή συμφωνία μεταξύ καθού επισπεύδοντος και όλων των αναγγεληθέντων δανειστών για παράταση της προθεσμίας αυτής.

²¹⁴ Βλ., ΜονΠρΑμφ 253/2007, Δ 2008, 1203

²¹⁵ Βλ., ΑΠ 255/2009 ΝοΒ 2010, 1729

²¹⁶ Βλ., Ολ.ΑΠ 2067/2007

Επίλογος

Η ανεμπόδιστη πρόσβαση του πολίτη στη δικαιοδοτική διαδικασία αποτελεί την ύψιστη υποχρέωση ενός κράτους δικαίου και θεμέλιο λίθο της δημοκρατικής πραγμάτωσης. Η αναγκαστική εκτέλεση, ως εκδήλωση της αξιώσεως προς παροχή έννομης προστασίας, συνιστά ζωτικής σημασίας τμήμα του δικαιοδοτικού μηχανισμού. Στο ελληνικό μάλιστα δίκαιο η απονομή δικαιοσύνης αποτελεί συνταγματική επιταγή.

Στο πλαίσιο αυτής της απονομής δικαιοσύνης εντάσσεται η αξίωση προς αναγκαστική εκτέλεση και ως τμήμα αυτής η αξίωση για προστασία του καθού οφειλέτη. Μοναδικό αμυντικό όπλο του καθού η εκτέλεση οφειλέτη αποτελεί η ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ.

Με τη ριζική τροποποίηση που επέφερε ο νόμος 4335/2015, φρονίμως ποιών ο δικονομικός νομοθέτης, επέλεξε να συγκεντρώσει όλες τις βασικές αμυντικές ενέργειες του καθού η εκτέλεση οφειλέτη σε ένα ενιαίο διαπλαστικό ένδικο βοήθημα. Με το ένδικο αυτό βοήθημα επιδιώκεται να δοθεί στον ανακόπτοντα η δυνατότητα να προβάλλει επιτυχώς τις αντιρρήσεις του κατά των πράξεων εκτέλεσης που διενεργούνται με βίαιο τρόπο εις βάρος της περιουσίας του.

Συγχρόνως όμως ο νομοθέτης πρέπει να σταθμίσει την αξίωση του οφειλέτη για προστασία έναντι των αυθαιρεσιών του δανειστή, με την δημοσίου συμφέροντος αξίωση για ταχεία διενέργεια της εκτελεστικής διαδικασίας και με τρόπο που να μην καταλείπει αμφισβήτηση για το κύρος της.

Προς την κατεύθυνση της επιτάχυνσης της απονομής δικαιοσύνης κινήθηκε ο νόμος 4335/2015 περιορίζοντας απο τρία σε δύο τα στάδια προσβολής των πράξεων εκτέλεσης, περιστέλλοντας τα ένδικα μέσα και καταργώντας τη δυνατότητα χορήγησης αναστολής. Η σύμπτυξη των σταδίων και η σύντμηση των προθεσμιών πράγματι επιταχύνουν τη δικαιοδοτική κρίση

επί των αντιρρήσεων του καθού οφειλέτη, πολλές φορές όμως όχι δίχως προβλήματα ή νομοθετικές παραλείψεις.

Στη συνολική αποτίμησή του ο νόμος 4335/2015, στο κομμάτι που αφορά στην αναγκαστική εκτέλεση και ιδίως στην ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ, κατά τη γενικότερη εκτίμηση φαίνεται πως κινήθηκε προς τη σωστή κατεύθυνση, ανταποκρινόμενος στις επιταγές για επιτάχυνση της διαδικασίας, θεσπίζοντας ένα ασφυκτικό χρονικό πλαίσιο, εντός του οποίου ο ανακόπτων με επιμέλεια και προσοχή θα πρέπει να προβάλλει τις αντιρρήσεις του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Απαλαγάκη Χ., Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, Ερμηνεία κατ' άρθρο, 2016
2. Απαλαγάκη Χ., Άκυρη άδικη αναγκαστική εκτέλεση και αξίωση αποζημιώσεως. Το νομολογιακό ρήγμα στα άρθρ. 933 και 940 παρ. 3 ΚΠολΔ (με αφορμή κυρίως την ΟλΑΠ 49/2005), σε: Η πολιτική δίκη σε κρίσιμη καμπή, Επιστημονικό Συμπόσιο προς τιμήν του Καθηγητή Νικολάου Νίκα, 2016, 133
3. Απαλαγάκη Χ., Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, Ερμηνεία κατ' άρθρο, 2010
4. Απαλαγάκη Χ., Δεδικασμένο και εκτελεστότητα στα νομικά πρόσωπα και στα μέλη τους (τα άρθρα 329 και 920 ΚΠολΔ, ιδίως στις εταιρίες), 2001
5. Απαλαγάκη Χ., Επαναφορά και αποζημίωση (μετά την αναγκαστική εκτέλεση, άρθρα 914 & 940 ΚΠολΔ), 1994
6. Απαλαγάκη Χ., Το δικαίωμα ακροάσεως των διαδίκων στην πολιτική δίκη, 1989
7. Απαλαγάκη Χ., Προβολή και διάγνωση ισχυρισμών στις δίκες περί την εκτέλεση, ΕφΑΔ 2010, 902
8. Απαλαγάκη Χ., Ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής και ανακοπή κατά των πράξεων εκτέλεσεώς της. Οριοθέτηση των δύο ενδίκων βοηθημάτων, Επιστ.Επ.Αρμ. 1990, 106
9. Απαλαγάκη Χ., Προϋποθέσεις και λειτουργία της επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση μετά την ακύρωση της αναγκαστικής εκτελέσεως (άρθρο 940 παρ. 3 ΚΠολΔ), Γνμδ., ΕλλΔνη 2003, 660
10. Αρβανιτάκης Π., Η επικουρικότητα στην πολιτική δίκη, 1989
Αρβανιτάκης Π., Δικονομικά ζητήματα του ν. 3869/2010, ΕΠολΔ 2013, 156, 163.
11. Αρβανιτάκης Π., Προθεσμία προσβολής της καταχρηστικής κατάσχεσης, Επιστ.Επ.Αρμ. 1990,73
12. Αρβανιτάκης Π., Το διαδικαστικό πλαίσιο του ν. 3869/2010 για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, Αρμ 2010, 1461

13. Βαθρακοκόιλης Β., Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας τ. Α-Ε
14. Βαθρακοκόιλης Β., Η έφεση, 2015
15. Γέσιου-Φαλτσή Π., Δίκαιο Αποδείξεως, 1986
16. Γέσιου-Φαλτσή Π., Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτελέσεως Ι, Γενικό Μέρος, 2^η εκδ. 2017
17. Γέσιου-Φαλτσή Π., Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτελέσεως ΙΙ, Ειδικό Μέρος, 2001
18. Γέσιου-Φαλτσή Π., Η παθητική νομιμοποίησης εις την διεκδικητικήν ανακοπήν τρίτου, τιμ. τομ. Χ.Φραγκίστα, Β, 1967,97
19. Γέσιου-Φαλτσή Π., Ο αποκλειστικός χαρακτήρας της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ για την προσβολή των πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως, και ιδίως της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως. Ενθύμημα Α. Αργυριάδη, 1995, 101
20. Γέσιου-Φαλτσή Π., Ο αποκλειστικός χαρακτήρας της ανακοπής του άρθρ. 933 ΚΠολΔ για την προσβολή των πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως και ιδίως της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως, Ενθύμημα Άλκη Αργυριάδη ΙΙ, 1996, 101
21. Γέσιου-Φαλτσή Π., Ο πλειστηριασμός κατά το άρθρ. 1018 ΚΠολΔ και οι προϋποθέσεις ματαιώσεώς του κατά το άρθρο 1002 παρ. 2 ΚΠολΔ, ΧρΙΔ 2009, 107
22. Γέσιου-Φαλτσή Π., Ζητήματα του πλειστηριασμού που διεξάγεται με ταυτόχρονη τμηματική πλειστηρίαση κατά το άρθρο 1000 εδ. δ και ε ΚΠολΔ, Αρμ 1991, 1161
23. Γέσιου-Φαλτσή Π., Συνέπειες και χρονική διάρκεια αναστολής του άρθρου 938 ΚΠολΔ – Σχέση διαδικασιών επανακαθορίσμου των άρθρων 30 ν. 2789/2000 και 39 ν. 3559/2004, ΕλλΔνη 2008, 64
24. Γέσιου-Φαλτσή Π., Ο πλειστηριασμός κατά το άρθρο 1018 ΚΠολΔ και οι προϋποθέσεις ματαιώσεώς του κατά το άρθρο 1002 παρ. 2 ΚΠολΔ, ΧρΙΔ 2009, 170
25. Γέσιου-Φαλτσή Π., Προστασία κατά της καταχρηστικής αναγκαστικής εκτέλεσης: Αρχή αναλογικότητας ή εφαρμογή άρθρου 281 ΑΚ;, ΕπΕπετΑρμ 1990, 29

26. Γέσιου-Φαλτσή Π., Επίδραση στο κύρος της εκτελέσεως μεταγενέστερου ασφαλιστικού μέτρου που διατάχθηκε καθ' υπέρβαση δικαιοδοσίας – Ζητήματα παραδεκτού και βάσιμου της αγωγής για τη μείωση της ποινικής ρήτρας- καταχρηστική αναγκαστική εκτέλεση, ΝοΒ 1999, 14
27. Γέσιου-Φαλτσή Π., Οι θεμελιώδεις οικονομικές αρχές της αναγκαστικής εκτελέσεως. Ειδικότερα: Η αρχή διαθέσεως, Δ 1987, 641
28. Γεωργιάδης Απ., Ενοχικό Δίκαιο, Γεν. Μέρος, 1999
29. Γεωργιάδης Απ., Παράλειψη επίκλησης καταχρηστικής συμπεριφοράς με ανακοπή άρθρ. 933 ΚΠολΔ – Απαράδεκτο άρθρ. 935 ΚΠολΔ, Γνμδ., ΕλλΔνη 1987, 965
30. Γεωργιάδης Απ., Η εξασφάλιση των πιστώσεων, 2001
31. Γεωργιάδης Απ., Γεν. Αρχές Αστικού Δικαίου, 3^η έκδ., 2002
32. Γιαννόπουλος Π., Διόρθωση της κατασχετήριας έκθεσης και της τιμής πρώτης προσφοράς στον πλειστηριασμό, 2013
33. Δημητρίου Δ., Η δικαστική αναστολή της αναγκαστικής εκτελέσεως, 1993
34. Δημητρίου Δ., Σκέψεις για τη νομική φύση της δικαστικής αναστολής της αναγκαστικής εκτελέσεως, σε: Καλαβρό, Ζητήματα δικών περί την εκτέλεση, 2004, 201
35. Διαμαντόπουλος Γ., Η ανακοπή κατά αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου κατά τον ΚΠολΔ, 2009
36. Διαμαντόπουλος Γ., Ηλεκτρονική διεξαγωγή αναγκαστικού πλειστηριασμού : requiem των συνηθεστέρων ακυροτήτων αναγκαστικού πλειστηριασμού, ΔΕΕ 2011,748
37. Διαμαντόπουλος Γ., Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις του ν. 3994/2011 στο δίκαιο των ενδίκων μέσων και της αναγκαστικής εκτελέσεως, ΝοΒ 2012, 12
38. Διαμαντόπουλος Γ., Πότε η περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης δεν προσβάλλεται με ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Η επάνοδος της νομολογίας στην ορθή κατεύθυνση, ΝοΒ 2011, 898
39. Ένωση Ελλήνων Δικονομολόγων, Το νέο δίκαιο της αναγκαστικής εκτελέσεως, μετά τις πρόσφατες τροποποιήσεις του ΚΠολΔ με το ν. 2298/1995, 1996
40. Καλαβρός Κ., Ζητήματα δικών περί την εκτέλεση, 2004

41. Καλαβρός Κ., Θεμελειώδη ζητήματα του δικαίου της αναγκαστικής εκτέλεσης, 2009
42. Καλαβρός Κ., Η αναίρεση κατά τον ΚΠολΔ, Ερμηνεία κατ' άρθρο, 2^η εκδ. 2012
43. Καλαβρός Κ., Παρέμβαση, στον νόμο ΕΕΔ, 35^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διαπλαστικές αγωγές, ενστάσεις και αποφάσεις, 2011, 65,253
44. Καλαβρός Κ., Παρέμβαση στον τόμο ΕΕΔ, 34^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, Ζητήματα του Δικαίου της Αναγκαστικής Εκτελέσεως, 2010, 52
45. Καλαβρός Κ., Το ανίσχυρο των διαδικαστικών πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης, 2010
46. Καργάδος Π., Το πρόβλημα των διαπλαστικών αγωγών και αποφάσεων, 1975
47. Κασιμάτης Γ., Τα συνταγματικά όρια της αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του ελληνικού Δημοσίου, Δ 2003, 1075
48. Κατηφόρης Ν., Πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις στο πεδίο της αναγκαστικής εκτέλεσης, σε: Ζητήματα του Δικαίου της Αναγκαστικής Εκτελέσεως, Πρακτικά 34^{ου} Συνεδρίου της Ενώσεως Ελλήνων Δικονομολόγων, 2010, 106
49. Κεραμεύς Κ., Αστικό Δικονομικό Δίκαιο, Γενικό Μέρος, 1986
50. Κεραμεύς Κ., Προθεσμία προσβολής με ανακοπή κατά δεύτερης αναγκαστικής κατασχέσεως ακινήτου, Γνμδ., Νομικές Μελέτες II, 1994, 497
51. Κεραμεύς Κ., Κάλυψη της ενστάσεως καταχρήσεως δικαιώματος από το δεδικασμένο, Γνμδ, Νομικές Μελέτες IV, 2006, 142
52. Κεραμεύς Κ., Εκτέλεση διαταγής πληρωμής που εκ των υστέρων ακυρώθηκε για τυπικούς λόγους και αξίωση αποζημίωσης, Αρμ 2002, 333
53. Κεραμεύς Κ., Περιορισμοί των αντιρρήσεων κατά της εκτελέσεως αποφάσεως περί αποδόσεως μισθίου λόγω δεδικασμένου και της ανάγκης παραχρήμα απόδειξεως, ΕλλΔνη 1996, 1024
54. Κεραμεύς Κ., Ανακοπή κατά της εκτελέσεως και δικόγραφο πρόσθετων λόγων, Γνμδ., Αρμ 1985, 450
55. Κεραμεύς Κ./Κονδύλης Δ./Νίκας Ν., Ερμηνεία ΚΠολΔ τόμ. I, II, 2000

- Κεραμεύς Κ., Όργανα εκτελέσεως και εκτελεστοί τίτλοι από συγκριτική άποψη, Αρμ 1996,
56. Κιουπτσίδου Ε., Ζητήματα απο τις ανακοπές των άρθρων 632 και 933 ΚΠολΔ, Αρμ 2003, 1242
57. Κιουπτσίδου-Στρατουδάκη Ε., Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις του ΣχΝΚΠολΔ 2014 ως προς το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, ΕπολΔ 2014, 264
58. Κλαμαρής Ν., Το δικαίωμα δικαστικής προστασίας, 1989
59. Κλαμαρής Ν., Η καταχρηστική άσκησης δικαιώματος εν τω αστικώ δικονομικό δικαίω, τ.Α και Β 1980
60. Κολοτούρος Π., Η υπαγωγή της κατ' άρθρο 933 ΚΠολΔ ανακοπής στο σύστημα της προσωρινής δικαστικής προστασίας, ΕπολΔ 2014, 251
61. Κολοτούρος Π., Η έννοια της «παραχρήμα» αποδείξεως κατά το άρθρ. 933 παρ. 4 ΚΠολΔ, ΝοΒ 2006, 1652
62. Κονδύλης Δ., Το δεδικασμένο, 2^η εκδ., 2007
63. Κουσούλης Στ., Η παρέμβαση του δανειστή στην εκτελεστική δίκη, 1990
64. Κουτσουλέλος Κ., Αναγκαστική Εκτέλεση, 2016
65. Μάζης Π., Άδικη αναγκαστική εκτέλεση και αγωγή αποζημίωσης άρθρου 940 παρ. 3 ΚΠολΔ. Η συνέχιση της αμφισβήτησης, ΕπολΔ 2011, 289
66. Μάζης Π., Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ και η προθεσμία άσκησής τους, ΕλλΔνη 1994, 1681
67. Μάζης Π., Αποζημίωση για άδικη εκτέλεση (ΚΠολΔ 940.3), ΝοΒ 2007, 1513
68. Μακρής δ., Ανακοπή κατά της εκτέλεσης και αίτηση αναστολής κατά τον ΚΠολΔ, 2^η εκδ., 2007
69. Μαθθίας Στ., Οι πρόσφατες δικονομικές τροποποιήσεις (ν. 2145/1993), ΕλλΔνη 1993, 975
70. Μητσόπουλος Γ., Η αναγνωριστική αγωγή κατά το ελληνικόν δικονομικόν δίκαιον, 1989
71. Μητσόπουλος Γ., Η θεωρία του αστικού δικονομικού δικαίου, Δ 1970, 7
72. Μητσόπουλος Γ, Διαδικαστικά πράξεις εις Τόμος προς τιμήν Γεωργίου Θ. Ράμμου Π, 1979, 625 =Μελέται Γενικής Θεωρίας Δικαίου και Αστικού Δικονομικού Δικαίου, 1983, 321

73. Μιχαηλίδου Χρ., Οριοθέτηση της ευθύνης προς αποζημίωση από άδικη εκτέλεση βάσει των άρθρων 940 ΙΙΙ ΚΠολΔ και 914 επ. ΑΚ υπό το πρίσμα της νομολογίας του Άρειου Πάγου, ΧρΙΔ 2010, 243
74. Μιχαηλίδου Χρ., Η άμυνα κατά της εκτέλεσης, 2017
75. Μούζουρα Σ., Οι σημαντικότερες τροποποιήσεις στο Δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης με τον ν. 4335/2015, ΕλλΔνη 2016, 982
76. Μπέης Κ., Η ανίσχυρος διαδικαστική πράξις. Ανυπόστατον, ακυρότης, απαράδεκτον, αβάσιμον, ακυρωσία κατά τον νέον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και το μέχρι τούδε δίκαιο, Επιστημονικά Δημοσιεύματα Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, 1968
77. Μπέης Κ., Πολιτική δικονομία, 1971
78. Μπέης Κ., Αναγκαστική Εκτέλεση, Γενικό Μέρος, ΙΙ, 2004
79. Μπέης Κ., Το αντικείμενο της πολιτικής δίκης, Δ 1990, 3
80. Μπέης Κ., Ανακοπή προς διόρθωση της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης με την οποία επισπεύδεται αναγκαστικός πλειστηριασμός πλοίου, επιβαρυμένου με υποθήκη σε συνάλλαγμα, Δ 1996, 672
81. Μπρίνιας Ι., Αναγκαστική εκτέλεσις, τ. Α 1983
82. Μπρίνιας Ι., Έννομο συμφέρον για να ασκηθεί ανακοπή προς ακύρωση της αναγκαστικής εκτέλεσης. Παρατηρήσεις στην υπ' αριθμ. 567/1987 απόφαση ΜΠρΛασ, Δ 1979, 60
83. Νίκας Ν., Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτελέσεως Ι Γενικό Μέρος, 2017
84. Νίκας Ν., Οι νέοι πραγματικοί ισχυρισμοί στην κατ' έφεση δίκη, 1987
85. Νίκας Ν., Οι νέοι πραγματικοί ισχυρισμοί στην κατ' έφεση δίκη, 1991
86. Νίκας Ν., Η ένσταση εκκρεμοδικίας στην πολιτική δίκη, 1991
87. Νίκας Ν., Πολιτική Δικονομία, Ι, 2003, ΙΙ, 2005
88. Νίκας Ν., Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτέλεσης, Ι, Γεν. Μέρος, 2010
89. Νίκας Ν., Οριακά ζητήματα της αποζημίωσης από άκυρη εκτέλεση (ΚΠολΔ 940 ΙΙΙ), ΝοΒ 2007, 288
90. Νίκας Ν., Το έννομο συμφέρον ως προϋπόθεση του παραδεκτού των ενδίκων μέσων κατά τον ΚΠολΔ, 1981
91. Νικολόπουλος Γ., Αναγκαστική Εκτέλεση, 2012

92. Νικολόπουλος Γ., Οι πρόσθετοι λόγοι ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Φύση, λειτουργία και προθεσμία ασκήσεως τους, Δ1993, 1002
93. Ορφανίδης Γ., Παρέμβαση, σε ΕΕΔ, 39^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, (2014), Πρόσθετοι λόγοι
94. Ορφανίδης Γ., Η αναστολή εκτελέσεως για ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων μετα τον Ν. 4335/2015, 2017
95. Πανταζόπουλος Στ., Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής (σύμφωνα και με το ν. 4335/2015), 2015
96. Παπαδοπούλου Α., Η συγκέντρωση των λόγων ανακοπής στην Αναγκαστική Εκτέλεση, 2016
97. Περάκης Ε., Η διαδικασία του ν. 3869/2010 για την ρύθμιση των οφειλών φυσικών προσώπων ως συλλογική διαδικασία, ΔΕΕ 2011, 400
98. Πίψου Α., Η άμυνα του καθ' ου η εκτέλεση κατά της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης ακινήτου, ΕΠολΔ 2010, 799
99. Πλεύρη Α., Οι τροποποιήσεις του ν. 4335/2015 σε ζητήματα του δικαίου της αναγκαστικής εκτελέσεως, (προσωρινή εκτελεστότητα, προδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης και δίκες περί την εκτέλεση), ΕλλΔνη 2016, 152
100. Ποδηματα Ε., Ζητήματα εφαρμογής των άρθρων 933 και 936 ΚΠολΔ: Λόγοι ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ – Κατάχρηση δικαιώματος ως λόγος ανακοπής των άρθρων 933 και 936 ΚΠολΔ, 1991
101. Ποδηματά Ε., Παρέμβαση, στον τόμο ΕΕΔ, 34^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, Ζητήματα του Δικαίου της Αναγκαστικής Εκτελέσεως, 2010, 58, 151
102. Ποδηματά Ε., Ενστάσεις και ιδίως η ένσταση καταχρήσεως δικαιώματος στην αναγκαστική εκτέλεση, Εισήγηση στον τόμο ΕΕΔ, 15^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, 1992, 159
103. Ποδηματά Ε., Προθεσμία ανακοπής κατά πράξεως της κύριας διαδικασίας άμεσης εκτελέσεως λόγω μη τηρήσεως προδικασίας, Αρμ 2000, 303
104. Ποδηματά Ε., Ενστάσεις και ιδίως η ένσταση κατάχρησης δικαιώματος στην αναγκαστική εκτέλεση, Εισήγηση, στον τόμο ΕΕΔ, 15^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, Οι ενστάσεις στην πολιτική δίκη, 1992, 159
105. Ράμος Γ./Κλαμαρής Ν./Ορφανίδης Γ., Εγχειρίδιο Αστικού Δικονομικού Δικαίου, Ένδικα Μέσα, Αναγκαστική Εκτέλεση, 2^η έκδ. 2015

106. Ρήγας Β., Περί των διαδικαστικών πράξεων κατά τον ΚΠολΔ. Κατηγοριοποιήσεις και προβληματική των μορφών του ανισχύρου, ΕπολΔ 2010, 15
107. Σοφιαλίδης Απ., Δικονομική ακυρότητα ή ακυρότητα των διαδικαστικών πράξεων και η θεραπεία της κατά τα άρθρα 159 επ. ΚΠολΔ, 1991
108. Σοφιαλίδης Απ., Προβλήματα απο τις αναστολές στην αναγκαστική εκτέλεση (ΚΠολΔ 912-913 και 938-939), Επιστ.Επ.Αρμ. 1990, 43
109. Σοφιαλίδης Απ., Η ανακοπή του άρθρου 933, η αίτηση αναστολής του άρθρου 938 και η εφαρμογή του άρθρου 159 παρ. 3 στην αναγκαστική εκτέλεση. Ειδικότερα προβλήματα στην εκτέλεση κατά το άρθρο 947 ΚΠολΔ, Αρμ 1987, 1099
110. Σταματόπουλος Στ., Η δικαστική προστασία του τρίτου στην αναγκαστική εκτέλεση κατά τον ΚΠολΔ 936, 1994
111. Σταματόπουλος Στ., Καταχρηστική άσκηση δικονομικού δικαιώματος, αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης και ανακοπή τρίτου. Παρατηρήσεις στην υπ' αριθμ. 6610/1994 απόφαση ΕφΑθ και υπ' αριθμ. 609/1994 ΕφΚρ, Δ 1996, 300
Τσαντίνης Σπ., Η αναστολή εκτέλεσης ματά το ν. 4335/2015, ΝοΒ 2017, 18
112. Τσιάρα Α., Το άρθρο 933 παρ. 4 του ΚΠολΔ και το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο, Επιστ.Επ.Αρμ 2010, 183
113. Τσικρικός Δ., Το μεταβιβαστικό αποτέλεσμα της εφέσεως στην πολιτική δίκη, 1996
114. Τσικρικός Δ., Ζητήματα από την επίδοση των πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως, 2002
115. Τσικρικός Δ., Παρέμβαση, στον τόμο ΕΕΔ, 39^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, Πρόσθετοι λόγοι Ένδικων Μέσων και Βοηθημάτων, 2015, 63
116. Τσικρικός Δ., Παρέμβαση, στον τόμο ΕΕΔ, 35^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διαπλαστικές αγωγές, ενστάσεις και αποφάσεις, 2011, 80
117. Τσικρικός Δ., Παρέμβαση, στον τόμο ΕΕΔ, 34^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, Ζητήματα του Δικαίου της Αναγκαστικής Εκτελέσεως, 2010, 67, 199
118. Τσικρικός Δ., Σκέψεις για το ανίσχυρο των διαδικαστικών πράξεων, Τιμ. τόμ. του Κώστα Μπέη τομ. V, 2003, 4153

119. Τσικρικός Δ., Η αναγνώριση αλλοδαπών διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης επί πλοίου, ΕφΑΔ 2015, 19
120. Τσικρικός Δ., Η επίδραση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στη διαμόρφωση της προσωρινής δικαστικής προστασίας στην ευρωπαϊκή έννομη τάξη, Δ 2001, 65
121. Τσικρικός Δ., Προσβολή περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως που χορηγήθηκε παράνομα (Προϋποθέσεις χορηγήσεως περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως στον ενυπόθηκο δανειστή που αναδείχθηκε υπερθεματιστής σε αναγκαστικό πλειστηριασμό – Προθεσμία προσβολής της περιλήψεως που χορηγήθηκε παράνομα) Δ 1996, 981
122. Τσικρικός Δ., Η προθεσμία ασκήσεως πρόσθετων λόγων ανακοπής κατά διαδικαστικών πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης, Δ 1997, 378
123. Τσικρικός Δ., Ius commune Europaeum, Απόπειρα ιστορικής και συγκριτικής προσεγγίσεως της διαδικασίας εναρμονίσεως του ευρωπαϊκού δικαίου, Κοινodίκαιον 2001, 447
124. Τσικρικός Δ., Σκέψεις για την εφαρμογή της συγκριτικής μεθόδου κατά την ερμηνεία και τη διάπλαση του δικαίου, ΕλλΔνη 1993, 1259
125. Τσικρικός Δ., Τα θεμελιώδη δικονομικά δικαιώματα κατά την πρόσφατη νομολογία των πολιτικών δικαστηρίων, ΤοΣ 2006, 339
126. Τσικρικός Δ., Αποδεικτικά ζητήματα απο τη διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής, Δ 2005, 601
127. Τσικρικός Δ., Συνέπειες της εμφιλοχωρήσεως νομικών και πραγματικών ελαττωμάτων κατά τη διενέργεια εκούσιου πλειστηριασμού επί δικαστικής εκκαθαρίσεως κληρονομιάς, ΕπολΔ 2011, 433
128. Τσικρικός Δ., Διαδικαστικές πράξεις. Ζητήματα κύρους και εννόμων συνεπειών υπό το πρίσμα του εσωτερικού και του δικονομικού διεθνούς δικαίου, 2017
129. Χατζηϊωάννου Β., Η αντικειμενική σώρευση των ανακοπών των άρθρων 632 παρ. 1 και 933 ΚΠολΔ, σε : Αφιέρωμα στην Πελαγία Γέσιου-Φαλτσή, τόμ. II, 2007, 1509

Copyright © [Καρδάτου Αναστασία, 30-11-2017]

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα.

Οι απόψεις και θέσεις που περιέχονται σε αυτήν την εργασία εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.